

ORTODOKSI

2/20 *viesti*

*René Gothóni kilvoittelee
kiusauksia vastaan*

*Herkullinen paasto
georgialaisittain*

"Ennen paastoa
pitäisi olla myös sokerista
luopumisen viikko."

18

20

Georgialainen paastoruoka oli liian hyvää
paikalliselle papille.

10

René Gothóni hiljentyi rukoukseen kotonaan Helsingissä.

15

Lapinlahden hautausmaalla lepää
historian merkkihenkilöitä.

Sisällys

3 **Päätoimittajalta**

4 **Papilta**

5 **Ajankohtaista**

8 **Kolumni** Eveliina Talvitie

9 **Arkena** Pitkä matka perille

ARKENA

10 **Henkilö** Tutkiva pyhiinvaeltaja

Kannessa

13 **Essee** Ihmeitä tekevät äidit, osa 1/2

15 **Historia** Kulttuuria ja historian havinaa

18 **Ihmisenä ajassa** Aamun kyöneleet

20 **Reportaasi** Melkein liian hyvää
paastoruuaksi

Kannessa

23 **Русскоязычные страницы**

24 **Meikäläisiä** Janne Toivonen

PYHÄNÄ

25 **Pyhänä** Kävisinkö ripillä?

26 **Suuri paasto** Kilvoitus – pyrkimystä Jumalan yhteyteen

28 **Suuri paasto** Katumus on alku

30 **Pahat ajatukset** Seksin ja pelastuksen vaikea suhde

32 **Svensk sida** Den lilla bönboken

33 **Esipaimenelta** Irti turhasta

35 **Kulttuuri**

36 **Esirukoilijamme** Pyhä Benedictus Nursialainen

HUOMENNA

37 **Huomenna** Vitsatalkoot kutsuvat

38 **Lapset ja nuoret**

40 **Jumalanpalvelukset ja menot**

52 **Diakonia** tiedottaa

53 **Perheutiset**

54 **Lainatut**

55 **Ristisanatehtävä**

ORTODOKSI

2/20 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA:

Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

PÄÄTOIMITTAJA:

Mirva Brola, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSIHTEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Aila Koivisto, Eugenio Colaneri, Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-Filppu, Birgit Salmenhaara, Jonas Bergenstad, Markku Pelkonen, Timo Tynkkynen, Kirsi Rovio, Aleksej Sjöberg, Eeva Manni, Erja Wessman

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET

JA PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi
p. (09) 8564 6100.
(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPIIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISEE TILAAMATTA LÄHETETTYJÄ AINEISTOJA TAPAUSKOHTAISESTI HARKITEN.

KANSIKUVA: LAURA KARLIN

Laatua saa vain rahalla

SUOMEN ortodoksisella kirkolla tulee olla yksi yhteinen valtakunnallinen seurakuntalehti, linjasi vuoden 2017 kirkolliskokous. Tavoite on kannatettava: Miksi pienessä kirkkokunnassamme julkaistaisiin yhteensä neljää eri lehteä, kun jäsenmäärämme on pieni? Keskittämällä voimavaroja voitaisiin saada aikaan nykyistä parempaa jälkeä entistä kustannustehokkaammin. Viestinnän merkitys nyky-yhteiskunnassa kasvaa koko ajan, ja viestintään panostamalla voimme vastata ajankohtaisiin haasteisiin, kuten kastamatta jättämiseen tai kirkosta eroamiseen.

Tavoite valtakunnalliseen lehteen siirtymisestä on osa koko kirkkoa koskevaa hallinnonuudistusta, ja muun hallinnonuudistuksen tavoin sekin on edennyt tallelleen ja alkuperäisestä aikataulustaan myöhässä. Alun perin uuden lehden piti aloittaa ilmestymisensä jo kuluva vuoden alusta, mutta aikataulua siirrettiin vuodelle eteenpäin. Pitkään pysähdyksissä ollut hanke kiihdytti jälleen vauhtiaan viime vuoden lopussa, jolloin asiaa pohtimaan perustettiin työryhmä. Se antoi raporttinsa kirkollishallitukselle helmikuussa.

Ortodoksiviestin lukijoille lehtityöryhmän suunnitelmat ovat masentavaa luettavaa. Uusi lehti ilmestyisi aiempaa harvemmin, ja sillä olisi käytössään nykyistä vähemmän toimituksellista työvoimaa, mikä merkitsee heikompaa journalistista laatua. Yleensä työmäärän kasvaessa lisääntyy myös henkilöstön määrää, mutta tällä kertaa näin ei ole käynyt. Uuteen lehteen kaavailaan peräti kolmea hiippa-

kunnallista kalenteriliitettä, joiden koostaminen vaatii erityistä huolellisuutta ja tarkkuutta.

Keskushallinnon suunnitelmissa laadulliset kriteerit loistavat poissaolollaan. Lehtihankkeen aikana ei ole lainkaan pohdittu oleellisia strategisia tavoitteita: Mikä on uuden lehden kohderyhmä? Mitä varten julkaisu on ylipäänsä olemassa? Ja kaikkein keskeisimpänä: Mitä lukijat lehdeltä odottavat?

Lehtihankkeen aikana ääneen lausuttu haave jopa 4–5 hengen toimituksesta suljettiin lopulta 1,5 henkeen. Näyttääkin siltä, että keskushallinnolle on iskenyt akuutti kassavaje, onhan hallinnonuudistusta varten palkattu uusia henkilöitä muihin tehtäviin. Mikäli kirkkokunnallamme ei ole varaa julkaista laadukasta valtakunnallista seurakuntalehteä, olisi viisaampaa luopua tyystin painetusta ledestä ja suunnata voimavarat pelkästään sähköiseen viestintään. Kukaan tuskin kaipaa puolivillaista painotuotetta paperinkeräykseen kannettavaksi.

Mirva Brola

Tie kohti ylösnousemuksen riemua

SUURI paasto antaa meille mahdollisuuden lähestyä Jumalaa. Nämä paastopäivät vievät meitä kohti Herramme ylösnousemusta, Kristuksen pääsiäistä.

Paaston asettaminen alkaa jo miehen ja naisen luomisesta. Paratiisissa Herra Jumalamme sanoi Aatamille ja Eevalle: "Saat vapaasti syödä puutarhan kaikista puista. Vain siitä puusta, joka antaa tiedon hyvästä ja pahasta, älä syö, sillä sinä päivänä, jona siitä syöt, olet kuoleman oma." (1. Moos. 2:16–17) Tämä onkin ensimmäinen käsky ja muistutus paastosta.

Kirkko on omaksunut suuren paaston mitaksi 40 päivää seuraten näin Pelastajamme Jeesuksen esimerkkiä. Hänen paastotaan erämaassa, sekä profeetta Mooseksen paastoa. Varhaiskirkossa uudet jäsenet kastettiin pääsiäisenä ja katekumeenit valmistautuivat kirkkoon liittymiseen paastoamalla juuri 40 päivän ajan.

Pyhät isät kutsuivat noudattamaan paastossa kohtuutta ja järkeä. Niin kuin ihminen koostuu sielusta ja ruumiista, niin myös

paaston tulisi koskettaa niin sieluumme kuin kehoamme. Aivan ensimmäiseksi paastossa tulisi välttää pahaa ja tehdä hyvää. Todellinen paasto siis tarkoittaa kaiken pahan tekemisen välttämistä, kielen pitämistä kurissa, oman egon hiljentämistä, pidättäytymistä intohimoista, läheisten tuomitsemisesta ja valan rikkomisesta. Toisin sanoen ihmisen tulisi elää omatuntonsa mukaisesti ja pyrkiä tekemään hyviä tekoja voimiensa sallimissa rajoissa. Ruokarajoitusten tehtävänä on tukea hyvän tekemistä ja rukousta, ei masentaa ihmistä.

Kun nousemme hyvän tekijyyden korkeuksiin sielun puhtaudessa ja ilossa tekemiemme hyvien tekojen kautta, olemme ihmisiä rakastavan Jumalan mieleen.

Itse Kristus ja pyhät kirjoitukset sekä kirkkomme ääni, joka ilmenee jumalanpalvelusteksteissä, selittävät, mitä on Jumalalle otollinen ja pelastava paasto. Kuinka voimme meitä eniten hyödyttävällä ja tarpeellisella tavalla ottaa vastaan pääsiäisen – juhlien juhlan ja riemujen riemun!

Ivan Markolainen
pastori
Kotkan seurakunta

ОТ СВЯЩЕННИКА

Великий пост – путь к торжеству воскресенья

Великий пост – это возможность стать ближе к Богу. Эти дни приведут нас к торжеству воскресенья Господня – Христовой Пасхе.

Установление поста начинается еще с сотворения первых мужчины и женщины. В раю Господь Бог завещал Адаму и Еве: «От всякого дерева в саду ты будешь есть; а от дерева познания добра и зла не ешь от него, ибо в день, в который ты вкусишь от него, смертью умрешь» (Быт. 2, 16–17). Это и есть первая Заповедь и упоминание о посте.

Сорокадневная продолжительность Великого поста, принятая всей Церковью, – это подражание посту Спасителя в пустыне, и посту пророка Моисея, а также стандартное время поста для тех, кто хотел принять крещение. В древней Церкви крестили на Пасху, и оглашенные готовились к этому событию 40 дней соблюдая пост.

Святые отцы призывали в течении поста соблюдать меру и рассудительность. Так как человек состоит из души и тела, то и пост должен касаться как души так и тела человека. В первую очередь во время поста нужно "уклоняться от зла

и сотворить благо". Истинный пост состоит в том, что бы удаляться от всякого зла, сдерживать свои язык, подавлять она, удерживаться от страстей, осуждения ближних, лжи и нарушения клятвы. Т.е. жить по совести и стараться делать добрые дела, по мере своих сил. Ограничения в пище должны только способствовать добродетели и молитве, но никак не вводить человека в уныние.

Когда мы поднимаемся на высоту добродетели в чистоте души и в радости от совершенных нами добрых дел, то будем угодны Человеколюбцу Богу (Триодь постная).

Сам Христос и Священное Писание и голос Церкви, выраженный в богослужебных текстах, объясняют, что такое пост богоугодный и спасительный. И как нам с наибольшей для себя пользой встретить Пасху – праздник праздников и торжество из торжеств!

Иван Марколайнен
Священник
Приход города Котка

Valtuustot valitsivat luottamushenkilöitä

Helsingin uusi seurakunnanvaltuusto.

MARRASKUUN vaaleissa valitut seurakuntien valtuustot ovat järjestäytyneet vuoden alussa ja nimenneet luottamushenkilöitä.

Helsingissä valtuusto valitsi uudeksi puheenjohtajakseen **Ritva Blyn**, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi **Maria Mountra-kin** ja toiseksi **Elina Palolan**.

Seurakunnanneuvosto uusiutui liki kokonaisuudessaan. Toimikaudelle 2020–23 valittiin **Elina Palola**, **Marianna Stolbow**, **Kristian Wahlbeck**, **Lasse Saarinen**, **Tomi Mononen**, **Soili Penttonen**, **Marie Louise Litonius** ja **Dimitri Qvintus**.

Kiinteistölautakuntaan valtuusto valitsi **Mika Kontkasen**, **Sonja Juolan**, **Ulla Saarisen**, **Pär Silénin** ja **Ajla Selenicin**.

Pääkirkon eli Uspenskin katedraalin isännöitsijäksi valittiin **Jukka Vehkaoja**, joka siten toimii myös neuvoston jäsenenä.

HÄME JA PIRKANMAA

Tampereella puheenjohtajaksi valittiin **Tanja Leskinen** ja varapuheenjohtajiksi **Anna Kasdaglis** sekä **Matti Pulkkinen**.

Seurakunnanneuvoston jäseniksi valittiin **Niina Alhanen**, **Anna Kasdaglis**, **Heikki Santasalo**, **Raija Toivonen** ja **Raine Vähätalo** sekä pääkirkon isännöitsijä **Henri Suojanen**.

Lahdessa puheenjohtajana jatkaa **Anatoli Lappalainen**. Uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin **Anna Goltz**. Neuvoston jäseninä jatkavat **Aki Korpela**, **Mikko Äikäs**, **Jari Joska**, **Arja Suikkanen**, **Anna Toikka-Niemenlehto** sekä pääkirkon isännöitsijä **Juha Romanov**.

Hämeenlinnassa valtuusto valitsi puheenjohtajakseen **Erja Wessmanin** ja varapuheenjohtajaksi **Jussi Männistön**. Neuvos-

toon valittiin **Isto Halinen**, **Elise Tamminen**, **Riitta Rantila**, **Erkki Lumisalmi**, **Erja Wessman** sekä pääkirkon isännöitsijä **Kirsi Backman**.

KAAKKOIS-SUOMEN VALINNAT

Lappeenrannassa puheenjohtajaksi valittiin **Jaana Tanhuanpää**, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi **Sinikka Sjöholm** ja toiseksi **Tapio Suikkanen**.

Seurakunnanneuvostoon valittiin **Yrjö Jouhki**, **Kari Perälä**, **Lasse Tolonen**, **Aki Scharin**, **Tatjana Väistö** sekä pääkirkon isännöitsijä **Juri Hodokainen**.

Kotkassa uusi valtuusto valitsi puheenjohtajakseen **Pertti Westmanin**, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi **Johnny Haatajan** ja toiseksi **Marju Haltolan**.

Neuvostoon valittiin **Erna Gronow**, **Lars Forsman**, **Natalia Dmitrieva**, **Elena Suur-Uski**, **Johnny Haataja** sekä pääkirkon isännöitsijä **Veikko Lisitsin**.

Haminassa valtuuston puheenjohtajana jatkaa **Marja-Leena Jaakkonen**. Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin **Niina Ristolainen** ja toiseksi **Kimmo Jauhiainen**.

Neuvoston jäseniksi valittiin **Tiina Toikka**, **Kirsi Palve**, **Mihail Nemilentsev** ja **Anja Sulku** sekä pääkirkon isännöitsijä **Heikki Sivonen**.

Jokaisen neuvoston itseoikeutettuna jäsenenä on lisäksi seurakunnan kirkkoherra.

TEKSTI: MIRVA BROLA

KUVA: LASARUS JALONEN

Rovasti Sundkvist palkittiin käännöstöistään

Rovasti Mikael Sundkvist.

SUOMENRUOTSALAINEN kulttuurijärjestö Svenska Litteratursällskapet on palkinnut rovasti **Mikael Sundkvistin** ansiostaan ortodoksisten jumalanpalvelustekstien kääntämisessä ruotsiksi. Palkinto myönnettiin Runebergin päivänä 5. helmikuuta ja se on arvoltaan 10 000 euroa.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan Tikkurilan kirkossa palveleva Sundkvist on ollut käynnistämässä ja johtamassa useiden ortodoksisten juma-

lanpalvelustekstien kääntämistä muinaiskreikasta ruotsiksi.

Perusteluissaan järjestö nostaa esiin käännöstyön korkean teologisen, filologisen ja kirjallisen laadun. Järjestön mukaan kyseessä on kulttuuriteko, joka rikastaa ja laventaa ruotsin kielen kenttää sekä Suomessa että Ruotsissa.

– Tunnustus tuntui hyvältä ennen kaikkea siksi, että se on laatuleima työllemme. Käännökset ovat hyvin tehtyjä, hyvää ruotsin kieltä. Olen iloinen palkinnosta, Sundkvist kertoo.

Käännöshanke sai alkunsa vuonna 2009, jolloin Sundkvist esitteli asian silloiselle Helsingin hiippakunnan piispalle

Ambrosiukselle. Hanketta ryhdyttiin toteuttamaan Suomen ortodoksien kulttuurikeskuksen säätiön alaisuudessa ja sitä varten perustettiin Ekdosis-tukiyhdistys.

Sundkvistin vastuulla on ollut valtaosa käännöshankkeen töistä sekä itse projektin johtaminen.

– Olen valinnut lähteet ja tehnyt peruskäännökset, joita asiantuntijat ovat kommentoineet. Alkuvaiheessa meillä oli paljonkin ihmisiä mukana. Ensiksi käänsimme Krysostomoksen liturgian ja siinä oli mukana monia asiantuntijoita myös oman kirkkomme ulkopuolelta. Ensimmäinen versio tästä liturgiasta valmistui 2012 ja sen jälkeen jatkoimme muilla teksteillä.

Ruotsinnoksensa saivat Basileios Suuren liturgia, ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia, aamu- ja ehtoopalvelus, vigilia sekä jumalanpalveluksissa tarvittavat kirkkovuoden mukaan vaihtuvat tekstit.

Nämä sekä Krysostomoksen liturgian tarkistettu versio ilmestyivät Hieratikon-teoksena 2019. Viime vuonna näki päivänvalon myös ruotsinkielinen pieni rukouskirja. Kumpikin teoksista on Suomen ortodoksien kirkon piispainkokouksen hyväksymä.

Parhaillaan Sundkvist kääntää toimitusten kirjaa. Sen myötä erilaiset kirkolliset toimitukset, kuten avioliittoon vihkiminen ja vedenpyhitys, saavat uudet ruotsinkieliset käännöksensä.

TEKSTI: MIRVA BROLA
KUVA: JUKKA ALAVA

Suuren paaston keräys käynnissä

ORTODOKSISEN kehitysyhteistyöjärjestö Filantropian suuren paaston keräyksellä tuetaan tänä vuonna naistyötä Itä-Afrikassa ja Lähi-idässä. Toivossa väkevät -keräys jatkuu 12. huhtikuuta saakka ja avaa ikkunan naisten arkeen Syyriassa ja Ugandassa.

Syyriassa ortodoksinen paikalliskirkko jatkaa työtään sodan runtelemassa maassa. Damaskoksessa patriarkaatin kupeessa on kuntoutuskeskus, jossa nuoret naiset rakentavat elämäänsä uudestaan. Pienten lasten äidit ovat yksin vastuussa perheen toimeentulosta ja tarvitsevat koulutuksen rinnalla psykososiaalista tukea.

Ugandan maaseudulla puolestaan on tyypillistä, että nainen on lasten tavoin osa omaisuutta. Yhteisökeskustelut miesten, naisten, kulttuuristen ja uskonnollisten johtajien sekä viranomaisten kanssa tähtäävät siihen, että tytöt ja naiset ovat samanarvoisia poikien ja miesten rinnalla.

Ugandassa tehtävästä työstä voit lukea lisää sivun 8 kolumnista.

Hannele Meskus palvelukeskuksen johtajaksi

KIRKOLLISHALLITUS valitsi 19. helmikuuta kokouksessaan Kuopiossa sijaitsevan kirkon palvelukeskuksen uudeksi johtajaksi **Hannele Meskusen**. Tehtävä on määräaikainen ja kestää vuoden 2021 loppuun saakka.

Palvelukeskus vastaa Suomen ortodoksien kirkon yhteisistä palveluista. Sinne on keskitetty muun muassa väestökirjanpitoa ja taloushallintoa.

Tehtävä tuli avoimeksi viime kesänä, kun sen edellinen haltija **Sirpa Koriala** siirtyi takaisin Valamon kansanopiston rehtoriksi. Avoimena ollutta tehtävää haki neljä henkeä.

Papistolle huomionosoituksia Tapiolassa

Aleksi Savelljeff

Pastori Petri Korhonen, rovasti Vassi Livio sekä lukijaksi vihitty Joel Haahtela.

SOVINTOSUNNUNTAIN liturgiassa 23. helmikuuta muistettiin papistoa huomionosoituksin Espoon Tapiolan Herman Alaskalaisen kirkossa. Arkkipiispa **Leo** siunasi rovestin arvonimen **Vassi Liviolle** sekä kultaristin käyttöoikeuden pastori **Petri Korhoselle**. Lisäksi arkkipiispa vihki lukijaksi **Joel Haahtelan**.

Haminan vuokratalo vaihtaa omistajaa

HAMINAN seurakunnanvaltuusto päätti tammikuun lopun kokouksessaan yksimielisesti myydä seurakunnan vuokratalon Haminan Isoympyräkadulla. Kiinteistöllä on ollut hyvä käyttöaste, mutta sitä rasittaa mittava korjaustarve. Kiinteistö on luokiteltu nopeasti poistuviin kohteisiin myös viimevuotisessa kiinteistötyöryhmän raportissa.

Seurakunta on jo tehnyt myynnistä sitovan esikauppasopimuksen haminalaisen ostajan kanssa. Myyntihinta on 475 000 euroa. Päätös alistettiin vielä hyväksyttäväksi kirkollishallitukselle, joka hyväksyi myynnin helmikuun kokouksessaan.

TEKSTI: MIRVA BROLA

Oikaisu

TOISIN kuin 1/2020 Ortodoksiviestin sivulla 15 kerrottiin, Lappeenrannan seurakunnanvaltuuston keski-ikä ei ole 67 vuotta vaan 52,5 vuotta.

Uspenskissa juhlittiin yhdistymistä

HELSINGIN, Lahden ja Hämeenlinnan seurakuntien yhdistymistä vuoden 2021 alusta juhlittiin Uspenskin katedraalissa Herran temppeeliintuomisen päivänä 2. helmikuuta.

Juhlaliturgian toimitti arkkipiispa **Leo** yhdessä muun papiston kanssa. Sen yhteydessä siunattiin kultaristin käyttöoikeus Lahden kirkkoherra **Jonas Bergenstadille**. Helsingin seurakunnan ylideakoni **Juha Lampista** muistettiin henkilökohtaisella juhlaorarilla, sillä hänelle tulee tänä vuonna täyteen 30 vuotta diakonina ja 20 vuotta ylideakonina.

Yhdistymisjuhlassa huomioitiin myös ansioituneita seurakuntalaisia. Helsingin seurakunnasta **Arvo Kokkoselle** myönnettiin Pyhän Karitsan ritarikunnan komentajamerkki. Ensimmäisen luokan ritarimerkin saivat **Riitta Ranttilä** Hämeenlinnan seurakunnasta ja **Anatoli Lappalainen** Lahden seurakunnasta.

Juhlassa konsertoivat helsinkiläinen Uspenie-kvartetti ja Hämeenlinnan kuoro. Lahden seurakunnasta nähtiin **Anastasia Lappalaisen** ohjaama lastenesitys kukkaistytöt.

Lahden seurakunnan kukkaistytöjen esitys toi iloa yhdistymisjuhlaan.

Uusia työntekijöitä Helsinkiin

HELSINGIN seurakunnan uudeksi kasvatustoimen kanttoriksi on valittu TM **Ella Kinnunen**. Valtuusto päätti asiasta kokouksessaan 10. helmikuuta. Tehtävään oli kaksi hakijaa.

Kaunisniemen leirikeskuksen keittiötyöntekijän/siivoojan vakituisen tehtävään on puolestaan valittu **Päivi Kvist**.

Oikeudet, voimaantuminen ja vaatiminen

– **ILAHDUN** kohdatessani miehiä, jotka kannustavat toisia miehiä muuttumaan, totesi United Religious Initiative -järjestön Ugandan toimiston johtaja **Despina Namwembe**.

Keskustelin hänen kanssaan heinäkuussa 2019, jolloin minulle tarjoutui mahdollisuus tutustua ortodoksisen kehitysyhteistyöjärjestö Filantropian yhdessä paikallisjärjestöjen kanssa rakentamaan, naisten omistusoikeuksien kehittämiseen tähtäävään hankkeeseen Ugandan maaseutukylissä.

Viitattaessa miesten rooliin Namwembe kiinnitti huomiota linjanvetoon, joka on puhuttanut tasa-arvotyön ja feministisen liikkeen yhteydessä toimineita varmasti kaikkialla maailmassa. Onko tarkoituksenmukaista saada myös miehiä mukaan työhön, jonka ytimessä on naisten alisteisen aseman parantaminen?

Filantropian hanke on rakennettu siten, että projektiin osallistuvien naisten puolisoilla on mahdollisuus tulla mukaan. Tämä lienee erityisen viisas linjaus maassa, jossa naisten paikka on edelleen sosiaalisen hierarkian pohjalla. Mukaan on sitoutettu myös poliiseja ja auktoriteetteja eri uskontokunnista. Miehiä tarvitaan jo senkin takia, että miehet kuuntelevat herkemmin toisia miehiä.

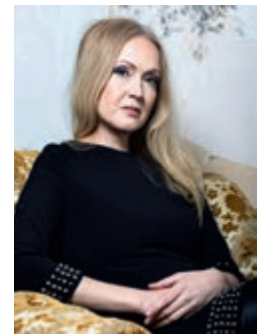
Projekti on tarttunut isoon epäkohtaan ottaessaan omistusoikeudet keskiöön. Naiset muodostavat 70–80 prosenttia Ugandan maatalouden ja ruuantuotannon työvoimasta, mutta omistavat maasta vain 20–30 prosenttia. Osa Afrikan maiden hallituksista on ratifioinut sopimuksia, joissa määrätään naisten omaisuus- ja perintöoikeuksista. Useimmissa maissa naisilta nämä oikeudet siinä huolimatta evätään. Ugandassakaan mikään laki ei varsinaisesti kiellä naisilta maan omistamista. Ennen muuta naisten epäedullinen asema on seurausta syrjivistä käytännöistä, joita Filantropian hanke pyrkii purkamaan tarjoamalla projektiin valituille noin viidellekymmenelle naiselle ja heidän puolisoilleen valmennusta. Osa miehistä on lähtenyt mukaan innostuneesti, osa on kieltäytynyt kunniaista.

Valmennusten tavoitteena on tiedon välittämisen lisäksi voimaannuttaminen, joka toistuikin sekä projektissa mukava olevien vapaaehtoisten että projektiin valittujen naisten kokemuksissa. Namwembe arvioi naisten voimaantumisen etenevän kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä he tulevat tietoisiksi perustuslaillisista oikeuksistaan. Toisessa vaiheessa he voimaantuvat vaatimaan niitä.

– Voimaantunut nainen luo vahvaa kotitaloutta, vahva kotitalous luo vahvaa yhteisöä ja vahva yhteisö vahvaa yhteiskuntaa, Namwembe summasi ja antoi samalla vaikutelman omasta voimastaan ja visiostaan.

Muutoksen tavoittelu ei ole ongelmattonta. Vaikka osa miehistä on hahmottanut, että naisten tasa-arvoistuminen hyödyttää kaikkia, edistystä hidastavat syvälle ulottuvat perinteet asenteellisuuksineen. Heinäkuuisella reissullamme vierailimme muun muassa 39-vuotiaan räätäliksi opiskelleen **Martha Namusobyan** luona. Hän oli onnistunut hankkimaan projektiin sisältyvän osuuskuntatuen avulla ompelukoneen ja rakentamaan ompelutuloilla taloonsa käymälän. Kuusi vuotta toisen vaimon kanssa naapurikylässä asunut puoliso oli kiinnostunut hänestä uudestaan ja ehdottanut palaamista yhteen. Namusobya oli vastannut kieltävästi ja mies oli iskenyt häntä puutuolilla takaraivoon. Monissa perheissä puolisoitten yhteys oli toki myös vahvistunut hankkeen myötä. Namusobyan kokemus paljastaa kuitenkin joltain tasa-arvotyön vaikeudesta ja vastuullisuudesta.

Keinoja tavoitteiden toteutumiseen on monia. Jonkinlainen yhteisymmärrys silti näyttäisi vallitsevan siitä, että muutos kohti tasa-arvoa toteutuu kaikkialla maailmassa parhaiten, jos se lähtee ruohonjuuritasolta – kaikkien sukupuolten ajamana. Koska koko idea omistusoikeuksia kehittävistä projekteista on Ugandassa noussut paikallisten ihmisten toiveista, sen tarpeellisuudesta ei ole epäilystä. Toivoa sopii, että hanketta onnistutaan jatkamaan niin pitkälle, että paikalliset voimaantuvat jatkamaan omin voimin.

EVELIINA TALVITIE

Kirjoittaja on Tallinnassa asuva toimittaja ja kirjailija, joka on teoksissaan pohtinut tasa-arvoa ja feminismiä.

Hengelliseen tietoon johtaa nöyryys ja himoista vapautuminen. Ilman niitä ei kukaan saa nähdä Herraa. – *Pyhä Hesychios*

*"Uskoon voi tukeutua,
jos on vaikeaa."*

*Janne Toivonen
sivu 24*

Suuren paaston
matkaa on vielä
jäljellä.

PITKÄ MATKA PERILLE

TEKSTI MIRVA BROLA KUVA SAARA KALLIO

■ Elämme parhaillaan suuren paaston toista viikkoa. Ortodoksinen kirkko on aloittanut valmistautumisen pääsiäiseen jo hyvissä ajoin. Paastoa ovat edeltäneet neljä valmistusviikkoa tammikuun lopun Sakkeuksen sunnuntaista lähtien, ja niiden myötä on paitsi valmistauduttu henkisesti, myös luovuttu liha- ja maitoruokien käytöstä.

Suureen paastoon laskeudumme lopulta sovintosunnuntain (23.2.) ehtoopalveluksen myötä. Päivä tunnetaan myös laskiaissunnuntaina, ja monissa seurakunnissa järjestetään tällöin lapsille omia laskiaistapahtumia.

Heti suuren paaston alussa, puhtaalla viikolla, suomalaisille ortodokseille voi kuitenkin aiheuttaa kiusauksia laskiaistiistai täytepullineen. Sitä seuraava tuhkakeskiviikko aloittaa ehkä vähemmän tunnetun luterilaisen pääsiäispaaston. Katolista perua oleva tuhkakeskiviikko on saanut nimensä Raamatusta, jossa säkkiin pukeutuminen ja tuhkan ripotteleminen pään päälle ovat vertauskuvia katumukselle ja parannukselle.

Miksi laskiaispäiviä on kaksi? Eri kirkkokunnat laskevat pääsiäispaaston alkamis- ja päättymisajan hieman eri tavalla. Yhteisenä esikuvana on Jeesuksen vetäytyminen autiomaahan 40 päiväksi paastotaamaan ja rukoilemaan ennen julkisen toimintansa aloittamista.

Pääsiäispaaston pituus ja muoto kehittyivät jo ensimmäisten vuosisatojen alussa. Kuitenkin suuren paaston jakautuminen 40 päivälle on tuottanut ongelmia: ovatko lauantai ja sunnuntai paastopäiviä ja lasketaanko suuri viikko paastoajaksi?

Lännessä sunnuntait jätettiin pois paastosta ja päivät lisättiin paastokauden alkuun. Katolinen ja luterilainen kirkko aloittavat paastonsa tuhkakeskiviikosta ja päättävät sen pääsiäislauantaihin. Katolilaisilla paasto sisältää erilaisia rajoituksia aterioiden määrään ja laatuun, luterilaisilla pääsääntöisesti ei.

Ortodoksinen kirkko puolestaan laskee paastopäivänsä puhtaasta maanantaista alkaen, ja paasto kestää palmusunnuntaita edeltävälle perjantaille. Myös sunnuntait ovat paastopäiviä, mutta palmusunnuntaina ja sitä edeltävänä Lasaruksen lauantaina paastotaan kevyemmin.

Pääsiäistä edeltävää suurta viikkoa ei lasketa suureen paastoon kuuluvaksi, vaikka tällöin paastoa vielä noudatetaan – ankarimpana paastopäivänä suuri perjantai eli pitkäperjantai, jonka ankarimmat kilvoittelijat viettävät jopa kokonaan ilman ruokaa. Lopulta pitkän paastomatkan kulkenutta odottaa päätöspiste: pääsiäisyön liturgia, josta koittaa 40 päivän mittainen pääsiäisen juhla-kausi.

HENKIÖ

Tutkiva pyhiinvaeltaja

Uskontotieteilijä René Gothónin sielunmaisema on athoslainen. Kun Gothónille tulee eteen hankalia tehtäviä, hän ajattelee niiden olevan osa kilvoittelua.

TEKSTI SAARA KALLIO KUVAT LAURA KARLIN

– Kreikan kieli on aina innostanut minua, koska se on visuaalisuudessaan yksiselitteinen, sanoo René Gothóni.

Ihmiset ovat joko pesänrakentajia tai pyhiinvaeltajia. Pesänrakentajat ovat maanläheisiä ihmisiä. Heille maa, kieli ja kansallisuus ovat kaikki kaikessa. Pyhiinvaeltajat, vaikka he omistaisivatkin maata, ovat sisimmässään samastuneet raamatulliseen näkemykseen elämästä pyhiinvaelluksena. Sisäisen matkan tekeminen ja hengellisellä polulla eteneminen on heille tärkeämpää kuin juurtuminen mihinkään paikkaan tai yhteisöön.”

René Gothóni kirjoitti näin vuonna 2000 ilmestyneessä teoksessaan *Tuntematon pyhiinvaeltaja*. Nyt, 20 vuotta myöhemmin, vaellus pyhiin jatkuu yhä. Uskontieteen emeritusprofessori on käynyt Athoksella jo 60 kertaa. Miten kaikki sai alkunsa?

– Kun olin saanut buddhalaisuutta käsittelevän väitöskirjani valmiiksi, etsin vertailevaa tutkimuskohdetta ja päätin, että minua kiinnostaa Athos. Kävin silloisen metropoliitta **Johanneksen** luona ja hän kirjoitti minulle suosittelevan kirjeen Athokselle, muistelee Gothóni.

Gothóni kertoo, että hänen lähtökohtansa ortodoksisuuteen on ennen kaikkea Athoksella, sillä hänen sielunmaisemansa on athoslainen. Gothóni kokee, että Athoksen rukousmaailma on läsnä hänen kanssaan.

KIRKON RIVIJÄSEN

Ensikosketuksesta Athokseen ja ortodoksisuuteen meni vielä vuosikymmeniä, ennen kuin Gothóni liittyi ortodoksisen kirkkoon. Asiaan vaikuttivat pitkälti käytännön syyt. Gothónin luterilainen isä oli huolissaan siitä, minne hänet haudataan.

– Mietin asiaa siltä kannalta, että jos en kuulu luterilaiseen kirkkoon, minulla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa siihen, minne isäni haudataan. Tästä syystä pyysin luterilaisena.

René Gothóni liitettiin lopulta kesäkuussa 2002 Espoon Tapiolassa ortodoksisen kirkkoon. Hän sanoo, ettei pidä sa-

nasta kääntymisen, koska se sanana viittaa siihen, että käännetään pois jostakin.

– Se ei ole olennainen seikka prosessissa, jossa liitytään johonkin. Kun jostain kääntyy pois, se tarkoittaa mielestäni sitä, ettei siihen ole oikein henkisesti koskaan kuulunutkaan. Kirkkoon liittyminen oli omalla kohdallani jo tapahtunut, ja asia vahvistettiin mirhavoitelulla. Kun hieldmä on kypsä, se on kypsä.

Ennen kaikkea Gothóni haluaa olla kirkossa rivi-jäsen. Hän ei ole erityisen kiinnostunut kirkkopoliittisista asioista, ja hänellä on myös selkeä näkemys pappien ja politiikan suhteesta.

– Viime vuosina minua on askarruttanut niin luterilaisen pappien kuin ortodoksipappienkin sekaantuminen politiikkaan. Näkemykseni on, ettei se ole pappien tehtävä. Pappin pitää olla samanlainen kaikkia kohtaan. Ei hänen tehtävänsä ole olla yksinomaan köyhien tai rikkaiden puolella.

Professorin mielestä kirkosta eroamiset kertovat siitä, että ihmiset eivät ole tyytyväisiä. Ihmiset ovat vieraantuneita kirkosta ja kokevat, ettei kirkolla ole mitään annettavaa heille. Yhteiskunnan maallistuminen on Gothónin mukaan huono asia.

Hän kertoo, että ihmisen mielessä on maailma, johon liittyy symboleja, unelmia ja toiveita. Ihminen vaistoaan, että jossain on valtavasti potentiaalia. Sen yhteyteen ei pääse, jos on kouluiästä asti orientoitunut pelkästään rationaalisesti. Silloin portit sulkeutuvat, eikä symboleihin pääse käsiksi.

SYMBOLIT AVAUTUIVAT

Athoksella symbolit avautuivat Gothónille. Ne heräsivät eloon ollen enemmän kuin pelkkä esine, kuva tai sana. Hän toteaa, että monella ihmisellä on kokemus sisäisen maailman asioista, jotka ovat olennassa erilaisin ehdoin kuin luonnollinen

maailma. Niistä asioista ei tiedä eikä ymmärrä, ellei ole avoin näkemään niitä.

– Rukouksen maailma on ihmeellinen. Kaikki tällainen jää maallistumisen myötä pois. Ajattelen niin, että mitä enemmän ihminen kuihtuu rationaaliseksi robotiksi, sitä enemmän tulee psykosomaattisia sairauksia.

Maallistumiskehitykseen liittyy osaltaan myös keskustelu uskonnon opetuksen roolista.

Ylen kyselyn mukaan 70 prosenttia suomalaisista kannattaa yhteistä oppiainetta uskonnon ja elämäntutkimuksen tilalle. Gothóni on seurannut uskonnon opetukseen liittyvää keskustelua ja sanoo, ettei asiasta väittely ole mikään uusi asia.

– Se alkoi 70-luvun lopulla, kun tuli uusi oppiaine elämäntutkimustieto. Jo silloin riideltiin.

Nykyinen uskonnon opetus on tietopohjaista opetusta uskonnoista. Opetus aloitetaan oppilaan omasta uskonnosta. Uskonnon opetus ei ole enää pitkään aikaan ollut tunnustuksellista. Gothónin mukaan oppiaineessa ei ole vikaa. Olen-naista on, että opettajilla on riittävän hyvä koulutus.

– Kaikkihan riippuu siitä, miten hyvä opettaja on. Opettajien on oltava riittävästi perehtyneitä uskontojen ajattelutapoihin, ja se edellyttää laajaa ja vertailevaa lähestymistapaa.

Gothónin kiinnostus kohdistuu kirkosamme ennen kaikkea kilvoittelijoiden perinteeseen ja siihen, miten sitä voi soveltaa käytännössä. Matkassa mukana kulkevat rakkaan ohjaajavanhuksen, isä **Teofiloksen**, opit. Isä Teofilos kuoli vuonna 2006. Gothóni sanoo, että ohjaajavanhuksen ajattelumalli on jollain tavalla alati läsnä hänen kanssaan.

– Pystyn tietämään sisäisesti, mitä hän sanoisi jossakin tilanteessa. Se antaa suunnan, jonne mennä.

”Rukouksen maailma on ihmeellinen.”

René Gothóni

Ikä: 69 vuotta

Ammatti: uskontotieteen emeritus-professori Helsingin yliopistossa

Asuu: Helsingissä

Perhe: puoliso dosentti Raili Gothóni

Harrastukset: lapsenlapset, musiikki ja matkustaminen

Teoksia: *Tuntematon pyhiinvaeltaja* (2000), *Nainen tiennäyttäjänä* (2001), *Athos – Pyhä vuori* (2012), *Kiusaukset* (2015)

Tuntemattomassa pyhiinvaeltajassa Gothóni kirjoittaa siitä, että on tärkeää ymmärtää myös arkista maailmaa ja siinä eläviä. Kaikilla munkeilla ei välttämättä ole käsitystä siitä, miten maailmassa eletään.

– Ohjaajavanhukseni ymmärsi myös arkista elämänpäiriä.

KILVOITTELUA

KIUSAUKSIA VASTAAN

Keskusteluistaan isä Teofiloksen kanssa René Gothóni on kirjoittanut kirjan *Kiusaukset*, joka julkaistiin vuonna 2015. Siinä hän kirjoittaa: *”Kielenkäytössä ilmenevä ymmärrys kiusauksien todellisuudesta saattaa tuntua lähinnä munkkien kilvoitusmaailmaan kuuluvilta käsityksiltä, mutta kuten tarkkaavainen lukija oitis huomaa, ilmiö on meille ihmisille yhteinen.”*

Etenkin näin paaston aikaan mietittävää, miten tunnistamme kiusaukset. Mitä ne ovat?

– Ihminen periaatteessa tietää sen, mikä on kiusaus. Roomalaiskirjeessä sanotaan: *”En tee sitä hyvää, mitä tahdon, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo.”* Ihminen on tietoinen, mutta tietoisuus kiusauksesta ei ole jostain syystä niin vahva, koska ihminen ei pysty vastustamaan.

Gothóni jatkaa, että ensin kiusaus tulee ajatuksena mieleen, usein näköaistin kautta. Näemme jotain, mistä pidämme. Kun mieleen tulee, että tämän haluaisin, alkaa jo mielessään keskustella kiusauksen kanssa.

Gothónin ranteessa oleva rukousnauha on hänen ohjaajavanhukseltaan. – Hän antoi tämän minulle kuolinvuoteellaan ja sanoi, että jos se menee poikki, en tarvitse sitä enää.

– Meille tulee koko ajan mieltymyksiä ja ne tulevat ja menevät. Kun alkaa keskustella ajatuksen kanssa, on jo lähempänä sen toteutumista. Joutuu siis sen asian pauloihin. Ensin on mielikuva jostain, sitten alkaa keskustella itsensä kanssa, ja pikku hiljaa asia riistäytyy käsistä ja ihminen lankeaa. Se on seurausta pitkästä prosessista.

Gothóni muistuttaa, että *Filokaliassa* on hyvin tarkkaa tietoa siitä, miten kiusaajademonit esiintyvät. Ne käyttävät ihmisissä olevia heikkouksia hyväkseen, jotta ihminen erkaantuisi Jumalasta.

– Moni ihminen on joutunut suuriin vaikeuksiin kiusauksien vuoksi, esimerkiksi peliriippuvaiset. Valittelin kerran yhdelle munkille, että ihmiset eivät enää usko Jumalaan. Hän sanoi, ettei se ole ongelma vaan se, etteivät ihmiset ymmärrä Paholaisen olevan olemassa.

Tässä yhteydessä Gothóni huomauttaa, että elämäntietämyksellä on oppiaineena sikäli ongelmallinen, ettei siinä tuoda esiin symboleja ja kielikuvia. On tärkeää, että osaa identifioida sen asian, joka houkuttelee. Lankeemuksesta on helpompi nousta, jos tietää miten kiusaukset toimivat.

On olemassa lankeemuksia, joiden seuraukset ovat ihmisen kannalta tuhoisia. Gothóni neuvoa, että on löydettävä jokin keino, jonka avulla on mah-

dollista päästä eteenpäin. Ei pidä jäädä kiinni siihen kohtaan, missä lankeaminen tapahtui.

– Kaikkihan me teemme virheitä, se on selvä. On erilaisia lankeamisia. Kaikesta voi selvitä, mutta joissakin kohdissa se vaatii enemmän työtä kuin muissa.

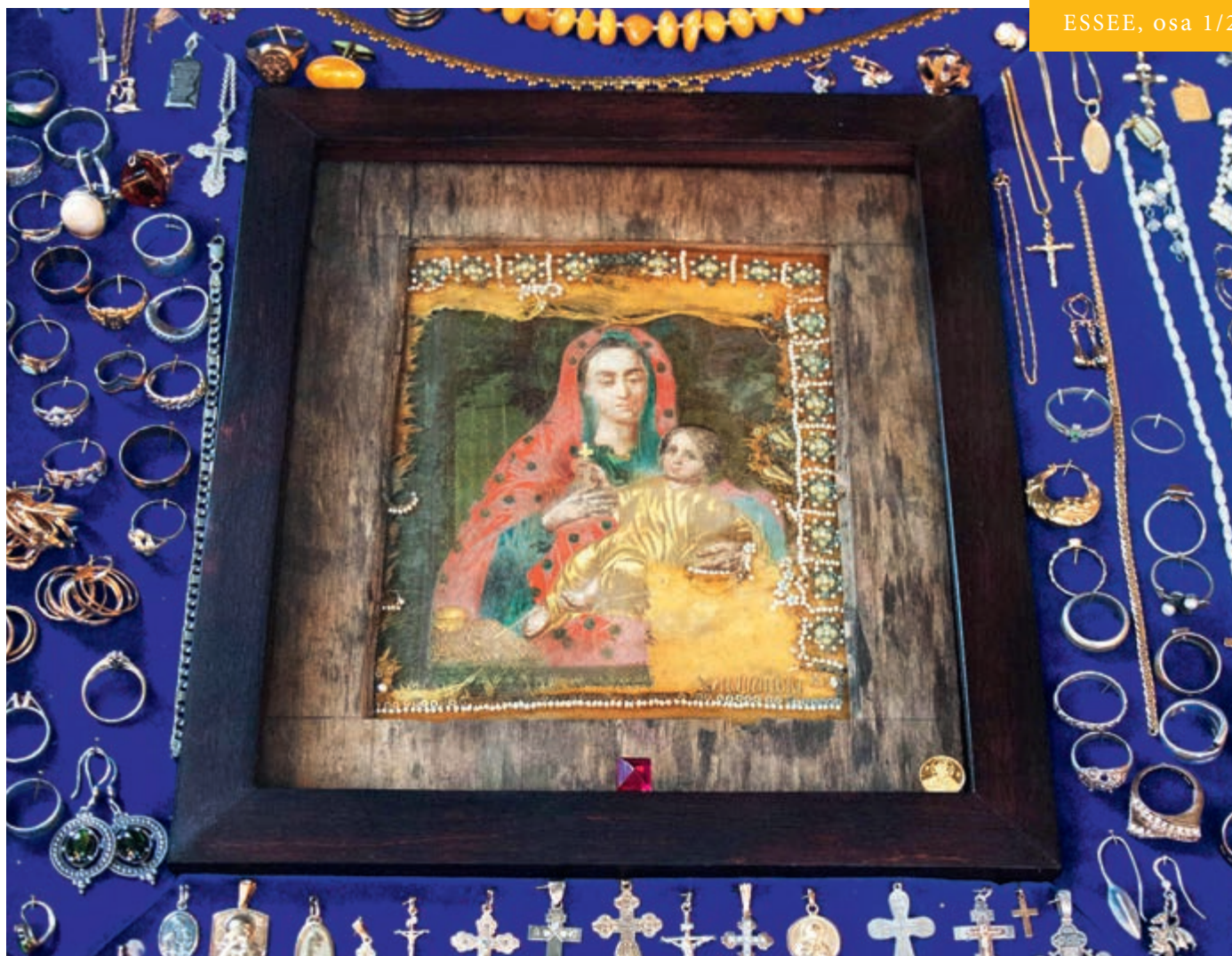
Gothóni kertoo, että Athoksella nuorilla munkeilla on joskus vaikeuksia sopeutua luostarielämään. Silloin he kirjaavat kaikki kiusauksensa muistiin pienen kirjaan. Sen he antavat ohjaajavanhukselle, joka neuvoa mitä tehdä missäkin tapauksessa. Gothóni toteaa, ettei meillä Suomessa valitettavasti juuri ole ohjaajavanhusten tapaisia henkilöitä.

– Pappien aika menee hallinnollisiin tehtäviin, eikä heillä ole riittävästi aikaa eikä koulutusta sielunhoidollisiin tehtäviin.

Uskontotieteilijä sanoo, että hänellä on jossain määrin munkin mielenlaatu, mutta silti toisinaan laiskuus vaanii. Kun Gothónille tulee eteen hankalia tilanteita tai tehtäviä, hän ajattelee, että se on osa kilvoittelua.

– Joskus ajattelin, että luen tarkkaan kaikki *Filokalian* kirjat, mutta olen luenut vain sieltä täältä. Se ajatus, että systemaattisesti lähtisin eteenpäin, en vain pysty siihen. Tiedän, mitä pitäisi tehdä, mutta se ei toteudu sillä tavalla kuin pitäisi. Musiikki on vienyt aikaa elämästäni etenkin nyt eläkepäivilläni. Kirjoitin juuri yhden työlääni tieteellisen artikkelin kauhean kilvoittelun jälkeen, nauhaa Gothóni. ●

”Athoksella symbolit avautuivat.”

Kozelštšanin ihmeitätekevä Jumalanäidin ikoni.

Ihmeitä tekevät äidit

Ensimmäisen ihmeitätekevän ikonin arvellaan olleen Kristus käsittä tehty. Suomessa ihmeitätekeviä ikoneita on kuusi, kaikki Jumalanäidin ikoneja.

TEKSTI RIIKKA JUVONEN KUVA VLADA WAHLSTÉN

Kellot kilkattavat. Kytheran pääkylä nukkuu vielä siniset ikkunaluukut ummessa. Aamuhämärässä kirkosalissa tuohukset valaisevat kullatun riisan suojaamaa mustakasvoista Jumalanäidin ikonia.

Joonianmeressä sijaitsevaa kreikka-laista Kytheraa pidetään antiikin rakkauksen jumalattaren Afroditen syntysijana, mutta Ihmeitätekevä Myrtin Neitsyt Maria on saarella vielä tunnetumpi.

Vanhan tarinan mukaan eräs paimen näki vuorilla lampaita kaitsiessaan palavan myrttipensaan keskellä Jumalanäidin ikonin. Pensas räiskyi ja rätisi ilmiliekkeissä, mutta tuli ei tarttunut pyhäinkuvaan, joka vain nokeentui.

Nyt ihmeitätekevän ikonin jäljennös löytyy jokaisesta saaren kirkosta alkupe räisen ollessa Myrtidiötissan luostarissa, missä sen löytymistä juhlitaan näyttävän kulkuein aina syyskuussa.

PYHÄT KASVOT KANSSAMME

Maailmassa on tuskin montaakaan ortodoksikolkkaa, jolla ei olisi tukenaan omaa ihmeitätekevää ikonia. Suomessa niitä on kuusi, kaikki Jumalanäitejä.

Kirkon näkemyksen mukaan ikonin tärkeimpiä tehtäviä on johdattaa rukoukseen.

Raamatun ensimmäisessä Mooseksen kirjassa kerrotaan, kuinka ihminen karkotettiin paratiisista. Me emme kuiten-

kaan jääneet maailmaankin ja unohdetuina, vaan yhteys Jumalaan on kulkenut kanssamme. Ihmeitätekevät ikonit ovat sen yhteyden ilmentymiä. Jumalan rakauden osoitus.

Ensimmäisen ihmeitätekevän ikonin, ja ensimmäisen ikonin ylipäätään, arvelaan olleen Kristus käsittä tehty eli Mandilion, palttinaliina, johon olivat painuneet Vapahtajan kasvot.

Perimätiedon mukaan muinaisen Edessan kuningas Abgar sairastui lepraan ja lähetti avunpyynnön Jeesukselle, jonka väkevästä parannustöistä oli kantautunut tietoa Eufratin ja Tigrisin laakson valtakuntaan.

Koska Jeesus ei voinut itse matkustaa kauas Mesopotamiaan, hän kasteli kasvonsa vedellä, kuivasi ne liinaseen ja toimitti sen onnettomalle potilaalle kiittäen tämän lujaa uskoa.

Kosketettuaan liinaa kuningas Abgar parani. Liina kehystettiin kultaraameihin ja ripustettiin kaupunginmuuriin pääportin yläpuolelle suojelemaan Edessaa, minkä se tekikin, esimerkiksi persialaisten hyökätessä vuonna 545.

Alkuperäinen Mandilion katosi historian saatossa, mutta sen lukemattomat toisinnot varjelevat edelleen ortodoksista maailmaa. Ihmeitätekevän ikonin jäljennöskin omaa voimaa, sanotaan.

EVAKKOIKONIT

Suomen ihmeitätekevät ikonit ovat kotoisin luovutetusta Karjalasta, jonne kristinusko oli alkanut levitä idästä 1100-luvulla.

Valamon luostari Heinävedellä on ollut ortodoksisuutemme kotipesä jo 80 vuoden ajan. Uusine ja vanhoine kirkkoineen ja auvoisine maalaismiljöineen se lienee kuitenkin vain vaatimaton varjo Laatokan saaren alkuperäisestä luostarikokonaisuudesta, jonka mahtavan Pyhän Andreuksen kellon kumahdusten kerrotaan kuuluneen yli neljäkymmenen kilometrin päähän Sortavalaan saakka.

Todennäköisimmin 1300-luvulla perustettu Valamo oli vielä talvisodan syty-

tyessä marraskuussa 1939 muhkea kokonaisuus, Pohjoisen Euroopan merkittävien ortodoksinen keskus. Matkailu kuokoisti, munkkeja kilvoitteli keljoissaan parisen sataa.

Mutta sota ei säästä mitään eikä kehtään, ja puna-armeija ryhtyi moukaromaan myös pyhää luostaria. Pommit ja ilmahyökkäykset sytyttivät tulipaloja, monet rakennukset tuhoutuivat.

Helmikuussa 1940 Valamo evakuoitiin. Veljestön omien hevosten vetämien rekien ja armeijan kuorma-autojen kolonnassa pitkin Laatokan pakkasjäitä kulkiivat myös luostarin ihmeitätekevät ikonit, Jumalanäiti valamolainen sekä Jumalanäiti suloisesti suuteleva.

Myös Konevitsan luostarista Laatokalta lähdettiin evakkoon, ensin maaliskuussa 1940 ja Karjalan takaisinvaltauksen yhteydessä tapahtuneen lyhyehkön paluumuuton jälkeen uudelleen jatkosodan taistelujen alta syksyllä 1942.

Lintulasta, Karjalankannaksen Kivenavalta taas oli jouduttu pakenemaan sodan uhkaa jo syksyllä 1939. Alkutaipaleen nunnat joutuivat matkaamaan jalan, eikä raskaita taakkoja voitu ottaa mukaan. Onneksi sisar **Ninan** sylissä kantama Jumalanäidin jerusalemlainen ikoni sentään saatiin turvaan viholliselta.

Suomen puolelle pääsivät myös ihmeitätekevät Jumalanäidin Akatistos ikoni Käkisalimesta ja Helsingin Uspenskin katedraalista varkaiden käsiin joutumisestaan kuuluksi tullut Jumalanäidin Kozelštšanilainen ikoni Viipurista.

ISOJA JA PIENIÄ IHMEITÄ

Jumalansynnyttäjä ei ole meitä jättänyt, lohdutti kirkkoherra **Markku Salminen** seurakuntalaisiaan, kun ihmeitätekevä ikoni oli anastettu kirkosta kesäkuusena yönä 2010.

Jumalanäidin Kozelštšanilainen ikoni edustaa italialaista tyyliä 1400–1500-luvulta. Se on saanut nimensä kreivi **Kapnistin** Ukrainan Pultavassa sijainneen sukutilan mukaan. Ikonin tiedetään saa-

”Tuli ei tarttunut pyhäinkuvaan.”

puneen suvun huomaan 1700-luvulla ehkä erään esi-isän italialaisen morsiamen myötä häälahjana.

Ensimmäisen tiedossa olevan ihmekonsa se teki vuonna 1881 parantamalla kreivin halvaantuneen **Maria**-tyttären. Kiitollinen ylimys rakennutti mailleen kappelin, jonne uskovat kyläläiset saapuivat hartaina jonoina rukoilemaan ikonin edessä. Myöhemmin paikalle nousi kreivin perheen tuella vielä kirkko sekä Neitsyt Marian syntymisen muistolle pyhitetty nunnaluostari.

Uspenskin ikoni on jäljennös alkuperäisestä. Se on puulle liimattu painokuva, johon Jumalanäidin kasvot ja kädet samoin kuin Kristuslapsen kasvot, kädet ja jalat on uudelleen maalattu.

Ikonin lahjoitti Viipurin Sorvalin kirkkoon vakavaraisen **Kravotkinskin** perheen parannettua perheen vakavasti sairaa tyttären **Annan**.

Kozelštšanin Jumalanäidin ihmeet jatkuvat edelleen, mistä todistavat apua saaneiden ihmisten kiitoksina lahjoittamat ja ikonin ympärille asetellut lukuisat korut ja pienet kalleudet. Ja ihmehän on sekin, että maattuaan varkauden jäljiltä kuuksia turkulaisessa puistikossa kuolleiden lehtien, mullan ja lumen alla ikoni lopulta, tekijän tunnustettua, löytyi, saatiin entisöidyksi ja palasi riemusaatossa takaisin omalle paikalleen Uspenskiin.

Ihmeet ovat mysteereitä. Joskus ne ovat suuria pelastumisia, joskus sitä, että saamme voimaa jaksaa kantaa taakamme. ●

Seuraavassa numerossa kerromme lisää rukouksiemme pyhistä ikkunoista.

Kuva Lapinlahden hautausmaalta 1890-luvulla. Kuva: K. E. Ståhlberg / Helsingin kaupunginmuseo

Kulttuuria ja historian havinaa

Lapinlahden ortodoksinen hautausmaa on vanhin Helsingin yhä käytössä olevista hautausmaista. Sen yli 200-vuotinen historia alkoi, kun Viaporin varuskunnan päällikkö 1810-luvulla pyysi Helsingin kaupunkia osoittamaan varuskunnan hautausmaaksi soveltuvan alueen.

TEKSTI SERGEI POGREBOFF KUVAT HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Varuskunnan rinnalle Helsinkiin syntyi vuonna 1827 myös ortodoksinen siviiliseurakunta. Tuolloin kenraalikuvernööri **A. A. Zakrevskin** päätöksellä vuonna 1831 puolet hautausmaasta siirtyi sen käyttöön. Jako tapahtui siten, että portilta katsoen pääkäytävän vasemmalle puolelle haudattiin siviiliseurakunnan jäseniä ja oikealle varuskunnan upseeristoon kuuluvia. Miehistölle tarkoitettu hautausmaa perustettiin 1826 Taivallahteen.

Pääkäytävän päässä Ruoholahdessa, jossakin Porkkalankadun kohdalla, hau-

tausmaalla oli oma laituri, johon vainajat kesäaikana tuotiin Viaporista suurilla soutuveneillä; Ruoholahden rantahan oli tuolloin nykyistä paljon lähempänä.

Hautausmaa ympäröitiin kiviaidalla, jonka kauppias **Kiseleff** urakoi, ja pääkäytävän lehmuskujanteen puut lahjoitti **Paul Sinebrychoff**. Vanha Pyhän Elian kirkko vuodelta 1852 oli alun perin siunaustsasouaksi tarkoitettu ja ilman ikonostaasia, mutta Suomen itsenäistymisen jälkeen sinne sijoitettiin Katajanokan Merikasarmin kirkon ikonostaasi, jonka ikoneissa on nähtävissä

maaliskuun 1917 matruusikapinan aikaisia luodinreikiä.

Nykyinen vahtimestarin asuinrakennus rakennettiin 1870-luvulla. Uutta, tiilivampaa Pyhän Elian kirkkoa alettiin suunnitella jo 1915, mutta sen toteutus siirtyi taloudellisista syistä 1950-luvulle. Se valmistui 1958 arkkitehti **Ivan Kudrjatzewin** suunnittelemana. Ikonostaa-sin puukaiverrukset ovat **Ilja Repinin** veljenpojan **Ilja V. Repinin** työtä. Ulkoseinien keraamiset korkokuvat on tehnyt **Michael Schilkin** ja mosaiikkityön **Ina Colliander**.

LUKUISIA KAUPPIASSUKUJA

Suomen autonomian aikana hautausmaa oli tarkoitettu kaikille Helsingin luterilaiseen seurakuntaan kuulumattomille ”venäläisille”. Siksi Lapinlahden hautausmaalla ortodoksien lisäksi saivat leposijansa myös Viaporissa palvelleet luterilaiset, esimerkiksi Baltian saksalaiset ja roomalaiskatoliset puolalaiset.

Varuskunnan ei-kristillisille sotilaille, juutalaisille ja muhamettilaisille (tataarit), varattiin erikseen omat hautausmaalueensa. Hautausmaallemme on tyypillistä vanhojen, 1800-luvulle ajoittuvien holvihautojen huomattava määrä. Viaporin korkea-arvoisten upseerien ja papiston jäsenten lisäksi pääkäytävän varrella on monien virkamiesten ja yliopiston opettajien hautoja.

Ortodoksisessa seurakunnassa ja Helsingissä vaikuttaneita kauppiassukuja olivat muiden muassa **Barkovit** (yrittäjäsuku, K₃), **Christidestenit** (tupakka-tehtailijasuku, K₂₈), **Dementjeffit** (yrittäjäsuku, K₂₈), **Kiseleffit** (Suomen Sokeri Oy:n perustajasuku, K₁₁), **Korosteleffit** (Helsingin Senaatintorin arvorakennusten rakennusurakoitsijat, K₁₆), **Nikolajeffit** (Suomen ensimmäinen autoliike, K₁₈), **Scharinit** (kauppiassuku; K₂), **Sinebrychoffit** (oluttehtailijat; K₃) sekä **Smirnoffit** (Helsingin katujen kiveyksen urakoineen kivi liikkeen omistajasuku, K₁₁).

Monien muiden Helsingin ortodoksisen seurakunnan ja kaupungin historian kannalta merkittävien henkilöiden venäjänkielisiä muistomerkkejä löytyy ensimmäiseen pääkäytävän tuntumasta. Seurakuntapapiston jäsenten ja Helsingin piispan **Aleksanterin** (K₃) haudat sijaitsevat siitä kauempana.

Seurakunnan historian kannalta merkittävä lahjoittaja oli kauppias **Nikifor Tabunov** (K₂). Hänen kouluksi lahjoittamansa talo, Mannerheimintie 8, on edelleen ensiarvoisen tärkeä Helsingin seurakunnan taloudelle.

Hautausmaalla on viisi hautakapelia, joista näyttävien on Uspenskin katedraalin pitkäaikaisen isännöitsijän ja ylläpitäjän sekä Pappilatalon rakennuttajan, valtioneuvos **Jakov Tschernyschof-**

Viaporin komentajan kontra-amiraali Nikolai Andrejevitsch Bodiskon hauta on vuodelta 1815 ja hautausmaan vanhin. Kuva: Sakari Kiuru / Helsingin kaupunginmuseo

Valokuvataiteen kehitykseen vaikuttaneiden Nyblinien sukuhauta. Kuva: Juho Nurmi / Helsingin kaupunginmuseo

Kuvanveistäjä Nina Sailon Rukoilija-patsas uutta Profeetta Eliaan kirkkoa vastapäätä. Kuva: Juho Nurmi / Helsingin kaupunginmuseo

fin (K₁₂) punagraniittinen hautakappeli vuodelta 1906.

UPSEEREITA JA EMIGRANTTEJA

Maaliskuun 1917 Helsingin sotasataman matruusikapinassa surmansa saaneiden parinkymmenen meriupseerin haudat on merkitty vaatimattomilla hopeanvärisillä rautaristeillä. Ne on pystyttänyt Hel-

singissä toiminut venäläisten meriupseerien kiltä.

Merkittävimmit tänne haudatuista vainajista olivat vara-amiraalit **A. K. Nebolsin** (K₂₈) ja **A. I. Nepenin** (K₄). Kaikkiaan hautausmaahan on vuosina 1914–18 haudattu viitisenkymmentä upseerivainajaa. Vanhan Profeetta Eliaan kirkon seinällä on muistotaulu kaikille Suomessa vuoden

1696 jälkeen kaatuneille Venäjän laivaston merimiehille.

Hautausmaalla ovat saaneet leposijansa monet venäläisen emigranttikulttuurin edustajat ja merkkihenkilöt, kuten viimeisen tsaarittaren hovineiti **Anna Tanejeva** (Vyrubova, K26), taiteilija Ilja Repinin lapset **Juri** ja **Vera Repin** (K22) sekä pietarilainen hovikultaseppä **Agathon Fabergé** (K26).

Myös emigranttirunoilijoihin kuuluneet **Ivan Savin** (Ivan Savolainen, K21), **Vera Bulitsch** (K31) ja **Vadim Gardner** (K9) ovat saaneet täältä hautansa, samoin Suomessa koulutuksensa ja kansainvälisen maineensa saanut emigranttitaustainen keraamikko **Michael Schilkin** (K45).

Voi helposti kuvitella, että Lapinlahden ortodoksisen hautausmaan historiallinen arvo on yksinomaan sen autonomian aikaisessa ja emigranttien kulttuurihistoriassa, mutta näin ei ole. Täällä lepää monia Venäjän armeijassa palvelleita suomalaisia upseereja ja heidän venäläisiä perheenjäseniään, myös sellaisia, jotka myöhemmin siirtyivät itsenäisen Suomen palvelukseen.

Mainittakoon näistä kenraali, Suomen armeijan esikuntapäällikkönä palvellut **Oscar Enckell** (K29), **Aino Acktén** puolisona tunnettu kenraali, maaherra **Bruno Jalander** (K39), tykistökenraali **V. P. Nenosen** vaimo ja anoppi (K27) sekä Venäjän Japanin sotaan osallistunut amiraali **Otto Starck** (K29).

Haudattujen joukossa on myös useita itsenäisessä Suomessa vaikuttaneita virka- ja yliopistomiehiä, kuten egyptologi **Rostislav Holthoer** (K4) ja venäjän kielen professori **Igor Vahros** (sodan aikaisen vakoojakoulun johtaja ja Moskovan rauhanneuvottelujen 1944 tulkki; K41) sekä suurlähettiläs **Jaakko Kaurinkoski** (K2).

KULTTUURIVAIKUTTAJIA

Hautausmaallamme on useiden nykyisen Suomen kulttuurin kannalta merkittävien henkilöiden hautoja. Valokuvataiteen kehitykseen ovat vaikuttaneet **Nyblinin** (K2) suku sekä Helsingissä kenraalikuvernöörin adjutantti ja valokuvaaja **Ivan Timirjazjev** (K29) ja värivalokuvauksen harrastaja kauppias **Vladimir Schohin** (K38),

joka lisäksi oli ansioitunut venäläisen kulttuurin vaikuttajana.

Täältä löytyy myös Suomen elokuva-taiteen klassikkoihin kuuluvan **Valentin Vaalan** (Valentin Ivanov, K35) vaatimaton hauta. **Grigori Auerin** (K40) ja Ina Collianderin (K4) lisäksi hautausmaaltamme ei löydy muita merkittäviä suomalaisia kuvataiteilijoita, mutta **Bäcksbakan** (K32) ja **Hörhammerin** (K48) taidesalonkien perustajien sukuhaudat ovat täällä.

Hautausmaallamme on myös kirjailijoiden **Tito Collianderin** (K4), **Helvi Hämäläisen** (K39), **Hagar Ohlssonin** (K26) sekä lavastaja **Ensio Suomisen** (K4) haudat. Monen tänne haudatun laulajan, laulupedagogin ja muusikon joukosta tunnetuimpana mainittakoon ”Karjalan satakieli”, viipurilainen laulajatar **Frida Sergejeff** (K3).

Hautausmaalla lepää Viipurin konservatorion opettaja, entinen venäläisten konservatorioiden professori **Peter Akimov** (K22), joka Suomessa toimi filmitoimintansa palveluksessa mutta sävelsi myös ortodoksista kirkkomusiikkia (Pekka Attinen). Hänen oppilaansa oli Helsingin seurakunnassa pitkään vaikuttanut säveltäjä ja kuoronjohtaja **Peter Miroljov** (K21) sekä **Leonid Bashmakov**, säveltäjä ja Tampereen konservatorion rehtori (K41).

Hautausmaallamme on myös Suomen Kansallisbaletin perustajiin kuuluneen koreografin ja balettimestarin **George Grönfeldt-Ge'n** (K24) sekä ballerinojen **Irina Hudovan** (K32) ja **Lucia Nifontoff-Sauraman** (K49) haudat.

VÄHÄISET VEISTOKSET

Veistoksia hautausmaalla ei ole paljon. **Jaakko Bascharoffin** (K1) hautamuistomerkki, kullattu enkeli punagraniittisen katoksen sisällä, kullatun kupolin alla, on **Wäinö Aaltosen** suunnittelema. Sitä ei aikanaan kelpuutettu Hämeenlinnan hautausmaalle vuonna 1936 kuolleen Bascharoffin hautamuistomerkiksi, ja siksi se pystytettiin Helsinkiin.

Hautausmaan itälaidassa on 58 ortodoksisotilaan sankarihauta vuosilta 1939–44 (K16). Monet viime sodissa kaatuneet ortodoksit tuotiin haudattavaksi juuri tänne. Hautamuistomerkkin on tehnyt kuvanveistäjä **Nina Sailo** samoin kuin uuden Pyhän Elian kirkon edessä olevan Rukoulija-patsaan.

Hautausmaalle on pystytetty myös luotutulle alueelle jääneiden Vaskelan vainajien muistomerkki ”Suvanto”, jonka on toteuttanut taiteilija **Liisa Koskivaara-Riukula** (K16), ja vaatimaton sotavankeudessa vuosina 1939–40 kuolleitten suojärveläisten muistokivi (K43).

Hautausmaalla on lisäksi muutama veistos, nimittäin kuvanveistäjien **Gunnar Finnen** enkeliveistos (Bäcksbaka, K32), **Y. Yrjölän** veistos ”Ruokoileva nainen” (Grönroos, K25) ja **Heikki Virolaisen** enkeliveistos (Mikkola, K25). Tuntemattomiksi ovat jääneet pro-

fessorinrouva **Baranovskajan** rintakuvan 1880-luvulta (K5) ja joutsenveistoksen taiteilija Auerin hautakivelle (K40) tehneet kuvanveistäjät. Lisäksi kauppaneuvos **Sergejeffin** harmaagraniittisessa hautakappelissa (K28) on **Edvard Eleniuksen** tekemäksi epäilty, kosteuden tuhoama fresko.

Viihteen saralta Lapinlahdessa lepävistä kannattaa vielä mainita Metrotyttöihin kuulunut **Tamara Dernjatin** os. Hramoff (K4) sekä **Sammy (Aleksandr) Babitzinin** ja hänen veljensä **Kirka (Kirill) Babitzinin** (K12) hauta, eikä voi jättää mainitsematta Suomen sinivalukoista ääntä, radioselostajana tunnettua **Pekka Tiilikasta** (K1), joka on saanut leposijansa isänsä vierestä vanhan Pyhän Elian kirkon takana kiviaidan kupeessa.

Lapinlahden hautausmaa kertoo Helsingin ortodoksisen seurakunnan autonomian ajan ohella Suomen itsenäisyyden alkuvuosista. Se osoittaa, että kahden kulttuurin kosketuspinta oli tuolloin paljon laajempi kuin mitä tänään tulemme edes ajatteleeksi. Se on myös nyky-Suomen kulttuurin kannalta merkittävä muistomerkki. ●

*Leposijansa saivat
myös Viaporissa
palvelleet luterilaiset.*

Kristus nostaa Aadamin ja Eevan tuonelasta. Fresko Khoran kirkosta Istanbulista.

Aamun kyyneleet

Jumalan armo riittää jokaiselle päivälle, jokaiselle ihmiselle, sillä se on ehtymätön energialähde, kirjoittaa Porvoon kirkon diakoni Heikki Korhonen.

TEKSTI HEIKKI KORHONEN KUVA STIG ALÉNÄS / ALAMY STOCK PHOTO

Aamalla ensimmäistä kahvikupillista juodessa tulivat kyyneleet. Itkin yhtä aikaa harmista ja onnellisuudesta. Voiko niin tehdä, itkeä kahta vastakkaiselta tuntuvaa asiaa yhtä aikaa?

Ilmeisesti voi.

Ehkä se on vähän samaa kuin ennen esiintymistä: pelottaa ja kiehtoo yhtä aikaa.

Minua harmitti se, että olin taas kerran nähnyt painajaisia, jotka liittyivät syömiseen. Valveilla hyväksyn hyvin sen, etten voi syödä kiinteää ruokaa, mutta yöllä syömispeikko puskee uniin.

Onnen tunteen toi se, että olin kotona, rauhassa. Vaimo istui omassa tuolissaan juoden aamukahviaan. Tunsin viiltävää onnea hänestä, lapsista, lapsenlapsista, ystävistä ja kaikista hyvistä ihmisistä ympärilläni. Siitä, että Luoja on sittenkin pitänyt huolta.

Ruoka ja syöminen ovat tärkeitä asioita ortodoksisessa kirkossa. Yllättävän tärkeitä ja jopa hämmentäviä henkilöille, jotka liittyvät kirkkoon aikuisiällä. Miksi kirkko kiinnittää niin paljon huomiota syömiseen?

Aina sanotaan, ettei ruualla ja siitä pidättäytymisellä ole merkitystä, vain suusta

tuleva on merkityksellistä. Se on lohdullista, mutta valitettavasti se ei ole aina totta. Sen takaa pilkistää osin tietoisuus, ettemme ole täydellisiä vaan hyväksymme pienen vilpistelystä tässä asiassa.

Mistä syntiinlankeemus lähti? Ruuasta, yhdestä omenasta. Koko paratiisimainen olomme kaatui siihen, meidät tuomittiin kärsimykseen, kuolemaan, vaivaan, tuskien ja sairauksiin.

Tietysti siinä oli ruuan lisäksi kyse myös tottelevaisuudesta ja luottamuksesta.

On myös niin ettei pitäisi niellä purematta käärmeen puheita. Käärmettä voisi

verrata nykyajan puhelinmyyjiin, jotka kertovat asiakkailleen jotain paikkansa pitämätöntä. ”Sellaisella asialla vaan tässä lähestyn, ettei näihin Jumalan juttuihin kannata aina uskoa”, taisi käärmekin maanitella jo muinoin.

”Kannattaa ainakin kokeilla tätä meidän hedelmää, se ei maksa mitään. Sitten hän sitä voi itse arvioida, onko se hyvä.”

AADAM oli hyväuskoinen, muttei paha. Hänellä ei ehkä ollut kaikkea tietoa siitä, mitä omenan syömisestä eli uskottomuudesta seuraa. Hän oli hyvää tarkoittava, utelias ja tottelematon. Ei ehkä kuitenkaan suuri rikollinen.

Aivan kuten nuoret, jotka ottavat sen ensimmäisen humalan tai nielaisevat ensimmäiset pillerit, vetävät ensimmäisen viivan. Eivät hekään ole rikollisia tai pahoja, he ovat uteliaita ja lapsellisia. He eivät tiedä, että aineeseen jää kiinni helposti. Rikollisia heistä (tai osasta) tulee paljon myöhemmin, kun kaikki pyörii aineiden ympärillä. Oma käyttö on rahoitettava jollain. He astuvat todelliseen helvettiin.

Ruumiin ja tajunnan nautintoja hakeva nykyihminen uhkaa upota koko ajan riippuvuuksien helvettiin. Tai kyllä niitä riippuvuuksia oli ennenkin. Tämä tulee esiin Paavalin kirjeessä roomalaisille:

”Tahtoisin kyllä tehdä oikein, mutta en pysty siihen. En tee sitä hyvää, mitä tahdon vaan sitä pahaa, mitä en tahdo. Mutta jos teen sitä, miten en tahdo, en tee sitä enää itse, vaan sen tekee minussa asuva synty. Huomaan siis, että minua hallitsee tällainen laki: haluan tehdä hyvää, mutta en pääse irti pahasta.

Sisimmässäni minä iloiten hyväksyn Jumalan lain, mutta siinä, mitä teen, näen toteutuvan toisen lain, joka sotii siimpäni lakia vastaan. Näin olen ruumiissani vaikuttavan synnin lain vanki.” (Room. 7:18–25)

Tekstistä ei paljastu, millaisen riippuvuuden vanki Pietari oli. Ilmeisesti se oli kiduttava ja vaikea asia, koska hän vaivautui kirjoittamaan siitä noinkin voimakkaasti.

TÄMÄN ajan ihmiset ovat riippuvaisia alkoholista, huumeista tai lääkkeitä. Olemme luoneet riippuvuuden myös työhön, urheiluun, menestykseen, jaksamiseen, auttamiseen, miellyttämiseen, läheisyyden kaipuuseen, rakkauden etsimiseen. Puhumattakaan nyt sitten aineista kuten kahvista ja suklaasta.

Joskus tulee mieleen, että ennen paastoa pitäisi olla myös sokerista luopumisen viikko.

Monilla vapaa-ajan ”nautinnoillakin” on riippuvainen luonne: pelaamme iltaisin ”vain vähän aikaa”, katsomme televisiosta tai suoratoistosta ”vain yhden elokuvan illassa.”

Minäkin olen pahasti koukussa eli olen riippuvainen Jumalasta, läheisistä, lääketieteen saavutuksista, kahvista, kirjoista, tietokoneistani ja monista muista asioista.

Markkinat, lehdet ja televisiokanavat pursuavat ohjeita, miten riippuvuuksista pääsee eroon. Kännykän käytöstä voi pitää päiväkirjaa, ruoka-annoksensa ja viinin määrän voi mitata. Seksistä riippuvaisille on omat ryhmänsä.

*”Tahdomme olla
jumalia omassa
elämässämme.”*

Joistain riippuvuuksista voi todella päästä irti itsekurilla tai paastolla, mutta vaikeiden riippuvuuksien tullessa on mentävä polvilleen, tunnustettava oma voimattomuutensa. Tällöin voi lopettaa oman järjelyn ja pallottelun, luovuttaa ehdoita riippuvuuteensa, koska ei ole muuta vaihtoehtoa.

Mutta miksi riippuvuuksista on vaikea päästä irti?

Siksi, että me tahdomme olla jumalia omassa elämässämme. Me haluamme

korvata Jumalan tahdon omalla tahdollamme.

Hengelliseltä kannalta monet riippuvuudet ovatkin syvälle käyvää epäjumalien palvontaa.

Me annamme riippuvuuden syödä aikamme ja energiamme sen sijaan, että antaisimme sen vaikkapa rakkaimmille ihmisille. Monet riippuvaisuuksista toipuneet sanovat, etteivät he ymmärrä, miten he saattoivat toimia niin hölmösti tai tuhoisasti ennen kuin havahtuivat.

ONNISTUMISEEN vaaditaan luovuttamisen lisäksi vielä yksi tärkeä tekijä: armo. Kaikki vakavista riippuvuuksista selvinneet ovat valmiita myöntämään tämän todeksi. Armon kosketus, läsnäolo on aivan ratkaisevaa.

Kaikki eivät nimitä sitä armoksi vaan ”korkeammaksi voimaksi”, ”johdatukseksi”, ”tutuiksi”, ”kavereiden avuksi” tai muuksi sijaistekijäksi. Se johtuu usein siitä, että ”uskoon tuleminen” pelottaa tai sen epäillään aiheuttavan lähipiirissä naureskelua tai jopa syrjintää. Mutta parempi sekin kuin menehtyä omaan itenäisyyteensä ja riippuvuuteensa.

Armo meillä on jo nyt kaikilla, ei tarvitse kuin hyväksyä ja tunnustaa sen läsnäolo ja vaikutus. Jumalan armo riittää jokaiselle päivälle, jokaiselle ihmiselle, sillä se on ehtymätön energialähde.

Entä ne aamuisten ilon ja pelon kyyneleet?

Liturgisissa teksteissä toivo ja pelko ovat usein yhtä aikaa läsnä. ”Jumalan pelossa, uskossa ja rakkaudessa lähestykää”, kehottaa diakoni ennen ehtoollista.

Jos ja kun haluan seistä aidosti Jumalan edessä, jakaa ja ottaa vastaan Pyhän hengen lahjat, minun tuleekin tuntea iloa ja pelkoa. Tällöin, kuten myös aamulla, läsnä ovat ilon ja pelon tunteet ja kyyneleet.

Samalla kun olen pelkäävä ihminen Jumalan edessä, olen myös toivova ja uskova isä, puoliso ja seurakuntalainen, joka elää armon varassa ja siitä riippuvaisena. ●

Melkein liian hyvää paastoruuaksi

Georgialaisesta keittiöstä löytyy monia paastoon sopivia kasvisruokia. Ja kun paasto on ohi, on aika kokoontua yhteen ja juhlia, sillä Georgiassa ruoka on tehty jaettavaksi!

Georgiassa lähes ruoka kuin ruoka koristellaan granaattiomenan siemenillä. Lobio papupata on monen mielestä liiankin hyvää paastoruuaksi.

TEKSTI JA KUVAT LAURA KARLIN

Pöytään on katettu pieniä lautasia täynnä värikkäitä ruokia. Voisi luulla, että kyseessä on jokin juhla-ateria, mutta kaikki pöydällä olevat ruuat ovat vegaanisia ja siksi myös paastoon sopivia.

Georgialaisessa ruuassa käytetään paljon yrttejä ja mausteita, kuten koriandria. Myös pähkinät ovat tärkeä osa ruokaa. Valikoimasta puuttuu täysin peruna, riisi tai muut tutut lisukkeet, sillä ne korvaa leipä.

Espoon Haukilahdessa georgialaista ravintolaa pyörittävät **Nika Nikuradze** ja **Sini Salminen** kertovat, että Georgiassa

ruoka on tehty jaettavaksi ja niinpä ruokaa laittaessa tai tilatessa mietitään aina, mitä me söisimme, ei mitä minä söisin.

Suomalais-georgialaisen pariskunnan ravintola Rioni on perheyrittys. Keittiössä päävastuu ruuasta on Nikan vanhemmilla **Malvina Purtseladzella** ja **Giorgi Nikuradzella**, jotka muuttivat Mustanmeren rannalla sijaitsevasta ortodoksimaasta Suomeen varta vasten ravintolan takia pari vuotta sitten.

TAIANOMAINEN PAPUPATA

Yksi sekä Sinin että Malvinan lempiruoka on lobio. Rusehtavanharmaa pata ei

hurmaa ulkonäöllään, mutta se on kaikessa yksinkertaisuudessaan herkullista.

– Minä en yleensä syö papuja, mutta lobio on taivaallinen ruoka. Siinä kiteytyy georgialaisen keittiön nerokkuus, Sini kertoo.

Kyseinen papupata on myös oiva paastoruoka, sillä se on täysin vegaaninen. Joillekin se on tosin liian herkullista olakseen paastoruokaa. Nika kertoo georgialaisesta jo edesmenneestä papista, joka kieltäytyi lobiosta paaston aikana, koska se oli liian hyvää.

– Hän rakasti lobiota niin paljon, että se antoi hänelle fyysisistä mielihyvää, joten

Pkhali kasvisnyyeissä maistuvat georgialaiset mausteet ja saksanpähkinä sekä pinaatti-, kaali- ja punajuuri.

Ajapsandali on kasvishöystö, jota voisi kutsua georgialaiseksi versioksi ratatouilleista.

Georgialaiseen juhla-ateriaan kuuluu olennaisena osana myös viini.

Georgialainen ruoka on jaettavaksi. Siksi pöytää koristaa usein usea ruokalaji, joista jokainen voi maistella haluamiaan lajeja.

hänen oli luovuttava siitä paaston ajaksi, Nika kertoo ja muistuttaa samalla, että paastohan ei ole pelkkä dieetti, vaan elämäntapa ja ennemminkin henkinen kuin fyysinen prosessi.

TYÖTÄ PYHINÄ

Ravintolatyöntekijöille paastaminen ei ole helppoa. Mitä herkullisinta ruokaa ja viiniä on jatkuvasti ympärillä, ja töitä on tehtävä myös pyhinä.

– Emme ole pyhimyksiä tai kirkon työntekijöitä, vaan tavallisia ihmisiä synteinemme, Nika sanoo.

Hän ja hänen äitinsä yrittävät paastota paastoaikoina sekä perjantaisin ja keski- viikkoisin. Pitkäperjantaina tarjolla on vain leipää ja vettä.

Nika kertoo rukoilevansa päivittäin ja käyvänsä säännöllisesti ehtoollisella venäläisortodoksisessa Pokrovan seurakunnan kirkossa Helsingin Munkkiniemessä.

”Lobio on taivaallinen ruoka.”

Malvinaa harmittaa, että töissä pitää usein olla sunnuntaisin ja juhlapyhinä. Naista häiritsee myös se, että vaikka miten ruokahävikkiä välttelee, niin leipää menee ravintolassa aina välillä hukkaan.

Se on Malvinasta väärin, sillä puuhaanhan Isä meidän -rukouksessakin jokapäiväisestä leivästämmä, joka pitäisi mitoitaa omien tarpeiden mukaan, eikä heittää pois tuhlaillen.

PÄÄSIÄISHERKKU NIMELTÄ PASKA

Kun paasto päättyy, on yhteisen supran eli juhla-aterian aika. Georgialaiseen pääsiäiseen liittyy paljon suomalaiselle ortodoksillekin tuttuja perinteitä. Punaiseksi värjätyt kananmunat ovat yksi niistä. Mutta toisin kuin Suomessa, muna ei värjätä sipulilla vaan kasvin juurilla, ja siksi niiden sävy on vaaleampi.

Muniin liittyy myös toinen perinne. Lapset kulkevat ne kädessä ja kopauttavat muna yhtein. Se, jonka muna pysyy ehjänä, saa toisen munan, ja se, jolla on eniten muna, on voittaja.

Georgiassa pääsiäisherkkua ei ole pasha vaan suomalaisittain hilpeyttä herättävä paska. Se on eräänlainen hieman kulittaa muistuttava, sienimäiseen muottiin leivottu pääsiäispulla.

– Poikani rakastaa sitä ja kailottaa aina kylillä, että tulkaa syömään meille paskaa! Sini nauraa.

*”Pitkäperjantaina
tarjolla on vain
leipää ja vettä.”*

Pääsiäispöytään kuuluu myös liha: iso keitetty sika, paistettuja pikkupossuja sekä naudanliha- ja kanapataa, georgialaista leipää eli hatsapureja unohtamatta. Lampaalla ei georgialaisessa pääsiäispöydässä ole erityistä roolia.

MALJA VAINAJILLE

Slaavilaisessa perinteessä on tapana muistella edesmenneitä vainajien pääsiäisenä, joka on Tuomaan sunnuntain jälkeisenä tiistaina. Georgiassa on kuitenkin oma perinteensä.

Pääsiäissunnuntaina ja -maanantaina sekä muiden suurien juhlien yhteydessä nautitaan supra sukulaisten haudoilla. Ihmiset kiertävät haudalta toiselle syö-mässä ja kohottamassa maljoja.

Suomalaisen korvaan tämä kuulostaa erikoiselta, mutta Nika kiirehtii heti tar- kentamaan.

– Haudat ovat Georgiassa aika erilai- sia, ne ovat 10–15 neliön kokoisia, ja nii- den yhteydessä on kuvia vainajista sekä pieniä pöytiä, joiden ääressä jutellaan ja muistellaan vainajaa ja nostetaan maljoja.

Vainajankaan ei tarvitse olla kuivin suin, sillä viiniä kaadetaan myös haudalle.

MAAILMAN VANHINTA VIINIÄ

Supraa johtaa aina tamada, seurueen kor- kein hahmo, joka pitää puheita ja määrää, koska viiniä juodaan. Ja sitähan juodaan!

Seurueen keskellä kiertää viiniastia, joka voi olla esimerkiksi iso keraaminen kulho tai parikin metriä pitkä sarvi. Viiniä ei siemailla, vaan astia pitää juoda kerralla tyhjäksi, täyttää ja ojentaa seuraavalle.

Viini onkin olennainen osa georgia- laista ruokakulttuuria. Rionissa on tar- jolla vain georgialaisia viinejä. Sini on

Ravintola-alalla pitkään työskennellyt Nika Nikuradze sai idean omasta ravintolasta, sillä hän oli huo- mannut suomalaisten kasvaneen kiinnostuksen georgialaista ruokaa kohtaan. Avovaimo Sini Salminen lähti pienen taivuttelun jälkeen mukaan.

ylpeä erityisesti qvevri-viineistä. Niiden valmistustapa juontaa aina 8000 vuo- den taakse ja on YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unescon suojelema.

Alun perin qvevri-viinejä valmistivat lähinnä köyhät ihmiset, mutta nyt niitä tekee myös osa isoista viinintuottajista. Qvevri-viini valmistetaan maan alle si- joitetuissa suurissa ruukuissa, jonne viini laitetaan kypsyään kuukausiksi.

Kyseessä on oikea alkuviiini, jonka maku on voimakas ja väri tumma. Mo- nilla perheillä oli omat qvevrinsä, Mal- vinan äidin kotoakin niitä löytyy, mutta aika on rikkonut ruukut.

– Kaikki miehet olivat aina ylpeitä an- tamaan omaa viiniään ja kertoivat, että tämä on puhdasta viiniä, jossa ei ole so- keria tai vettä! ●

Lobio-papupata

noin 4 annosta

Kilo säilykepapuja tai noin 500 g kuivia papuja
200 g sipuleita
4-5 valkosipulin kynttä
200 g murskattuja saksanpähkinöitä
Tuoretta korianteria ja persiljaa
100 g selleriä
2 ruokalusikkaa villiyrtejä
Suolaa, pippuria
10 grammaa tuoretta basilikaa
viinietikka

Ruoka tarjoillaan leivän kera.

Lisää kuullotetut sipulit keitettyjen papu- jen joukkoon. Lisää joukkoon puristettu valkosipuli. Lisää tuore korianteri, saksan- pähkinät ja villiyrteet, pippuri, suola ja tuo- re basilika. Lisää pieneksi pilkottu persilja ja selleri sekä hieman viinietikkaa.

Добро пожаловать на исповедь

Во время Великого поста во многих приходских богослужебных расписаниях указано время, отведенное для исповеди. Предваряющий Пасху Великий пост является благоприятным временем для раскаяния и изменения образа мышления, - заявляет священник **Хейкки Хонкамьяки** из прихода Тампере.

- Конечно, к исповеди надо прибегать чаще, вот почему мы хотим идти на встречу этому. "Порог может быть высоким для того, чтобы прийти на исповедь", - говорит отец Хейкки.

По его словам, было бы хорошо, если бы у каждого прихожанина был свой духовник, который бы знал свое духовное чадо. Тогда бы не было бы нужды повторять одно и то же. Конечно, может произойти смена духовного отца по причине ухода прежнего на покой или его смерти.

Как часто надо приходить к таинству покаяния? Отец Хейкки не хочет давать минимальные рекомендации, по-

скольку они легко становятся максимальными.

- Чем чаще, тем лучше. Мой совет состоит в том, что во время поста хорошо бы прийти на исповедь.

Традиция участия в исповеди в Финляндии отличается от других стран. У нас нет требования исповедоваться перед каждым причащением. По благословению духовника постоянно посещающий храм православный может приходить к причастию без исповеди. Например, в России другая практика, там надо исповедоваться перед каждым причащением.

Отец Хейкки напоминает, что к таинству покаяния было бы хорошо приходить подготовленным, чтобы оно не превратилось в минутную беседу перед самым причащением.

Если вы решили исповедоваться, то лучше всего связаться напрямую со священником, позвонив ему или написав сообщение. Другой вариант - прийти в храм, когда священник принимает там исповедь.

Кандидаты для награды

С 1994 года Финляндская Православная церковь проводит награждение заслуженных матерей. Заслуга матери перед Церковью может найти различные выражения: воспитание, поддержка и активная работа.

Его Высокопреосвященство Лев, Архиепископ Хельсинки и всей Финляндии обратился к приходам с просьбой представить списки достойных кандидатов. Предложение прихожан по представлению к церковной награде направлять на имя настоятелей приходов для передачи в канцелярию Православной епархии Хельсинки до 16.3.2020.

Как и в прошлые годы заслуженные православные матери будут представлены к рыцарскому знаку Святого Агнца 1-й степени за заслуги перед Финляндской Православной архиепископией. Награждение пройдет в Вербное воскресенье 5.4.2020 Успенском кафедральном соборе, после праздничной Божественной Литургии.

БИБЛИОТЕКА ПРИХОДА

открыта по понедельникам и вторникам в 10–15 ч,
по средам и четвергам в 15–19 ч.
Liisankatu 29 а, 2-й этаж

В марте в помещении приходской библиотеки
(Liisankatu 29А, 2этаж)

состоятся следующие мероприятия:

В субботу 21.03.2020 с 11-14 будет проходить встреча с
семейным консультантом Еленой Вионцек.

Тема беседы «Невротические расстройства и внутренний
конфликт. Возможности профилактики.» Часть 2.

В субботу 28.03.2020 с 11-13 состоится лекция на тему
»Психология православного мировоззрения«. Лекцию
проводит доктор психологических наук, проф. Дворецкая
Марианна Ярославовна.

Добро пожаловать!

Nimi: Janne Toivonen
Ikä: 45 vuotta
Asuu: Järvenpäässä
Perhe: vanhemmat Erkki ja Hilikka, sisko Pauliina
Ammatti: kirjailija
Harrastukset: elokuvat, tv, äänikirjat, luomista käsittelevän Facebook-ryhmän ylläpito

TEKSTI JA KUVA MIRVA BROLA

Jumalalle kirjoittaja

”SAIRAUTENI Duchennen dystrofia on aina ollut osa elämäni. Se on etenevä lihastauti, joka vaikuttaa kaikkiin lihaksiin. Pienenä lapsena kontatessani kädet saattoivat pettää alta. Asiaa tutkittaessa sairauteni selvisi. Kävin ala-asteen täällä Järvenpäässä ja siirryin yläasteelle erityiskouluun Helsingin Ruskeasuolle. Alkuperäinen elinikäennusteeni oli 18 vuotta, mutta silloin laitteet ja hoidot eivät vielä olleet niin edistyneitä. Murrosiässä sairaus eteni nopeammin, sen jälkeen hitaammin ja tasaisemmin. Olen kasvanut ja oppinut elämään sairauteni kanssa. Se ei ole semmoinen asia, jota mieltäisin koko ajan, että kauheaa, kun on tällainen sairaus. Vanhemmiten myös uskonni on antanut voimaa.

Olen alun perin luterilainen, uskonto alkoi kiinnostaa minua enemmän ripikoulun aikoihin. Aikuisuutta kohti tullessani tajusin kuolevaisuuteni, ja siitä tuli pelkotila. Selvisin pelosta, kun puhuin kotona asiasta isäni **Erkin** kanssa. Perheessämme isäni löysi meistä ensimmäisenä ortodoksisuuden, minä liityin ortodoksikirkkoon hänen jälkeensä. Myöhemmin myös äitini **Hilikka** ja sisareni **Pauliina** liittyivät kirkkoon. Or-

”En kirjoita teoksia vain itselleni vaan myös Jumalalleni.”

todoksisuus tuntui jotenkin omemmalta kuin luterilaisuus. Ortodoksissa jumalanpalveluksessa minuun vetosi se, mitä toimitus näytti ja kuulosti. Myös alkukirkkoon ulottuvat juuret ja perinteet vetosivat. Tuolloin pystyin vielä käymään Järvenpään ortodoksissa kirkossa. Nykyisin, liikuntakykyäni mentyä, seuran palveluksia radiosta ja televisiosta. Olen hankkinut itselleni ikoneita, ne tuovat kirkon tänne kotiini, kun en itse pääse enää kirkkoon.

Koen kirkon ja kristinuskon tärkeiksi. Ne antavat sisältöä elämään, ja uskaan voitukeutua, jos on vaikeaa. Voin myös pyytää esirukouksia monissa tilanteissa. Seurakunnan diakoniatyöntekijä **Kari Hartikka** käy luonani pari kertaa vuodessa, ja pappi käy tuomassa ehtoollista silloin kun pyydän. Koen ehtoollisen ja synnintunnustuksen tärkeiksi, ne rauhoittavat mieltäni. En ole yksinäinen, sillä luonani käy hoitajia, toisinaan ystäviäni ja vä-

lillä siskoni. Myös vanhempani ovat kotona aina läsnä. En jaksaisi, jos täällä koko ajan kävisi joku.

Kiinnostuin fantasiakirjallisuudesta muistaakseni *Taru sormusten herrasta* -elokuvan myötä. En ole koskaan ollut ahkera lukemaan, mutta kuuntelen paljon äänikirjoja. Fantasiakirjallisuus on lähellä uskontoa, siinä on paljon samoja asioita. Aloitin oman fantasiaromaanin kirjoittamisen jo nuorena. Se kesti lopulta 25 vuotta. Vuosien ajan avustajat kirjoittivat sanelustani ylös tekstiäni. Vuonna 2014 sain tietokoneen, jota käytän silmiäni avulla. Se on kuin kirjoittaisin yksisormijärjestelmällä. Romaanini *Miekanloisto: Candoran sauva* ilmestyi viime keväänä omakustanteena. Kirjoittaessani uskoin ja luotin siihen, että kirja tulee joskus valmiiksi, vaikka se oli hidas. Uskon, että Jumala auttoi minua. Kirjaa varten ammensin paljon aineksia Raamatusta. Tarina perustuu kristilliseen näkemykseen hyvästä ja pahasta. Yksi ajatukseni oli, että voisin herättää ihmisissä kirjani kautta kiinnostusta uskonasioihin. Korjaan parhaillaan teossarjan toista osaa. En kirjoita teoksia vain itselleni vaan myös Jumalalleni.” ●

Valaistuna ristin armolla, sinut nähtiin katumuksen kirkkaana valona, joka hälventää intohimojen pimeyden, oi pyhä. Sinä ilmestyit enkelinä lihassa pyhälle Zosimalle erämaassa. Rukoile Kristusta meidän puolestamme, oi Maria, vanhurskas äitimme. *Tropari, 5. säv.*

”Paasto kehottaa pohtimaan koko kristillisen elämämme tarkoitusta.”

*metropoliitta Elia
sivu 33*

Papilla on vai-
tovelvollisuus
ripillä kuulemas-
taan.

KÄVISINKÖ RIPILLÄ?

TEKSTI MIRVA BROLA KUVA IVARS KUPCIS/WCC

■ Suuren paaston aikana monen seurakunnan jumalanpalveluskalenteriin on merkitty valmiita aikoja synnintunnustusta varten. Pääsiäistä edeltävä suuri paasto on otollista aikaa katumukselle ja mielenmuutokselle, minkä vuoksi seurakunta haluaa tarjota siihen mahdollisuuksia, toteaa pastori **Heikki Honkamäki** Tampereen seurakunnasta.

– Ripillä pitäisi tietenkin käydä usein, ja haluamme siksi tulla vastaan. Kynnys ripittäytymiseen voi olla korkealla, isä Heikki sanoo.

Hänen mukaansa jokaisella seurakuntalaisella olisi hyvä olla oma rippi-isänsä, joka tuntee rippilapsensa. Näin kaikkia asioita ei aina tarvitsisi kertoa uudestaan. Toki voi käydä niinkin, että rippi-isä vaihtuu esimerkiksi eläkkeelle jäämisen tai poismuuttamisen myötä.

Sopivan rippi-isän löytämisessä tärkeintä on, että henkilökemiat kohtaavat.

– Joku voi tuntea papin jo pidemmältä ajalta, vaikkapa kristinopiskoulusta asti. Toinen taas voi kokea, että vieraampi pappi esimerkiksi toisesta seurakunnasta tai luostarista on parempi.

Jotkut seurakuntalaiset voivat käydä ripittäytymässä usealle eri papille, kunnes löytävät sopivan rippi-isän.

Kuinka usein synnintunnustus olisi tarpeen? Isä Heikki ei halua antaa vähimmäissuosittelua, sillä siitä tulee helposti enimmäismäärä.

– Mitä useammin käy, sitä parempi. Oma ohjeeni on, että paastojen aikana olisi hyvä käydä ripillä.

Suomessa ripillä käymisen perinne poikkeaa muista maista. Meillä ripillä käynti ei ole pakollista ennen jokaista ehtoolliselle osallistumista. Oman rippi-isän siunauksella säännöllisesti kirkossa käyvä ortodoksi voi siis osallistua ehtoolliselle ilman ripittäytymistä. Toisin on esimerkiksi Venäjällä, jossa ripittäydytään aina ennen ehtoollista.

Isä Heikki muistuttaa, että katumuksen sakramenttiin olisi hyvä tulla valmistautuneena, jotta ripittäytymisestä ei tulisi vain minuutin parin keskustelua juuri ennen ehtoollista.

– Ripillä käyntiin on hyvä varata aikaa ja valmistautua siihen. Esimerkiksi kymmenen käskyn pohjalta voi miettiä suhdettaan Jumalaan, lähimmäisiinsä ja omaan itseensä. Puhuttavia asioita voi listata vaikka paperille. Usein on niin, että tilanne voi olla jännittävä ja silloin saattaa unohtua, mistä pitikään puhua.

Kun päätös ripillä käymisestä on tehty, asiasta kannattaa sopia suoraan papin kanssa soittamalla tai laittamalla viestiä. Toinen tapa on tulla kirkkoon silloin, kun pappi on paikalla synnintunnustusta varten.

– Silloin voi tulla niin sanotusti jonoon, eikä aikaa tarvitse sen kummemmin varata.

Kilvoitus — pyrkimystä Jumalan yhteyteen

Suuren paaston vielä edessä olevat sunnuntait johdattavat kilvoittelijaa askel kerrallaan kohti juhlien juhlaa, pääsiäistä.

TEKSTI MARIA SUSUNA, KIMMO KALLINEN, MIKKO LEISTOLA KUVA SAARA KALLIO

Suuren paaston toisena sunnuntaina 8. maaliskuuta muistellaan pyhää Gregorios Palamasta. Ennen valintaansa Tessalonikan arkkipiispaksi vuonna 1347 pyhä Gregorios kilvoitteli Athos-vuorella harjoittaen hesykasmia eli hiljaisuudessa tapahtuvaa rukousta. Hesykastit toistivat Jeesuksen rukousta "Herra, Jeesus Kristus, Jumalan poika, armahda minua syntistä", kunnes saavuttivat tilan, jossa rukous oli aina heidän sydämessään.

Vaikka ihminen ei voi tulla osalliseksi Jumalan olemuksesta, hän voi pyhän Gregoroksen mukaan tulla osalliseksi Jumalan energioista. Niiden avulla Jumala ilmaisee itsensä ja kutsuu ihmistä kasvaamaan yhteyteensä. Pyrkimyksenä on saavuttaa paratiisissa vallinnut olotila, välitön yhteys Jumalaan, mitä kutsutaan jumaloitumiseksi.

Jumaloituminen on mahdollista saavuttaa kilvoittelun kautta. Se ei ole vain joillekin erityisen pyhille ihmisille annettu tavoite, vaan jokaisen ihmisen elämän päämäärä, jonka Jumala on antanut meille luodessaan ihmisen kuvakseen ja kaltaisuudekseen.

Kilvoituksen perimäinen syy ei siis ole halu noudattaa kirkollisia sääntöjä, vaan rakkaus Jumalaa kohtaan ja toive saada tuntea hänet. Suuren paaston toinen sunnuntai kannustaa meitä rukouksen, paaston, jumalanpalvelus-

ten, sakramenttien ja sisäisen hiljaisuuden harjoittamisen kautta Jumalan läsnäolon kokemisen tielle.

RISTI, VOITONMERKKI

Ristinkumartamisen sunnuntain (15.3.) myötä tulemmme suuren paaston puoliväliin. Lauantai-illan vigiliassa Kristuksen kunniallinen ja eläväksitekevä risti tuodaan juhlallisessa saatossa keskelle kirkkoa, jonne se jää koko viikoksi kunnioitettavaksi. Palveluksen veisujen teemana on risti, mutta ei niinkään kärsimyksen symbolina kuin voiton ja ilon merkinä.

Vigiliassa laulettava kanoni on eräänlainen toisinto pääsiäiskanonista. Kuoro laulaa tuttuja pääsiäisveisuja: "Ylösnousemisen päivä! Ihmiset, kirkastukaamme!", mutta veisujen välissä luetaan troparit ylistävät ristin voittoa: "Kalliin ristin kumartamispäivä! Tulkaa kaikki

sen eteen, sillä se Kristuksen ylösnousemisen valoa säteilevänä nyt pannaan esille. Koko sielustamme iloiten sitä suudelkaamme!"

Paastokilvoituksemme on kuin matka myrskyävän merenselän ylitse. Kun olemme matkan puolivälissä keskellä aavaa merta ja aallot lyövät kaikkein rajuim-

pina ja kauhistuttavimpina, nousee näköpiiriimme horisontin takaa kunniallinen ja eläväksitekevä risti kaukana siintävän majakan kaltaisena. Kristuksen

risti antaa meille toivoa ja voimaa, se antaa paastomatkallemme suunnan ja päämäärän.

Paaston puolivälissä olemme käännekohdassa. Useamman viikon ajan olemme tutkistelleet vanhaa Aadamia sydämesämme ja langennutta luontoa itsessämme. Puolivälissä on aika jättää tuo vanha minä taakse ja kiinnittää katse Kristukseen; on aika rientää eteenpäin ristin viitoittamaa tietä.

ASKEL KERRALLAAN

Suuren paaston neljättä sunnuntaita (22.3.) kutsutaan pyhittäjä Johannes Siinailaisen sunnuntaiksi. Tuo kuuluisa 600-luvulla elänyt askeetti tunnetaan myös nimellä Johannes Klimakos, Portaiden Johannes, sillä hänen hengellinen pääteoksensa on opetuspuheiden sarja nimeltä Portaat.

Pyhittäjä Johanneksen kuvaamissa hengellisen elämän tikapuissa on 30 portasta. Hengellisen kehityksen ensimmäinen askelma on turhanpäiväisen elämän hylkääminen. Muita tärkeitä portaita kilvoituksen tiellä ovat muun muassa kuuliaisuus, katumus, kuoleman muistaminen, sävyisyys, vaikeneminen, siveys, nöyryys, hiljaisuus ja rukous. Viimeinen askelma Jumalan luo nousemisen tikapuilla on "hyveitten kolminaisuusliitto" – usko, toivo ja rakkaus.

Pyhittäjä Johannes opettaa, että hyveiden tiellä on edettävä kärsivällisesti ja määrätietoisesti. Kuten tikapuistakin, kustakin hyveen askelmasta on oltava tukeva ote ennen kuin voi astua seuraavalle.

"Paaston puolivälissä olemme käännekohdassa."

Kristuksen kirkkauden odotus ja täyttymys ovat läsnä suuren paaston sunnuntaipäivissä.

Paratiisin portaita kuvaavassa ikonis-
sa kilvoittelijat kiipeävät tikapuita pitkin
kohti taivasta, jossa Kristus avosylin odot-
taa heitä. Enkelit ovat tukemassa ja autta-
massa kiipeäviä, mutta samaan aikaan pa-
hat henget ja demonit koettavat horjuttaa
heitä. Jotkut putoavatkin tikkailta kesken
matkan kadotukseen. Monet pääsevät pe-
rille, takaisin paratiisiin, Kristuksen sy-
leilyyn.

Pyhittäjä Johannes Siinailainen oli it-
se yksi niistä, jotka vakain askelin nousi-
vat hengellisen elämän tikkaiden jokai-
selle askelmalle. Hän on kirkon askeet-
tisen elämän esikuva, ”maan päällä ole-
va enkeli ja taivaissa oleva Jumalan ihmi-
nen”, kuten pyhittäjälle omistettu kirkko-
veisu häntä kuvaa.

KATUMUKSEN ESIKUVA

Suuren paaston viidentenä sunnuntai-
na (1.4.) muistellaan 500-luvulla elänyt-
tä pyhittäjä Maria Egyptiläistä. Hän toimi
nuoruudessaan ilottyttonä ja eli nautinto-
jen täyttämää elämää. Päädyttyään pyhiin-

vaeltajien mukana Jerusalemiin Maria ko-
ki kääntymyksen.

Kun hän Jerusalemissa yritti mennä
kunnioittamaan Herran ristiä, näkymä-
tön voima esti häntä. Maria ei kuiten-
kaan luovuttanut, vaan tutkiskeli itseään
ja ymmärsi, että hänen oma synnillinen
elämänsä estää häntä pääsemästä kirk-
koon.

Katumus saa siis alkunsa halusta pa-
lata Jumalan yhteyteen sekä sen arvioi-
nista, mikä elämässämme estää tämän yh-
teyden. Maria ymmärsi, ettei hän voi jat-
kaa entisenlaista elämää. Hän koki mie-
lenmuutoksen, jota todellinen katumus
on. Marian katumus ei ollut tunteellista
tai voimatonta pahojen tekojen surkut-
telua, vaan aktiivista vaivannäköä sielun
puhdistamiseksi synneistä.

Oman hengellisen tilansa tunnistami-
sen jälkeen Maria pääsi sisälle kirkkoon
kunnioittamaan Herran ristiä. Lähties-
sään pois Maria kuuli äänen, joka kehotti
häntä menemään Jordanin toiselle puo-
len. Maria meni ensin Johannes Kasta-

jan luostariin ja siirtyi sieltä kilvoittele-
maan erämaahan. Marian mielenmuu-
tos oli niin voimakas, että hän oli valmis
seuraamaan saamaansa neuvoa, vaikka se
tarkoitti, että hän joutui muuttamaan elä-
mänsä täydellisesti.

Erämaassa alkoi Marian mielenmuu-
toksen todellinen koettelu. Seitsemän-
toista vuoden ajan, yhtä kauan kuin Ma-
ria oli viettänyt huonoa elämää, synnilli-
set ajatukset kiusasivat häntä. Vaikka Ma-
ria oli tuntenut Jerusalemissa osakseen
tulleen Jumalan armon, hän joutui jatku-
vasti taistelemaan syntiä vastaan.

Tässä on katumuksen ydin. Se ei ole vain
papin edessä lausuttu synnintunnustus tai
katujalle luettu synninpäästörukous, vaan
päättäväistä taistelua niitä asioita vastaan,
jotka erottavat meitä Jumalasta ja lähim-
mäisistämme.

Maria Egyptiläisen muisto opettaa, et-
tä katumus on jatkuvaa hengellistä uudis-
tumista ja oman elämän arviointia. Se on
lakkaamatonta pyrkimystä yhteyteen Ju-
malan kanssa. ●

Jumalan tunteminen edellyttää koko ihmisen osallistumista rukoukseen.

Katumus on alku

Ortodoksinen kirkko tarkoittaa ihmisen parantumista synnin sairauksista, koska sen kutsumuksena on vaikuttaa langenneessa maailmassa terapeuttisena keskuksena ja sielun sairaalana.

TEKSTI ROVASTI JARMO HAKKARAINEN KUVA IVARS KUPCIS/WCC

Sielun terapiassaan ihminen tarvitsee itsetuntemusta. Itsetuntemus merkitsee vilpittöntä ihmisyyttä, joka opettaa kilvoittelijan ajattelemaan nöyrästi. Ellei ihminen tunne itseään, hän ei vielä tiedä, mitä nöyryys on eikä hän ole vielä omistautunut todelliselle kilvoitteluselämälle.

Sielun sairauksista on mahdotonta parantua, ellei tunne näitä sairauksia. Himojen tunteminen ja tunnistaminen liittyvätkin läheisesti syntien tunnustamiseen ja katumukseen.

Pyhän katumuksen mysteerion keskeinen asia on siinä, ettei ihminen sulkeudu itseensä, vaan kohtaa elämänsä

väärinkäytökset. Jumalan mielen mukainen nöyryys johtaa kilvoittelijan Luojan Rakkauden hyveisiin. Vapautuakseen himoista ihminen tarvitsee Kirkon hengen mukaista kilvoittelua.

Katumus ei ole tila, vaan alku. Katumus tarkoittaa sanan laajassa merkityksessä Kirkon koko elämää. Katumus on

ensimmäinen parantava lääke. Katumuksen mysteeri ei koostu pelkästään synninpäästörukouksen lukemisesta vaan se on Kirkon terapeuttinen hoitomuoto.

Himot vääristävät sielun voimat. Sielun voimien väärinkäyttäminen merkitsee synnin tekemistä ja sairautta. Pyhät isät opettavat, että kyneleet, murhe, katumus ja tuska vaikuttavat parantavasti sieluun.

Himoja on vaikea diagnosoida. Ihmisen parantuminen on mahdotonta ilman Pyhän Hengen vaikutusta. Siksi kilvoittelija etsii rukouksesta Jumalan apua. Hän taistelee Jumalan avulla parantuakseen ja vapautuakseen himoista.

Jos hän ei tunne sielun sairautta, on parantuminen mahdotonta. Yhtenä ortodoksisen psykoterapian metodina on oppia tuntemaan himojen aiheuttajat. Mikäli ihminen ei tunne himojen alkulähteitä, hän lankeaa uudestaan syntiin.

Katumuksen mysteeri on anteeksiantamuksen ja hengellisen eheyttämisen areena. Ihminen tarvitsee anteeksiantamusta. Ilman sitä hän ei voi elää eikä kasvaa hengellisesti. Ortodoksinen askeesi tarkoittaa koko kristillistä elämää.

Ajatusten, puheiden, asenteiden ja tekojen huolellinen valinta on välttämätön osa kilvoittelijan taistelua pahan ja synnin kukistamiseksi. Pahat henget yrittävät kaikin tavoin horjuttaa kilvoittelijan pyrkimykset elää Jumalan tahdon mukaisesti. Tämän maailman asioiden mu-rehtiminen ja maailmalliset muistikuvat pimentävät kilvoittelijan sielun silmät. Niin kauan kuin hän sallii mielen harhailla niissä, hän on hengellisesti sokea.

Paasto, tarkkaavaisuus ja rukous auttavat ihmismieltä torjumaan epäpuhtaat ajatukset. Ortodoksisen terapian tarkoituksena on, että ihminen oppii Jumalan rakkauden avulla tuntemaan sisäisen maailmansa ongelmat. Katumuksen ensimmäinen aste on syntien eli sielun sairauksien tunteminen. Pyhässä katumuksessa ihminen kohtaa avoimesti elämänsä väärinkäytökset.

SELUN PUHDISTAMINEN

Bysantin kirkon elämässä jumalanpalvelus ja pyhät mysteeriot nähtiin Kirkon terapeuttisena metodina ja kohtaamisena. Pyhä Gregorios Palamas (k. 1359)

painotti Kirkon pyhien mysteerioiden arvoa, mutta hän korosti myös, että niiden tulee yhdistyä uskovan kilvoituselämään.

Siksi pyhä esipaimen viittaa rinnakkaisesti pyhiin mysteeriin ja Kirkon hesykasteen, eli lakkaamattomaan rukouselämään. Pyhä hiljaisuus koostuu käytännön kilvoituselämästä eli sielun puhdistumisen vaiheista. Sielun puhdistuminen tarkoittaa katumusta eli mielen keskittämistä sydämeen.

Egyptin, Palestiinan ja Siinain autiomaassa hiljaisuutta kuvailtiin kärsivällisyyden tyttäreksi ja valvomisen äidiksi. Hiljaisuus herättää meidät ympärillämme olevan maailman turtumuksesta ja omasta hengellisen elämän laiskuudestamme.

Kirkon autiomaakilvoittelijat opettavat meille, että pyhä hiljaisuus on hengellisen elämän elinehto ja Jumalan rakkauden ensimmäinen velvollisuus. Pyhä hiljaisuus herättää meidät huomaamaan, mitä tapahtuu sydämessämme ja maailmassamme.

Ortodoksisen kirkon terapeuttisena tehtävä on muokata ajan henkeä Kristuksen iankaikkisen hengen mukaiseksi. Ortodoksisessa kirkonäkemyksessä on keskeistä uskon, teologisen tiedon ja elämän ykseys.

Ortodoksisessa perinteessä korostetaan Kirkon teologian parantavaa luonnetta. Siksi hengellisessä elämässä ovat keskeisiä vanhus eli hengellinen ohjaaja, sielun ja ruumiiden parantaja, sakramentaalinen elämä sekä koko ihmislunnon oikeaan arvoon saattaminen.

Sielun sairaus ei tarkoita bysanttilaisessa terapeuttisessa teologiassa psy-

kologisia ristiriitoja, vaan sielun pimenemistä. Sielun parantuminen Kristuksessa merkitsee mielen kirkastumista. Pyhien Isien terapeuttisessa perinteessä syntiä ei ymmärretä pelkästään rikkomuksena tai kapinana, vaan hengellisen elämän sairautena. Kirkon terapeuttisen metodin päämääränä on uudistaa askeesissa ihmisen suhde Jumalaan ja lähimmäisiin. Se tapahtuu sielun haavojen parantamisessa ja himojen hoitamisessa.

Mielen kääntyminen itseensä tarkoittaa samaa kuin mielen vartiointi. Tässä askeesissa ihmismieli kaunistaa sielun viljelemällä hyveitä ja etenee kohti Jumalan rakkautta. Jumala on kaiken hyvän alkusyy ja lähde.

JUMALAN TUNTEMINEN

Ihmisen todellinen tieto Jumalasta on Jumalan pyhien toimintojen hedelmää. Jumalan tunteminen edellyttää koko ihmisen osallistumista rukoukseen ja diakoniaan Jumalaan ja lähimmäiseen kohdistuvassa rakkaudessa.

Bysantin kirkon teologian historia osoittaa, että Kirkon yhteiskunnallinen tietoisuus ilmaisee Jumalan ja ihmisen välisen rakkauden. Kirkon pyhät isät taistelivat yhteiskunnan sosiaalisen tasavertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden puolesta. He opettivat, että omaisuuksien kasautuminen harvojen käsiin johtaa ihmiset rappioon, itsekkyyteen, lihallisuuteen ja nautinnonhaluun.

Ortodoksinen kirkollinen elämä ei perustu pelkästään ihmisen hyvään tahtoon tai hänen aloittamaansa hengelliseen taisteluun, vaan Jumalan suuremisiin tekoihin ihmiskunnan parhaaksi. Kirkollinen elämä on ihmisen persoonallista ja hengellisesti luovaa osallistumista jumalliseen elämään, joka toteutuu ihmisen ja Jumalan hoitavassa yhteistyössä. ●

"Ihminen tarvitsee anteeksiantamusta."

Seksin ja pelastuksen vaikea suhde

Cassianus opetti, että pelastukseen vaikuttavat sekä Jumalan armo että ihmisen teot.
Ratkaisijana toimii Jumala.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN KUVA EDUARDO FUSTER SALAMERO / ALAMY STOCK PHOTO

Filokalian luku *Haureuden hengestä ja lihanhimosta* sisältää keskeisen osan Johannes Cassianuksen kirjoituksista seksuaalisesta pidättäytymisestä ja seksuaalivietin tukahduttamisesta. Se on ollut ja on yhä hänen ajattelunsa vaikein aihe. Cassianukselle seksuaalinen pidättyväisyys ei kuitenkaan ollut pelastuksen tärkein kysymys, vaan enemmänkin luostarielämään liittyvä käytännön ongelma.

Cassianus kirjoitti paitsi seksistä pidättäytymisestä, myös seksuaalivietin tukahduttamisesta. Hän tiesi, että jälkimmäiseen pystyvät äärimmäisen harvat. Johanneksen valtava elämäkokemus yhdistyneenä teologian ja filosofian tuntemukseen tekivät kuitenkin hänestä opettajan, jolla on annettavaa kaikille etiikan ja uskon kysymyksistä kiinnostuneille. Ei ole sattuma, että yksi viime vuosisadan tunnetuimmista ja kiistellyimmistä psykolo-

gian teoreetikoista, ranskalainen **Jacques Lacan** (1901–81), arvosti Cassianusta.

Pidättäytymisen käytännön ongelmista Cassianus kirjoitti kokeneen filosofin tavoin perusteellisesti ja kiihkottomasti. Tämän vuoksi hänen teoksensa *Keskusteluja* 12. luku puuttuu useimmista kokoelmista, koska se käsittelee arkaa aihetta hyvin suoraviivaisesti. Teologisesti keskeisin osa Cassianuksen seksuaaliopetuksesta on saatavissa Filokaliasta, mukaan

Cassianukselle seksuaalinen
pidättyväisyys oli enemmän-
kin luostarielämään liittyvä
käytännön ongelma.

luettuna Keskustelujen pääkohdat, joten
pois jätetyllä luvulla on merkitystä vain
erikoistuneille tutkijoille.

SYNNIN VÄLTÄMINEN ON TAHDON ASIA

Jokaisen ihmisyyshyönteisen jäsenen pitää pys-
tyä hallitsemaan seksuaalisia halujaan.
Tämä sääntö pätee kaikissa kulttuureissa.
Oma käytös on hallittava. Irtosuhteissa on
riskinsä. Komeinkaan mies ei voi valloit-
taa jokaista haluamaansa naista. Avioliit-
tossa puolisolle on oltava uskollinen. Cas-
sianus ei tarjoa moraalisaarnaa vaan pa-
kottaa ajattelemaan pidättäytymisen on-
gelmaa, joihin liki kaikki aikuiset elämä-
sänsä törmäävät.

Hänelle tärkeitä olivat Jeesuksen sanat:
”Mutta minä sanon teille: jokainen, joka
katsoo naista niin, että alkaa himoita hän-
tä, on sydämessään jo tehnyt aviorikoksen
hänen kanssaan” (Matt 5:28).

Cassianus huomauttaa siitä, että en-
sin syntiä tekee sydän, siis ihmisen mie-
li, koska se on alkanut katsella naista hi-
moiten. Syyllinen ei ole silmä, vaan järki,
joka päättää minne katse kääntyy. Ihmi-
sellä on vapaa tahto, ja hän voi tahdonvoi-
mallaan suunnata silmänsä, ajatuksensa
ja sosiaaliset suhteensa niin, ettei joudu
kiusaukseen.

Cassianuksen teologian valossa syytä
lankeemuksesta ei voi vierittää kohteen
seksikkääseen pukeutumiseen, flirttai-
luun tai muihin houkutuksiin. On ikä-
vää, että asiasta, joka oli Johannekselle
selvä noin 1 600 vuotta sitten, kiistellään
vieläkin.

VAIN JUMALA VAPAUTTAA

Paavali kirjoitti Galatalaiskirjeen viiden-
nessä luvussa hengen ja lihan taistelus-
ta ja siitä, miten liha rikkoo henkeä vas-
taan. Tämä kirje oli keskeinen lähtökohta
Cassianukselle, kun hän lähti miettimään
seksuaalisuuden ja pelastuksen suhdetta.
Paavalin opetuksen perusteella hän ei ra-

joittunut pitämään lihaa vain ihmisruu-
miina, vaan ymmärsi ihmisen tahdon-
alaiset pahat teot, kuten haureuden, yh-
deksi lihan ilmenemistavoista.

Siksi Cassianuksesta sukupuolielä-
mä ja seksuaalivietti häittäsivät pyhitys-
tä. Hän ei koskaan kirjoittanut selvästi,
pitikö hän seksuaalisuutta luotuna omi-
naisuutena, kuten suurin osa kirkkois-
tä, vai oliko hän sitä mieltä, että kyseessä
oli syntiä lankeemuksen seuraus. Jälkim-
mäistä ajatustakin esiintyi, ja on todennä-
köistä, että Cassianus kallistui tälle jyr-
kemmälle kannalle.

Filokaliaan valitussa tekstissä Cassia-
nus lainaa pyhää Basileios Suurta (1.1.).
Tätä hätkähdyttävää sitaattia ei tunnet-
mistään muusta kirjoituksesta: ”Naista en
tunne, mutta neitseellinen en ole.” Neit-
syys ei tässä merkitse samaa kuin yleis-
kielessä. Cassianus tarkoitti sillä seksua-
alivietin täydellistä loppumista, enkeli-
mäistä tilaa, jossa eroottiset ajatukset ei-
vät tule mieleen edes unissa. Basileioksen
lause osoittaa, että tämä lahja oli harvi-
nainen.

Hyveelliset pakanatkin
saattoivat pidättäytyä ko-
koonaan sukupuolielä-
mästä, kuten monilla
antiikin urheilijoil-
la oli tapana. Enke-
limäistä neitsyyttä ei
kuitenkaan voinut saa-
vuttaa ilman Jumalan ar-
moa.

Cassianukselle neitsyyden
käsite ei toisaalta merkinnyt ehdoton-
ta seksuaalista koskemattomuuttakaan.
Täydellinen neitsyys ja seksuaalivietin
häviäminen oli saavutettavissa myös su-
kupuolielämää kokeneille, joille se oli
vaikeampaa mutta ei mahdotonta. Saa-
vuttihan Cassianuksen kuoleman jälkeen
erämaassa kilvoitellut pyhittäjä-äiti Ma-
ria Egyptiläinenkin (1.4) pyhyiden, vaik-
ka oli aiemmin toiminut prostituoituna.

ARMOLLA EI SAA KERSKAILLA

Täydellistä vapautusta seksuaalivietistä ei-
vät saavuta kuin hyvin harvat, Cassianus
opetti. Ne, jotka saavat lahjan, eivät koskaan
pidä asiasta meteliä. Armolla ei pidä kers-
kailla. Enkelinkaltainen neitseellisyys on
vain yksi kilvoittelun osa, ei edes tärkein.

Koska Cassianus kirjoitti ainoastaan
miesten seksuaalisuudesta, emme tiedä,
miten hän ajatteli naisten kilvoittelun
kysymyksistä. Nunnaluostareista saatu
kokemus on kuitenkin todistanut, että
Cassianuksen teologian periaatteet so-
veltuvat hyvin myös naisille.

Hän rajoittui kirjoittamaan vain mie-
histä, koska hän ei omia sääntöjään rikko-
matta olisi voinut ajatellakaan naisten sek-
suaalisuutta. Cassianus näet painotti, että
kyetäkseen hillitsemään viettejään mies ei
saanut ajatella lainkaan naisia, ei edes äi-
tiään. Kysymys ei siis ollut naisten vähek-
synnystä, vaan ankaran johdonmukaisen
kirjoittajan uskollisuudesta itselleen.

Seksuaalisuuden ja pelastuksen suh-
detta on harvoin analysoitu yhtä selväs-
ti ja kiihottomasti kuin Cassi-
anuksen kirjoituksissa. Täs-
sä lihan maailmassa teh-
dään syntiä, tuonpuo-
leisessa hengen maa-
ilmassa ei. Täältä sin-
ne siirtyvä luopuu mo-
nista asioista. Se ei ole
helppoa. Kuitenkin ih-
minen voi jo tässä maa-
ilmassa ennakoita tulevaa
hillitsemällä lihaansa.

Cassianus opetti, että pelastukseen vai-
kuttivat sekä Jumalan armo että ihmisen
teot. Ratkaisun tekee Jumala, joten Cas-
sianus ei koskaan esittänyt opetustaan
varmana menetelmänä, jolla pelastutaan.
Vaikka hänen ihanteensa olivat hyvin an-
karia, hän ei pitänyt ihmisten tuomitse-
misestä. Kristinuskon ja seksuaalisuu-
den suhteen opettajana hän ei halunnut
olla tuomari vaan lääkäri. ●

*”Syyllinen ei ole
silmiä, vaan järki.”*

Den lilla bönboken

– med fötter och rötter i Paris

TEXT MILENA PARLAND

En ny liten bönbok på svenska har sett dagens ljus i höstas. Den lilla bönboken är baserad på en fransk-rysk bok med namnet *Livre de prières orthodoxe/Краткий православный молитвослов* som har nått Finland via ungdomar som har deltagit i ortodoxa sommarläger i alperna och kommit tillbaka med boken i kappsäcken. Min egen dotter kom hem från Frankrike med många berättelser om bergens skönhet, om fransk-ryska pojkarna som kan dansa, om åsnor med långa öron och med den lilla, ljusgröna bönboken. Boken var på fransk och ryska tycktes innehålla en fin samling av böner för dagligt bruk, för olika högtider och för olika händelser. Bönboken fick genast en plats i vårt hem, bredvid en syriansk, ännu mindre bönbok på svenska med namnet *Glädjekärlan*. Den äldre bönboken på svenska, *Liten ortodox bönbok* från 1994, som kändes lite styltig, hade vi tappat bort. Samma vinter dog min käraste lillasyster, poeten **Stella Parland**, efter en svår sjukdom, och mina tårar ville inte sluta rinna. Efter en bön till Gudsmöden satte jag mig ner vid köksbordet och började översätta den lilla ljusgröna bönboken till svenska. Det var en översättning i stor enkelhet.

Den översättningen gav jag sedan till fader **Mikael Sundkvist** med orden, snälla översätt den här på riktigt och ge ut den! Vi har ju inte så många bönböcker på svenska, så det var inte svårt att övertala fader Mikael. Han lovade att i pauserna mellan andra, viktiga översättningsarbeten ta itu med den lilla fransk-ryska bönboken, för också han tyckte att boken innehöll en bra samling böner. Han jobbade sedan på, främst med de grekiska originaltexterna som utgångspunkt. Små förändringar och tillägg finns också i den nya svenska versionen om man jämför den med den fransk-ryska boken. Den nya bönboken har vid det här laget nått många församlingsmedlemmar och den har också delats ut till ortodoxa barn i svenska skolor i Helsingfors.

Just nu i fastetiden är förstas Efraim av Syriens fastebönen den text som är mest aktuell, och bönen finns med. I den här nya, lediga översättningen lyder texten:

Herr och härskare över mitt liv, ge mig inte

En anda av lättja, beskäftighet, maktlystnad eller tomma ord.

Men skänk mig din tjänare en anda av återhållsamhet, ödmjukhet, tålmod och kärlek.

Ja Herre och Konung, ge mig förmågan att se mina egna felsteg och inte döma min nästa.

Välsignad är du i evigheternas evighet. Amen.

Det ord som överraskar allra mest är utan vidare "beskäftighet". Ordet är precis tillräckligt gammalt för att få ett lätt dammande silvrigt skimmer över sig, och samtidigt är det så aktuellt att det nästan lockar till skratt. För vilket ord kunde bättre beskriva atmosfären i dagens samhälle, där allt fler predikar för varandra, allt mer högljutt och med allt mindre återhållsamhet, för att nu

inte tala om ödmjukhet. Ordet beskäftig känns alltså som en uppfriskande och intressant översättning av grekiskans *περιεργία*. Den är också en överraskande översättning visar det sig om man ger sig tid att läsa Efraim av Syriens bön på olika språk. Det finns många olika ord på ryska, franska, finska och engelska, men inget som liknar beskäftighet. Att läsa Efraim av Syriens bön på flera olika

språk är för övrigt en övning som varmt kan rekommenderas under fastetiden. Variationerna och olikheterna gör att förståelsen av bönen blir djupare och mer mångfasetterad och beskyddar en också från att bara upprepa bönen utan tanke och känsla.

Den lilla bönboken har bilder av ikonmålaren **Katarina Koskivaara**. Enkla, stiliserade teckningar pryder boken och passar det lilla formatet fint. Gudsmöden som främsta förbedjare för oss syndare och främsta och största bild gör att boken känns trygg och närvarande.

Den lilla bönboken med fötter och rötter i Paris, där många ryska emigranter slog sig ner i början av 1920-talet, passar bra för oss ortodoxa som talar svenska, för kopplingen till den rysk-ortodoxa kyrkan och traditionen från tiden före revolutionen har alltid varit stark. Därtill finns i dag tack invandring och olika kontaktnät många fina nya kopplingar till olika kyrkor som den koptiska, syrianska, armeniska, georgiska och så vidare. Vi kommer att ha mycket spännande att glädja oss åt framöver, både då det gäller texter, sång, ikon-målning och samvaro. ●

Irti turhasta

”NYTTIEDÄN, mitä onni on”, lauletaan Leevi and the Leavingsin ikivihreässä kappaleessa ”Onnelliset.” Se kertoo jo itsessään melko ironisesti 1980-luvun Suomen muutoksesta. Kappale kuulostaa hieman has-sulta näin 2020-luvulla, mutta sen sanoma on toisaalta sovellettavissa myös tähän päivään. Kodit ovat jo vuosikymmeniä olleet ”täynnä elektroniikkaa”, erilaisia kodinkoneita, ja sittemmin myös digitaalisia

laitteita. Lähes jokaisella kulkee taskussa älypuhelin, jossa yhdistyvät monen elektronisen laitteen toiminnot. Älypuhelimilla olemme yhteydessä internetiin ja sitä kautta toinen toisiimme lähes reaaliajassa. Onko tämä vallankumous muuttanut elämäämme helpommaksi tai paremmaksi?

Voidaan tietenkin todeta, että digitaalinen vallankumous on tuonut paljon hyvää ja hyödyllistä, mutta sillä on omat varjopuolensa. Sosiaalisen median aikakautena saatamme uppoutua liiaksikin virtuaalimaailmaan, emmekä enää elä reaali maailmassa samalla tavalla kuin ennen. Toki kyse on myös siitä, kuinka käytämme näitä laitteita ja kuinka itse käyttäydymme vaikkapa sosiaalisessa mediassa. Valjastammeko sen hyvään, esimerkiksi myönteisen ja ihmisläheisen kristillisen elämäntavan esilletuomiseen tai kristinuskon ilmiöiden kollektiiviseen pohtimiseen? Vai kuluttammeko kaiken vapaa-aikamme turhiin väittelyihin tuttujen tai tuntemattomien kanssa vailla todellista kohtaamista heidän kanssaan? Kaikki ei kuitenkaan ole pahasta. On digitaalisuudessa myös paljon hyvää, esimerkiksi hiljattain lanseerattu Virtuaalikirkko-sovellus, jonka avulla voi tutustua ortodoksisen kirkkorakennukseen ja kirkkotaitteeseen. Etuliite ”äly”, joka viittaa paitsi tekoälyyn ja mikroprosessoreihin, ei kuitenkaan vapauta meitä käyttämästä omaa älyämme, jonka Luoja on ihmiselle antanut. Tämä meidän on hyvä muistaa paitsi virtuaalikeskustelussa, myös elävässä elämässä.

Suuri paasto on jälleen täällä. Se kutsuu meitä asketismiin, yksinkertaiseen elämään – riisumaan se ylimääräisestä, kuten liiallisesta sosiaalisesta mediassa roikkumisesta – jotta voisimme keskittyä olennaiseen. Tämä aika on valmistautumista juhlien juhlaan, ja siihen on kirkko meitä jo herätellyt edeltävien sun-

nuntaiden evankeliumi- ja epistolalukukappaleiden antamien tekstien myötä. Kirkko on tuonut eteemme esimerkkejä mielenmuutoksesta, nöyryydestä, katumuksesta, kuvauksen viimeisestä tuomiosta eli Kristuksen toisesta tulemisesta sekä viimeisenä sovinnosta ja anteeksiannosta. Nämä kaikki ovat käytännön ohjeita paastoon. Kirkko ei ole näitä lukukappaleita asettanut suuren paaston valmistussunnuntauille sattumalta eikä vahingossa vaan tarkoituksella. Niitä ei ole tarkoitettu meidän moralisoimisksemme tai pelotteluksi, vaan ohjenuoraksi hyveelliseen kristilliseen elämään, jota ei ole tarkoitus elää vain silloin tällöin paastokausina vaan jatkuvasti. Kirkon elämä on kokonaisvaltaista ja sillä olisi hyvä olla yhteys arkielämäämme. Se elämä on tässä ja nyt. Ortodoksinen elämäntapa on parhaimmillaan jatkuvaa mielenmuutosta, anteeksiantamista ja -pyytämistä. Paastoaikoina tämä kaikki korostuu erityisesti. Tällöin kirkko, jos koskaan, kutsuu meitä tutkimaan itseämme: keitä me olemme, mistä me tulemme ja mihin me olemme matkalla sekä kuinka käytämme aikamme. On hyvä pitää mielessä, ettei kirkko suinkaan edellytä meiltä tätä vaan se antaa meille valinnanvapauden kulkea paaston tietä, jos niin haluamme.

Paasto kehottaa pohtimaan koko kristillisen elämämme tarkoitusta. Se kutsuu meitä henkilökohtaiseen mielenmuutokseen ja katumukseen. Se kutsuu meitä pohtimaan elämäämme kokonaisvaltaisesti. Keventäessämme ruokavaliotamme eli luopuessamme liharuoasta, turhista puheista ja meitä kroonisesti vaivavasta ostosvimmastamme kevennämme myös sydäntämme. Siitä paastossa on kysymys: yksinkertaisesta ja hiljaisesta elämästä kaikessa jumalallisuudessa ja rauhassa, sillä tavara ei tuo meille onnea. Emme tee sitä itsetarkoituksellisesti vaan siksi, että Jumalan valtakunta tulisi yhä enemmän kauttamme läsnäolevaksi meissä ja koko maailmassa.

Siunattua ja rauhallista paaston matkaa!

+ Elia

metropoliitta Elia

Расставание с лишним

«ТЕПЕРЬ я знаю, что такое счастье», – поётся в шлягере «Leevi and the Leaving» «Onnelliset.» В нём с самоиронией рассказывается о переменах в Финляндии в 1980-х годах. Сам шлягер звучит забавно в 2020 -е годы, однако его содержание некоторым образом перекликается с сегодняшним днём. Дома уже на протяжении десятилетий «забиты электроникой», всевозможной

домашней техникой, а теперь уже и цифровыми приборами. Почти у каждого в кармане смартфон, замещающий сразу несколько электронных прибора. Через смартфон мы связаны с интернетом, а уж через него друг с другом почти в реальном времени. Сделал ли этот переворот нашу жизнь легче и лучше?

Разумеется, можно сказать, что цифровой переворот принёс много хорошего и удобного, однако у него есть и теневая сторона. В эпоху социальных медий мы можем слишком погрузиться в виртуальный мир и перестать жить в реальном мире так, как мы жили прежде. Конечно, вопрос в том, как мы используем эти приборы и как ведём себя в социальных медиях. Ставим ли мы его на служение добру, например популяризации положительного и человеческого христианского образа жизни или коллективного обсуждения явлений христианской веры? Или же мы тратим всё своё свободное время на напрасные споры со знакомыми и незнакомыми без того, чтобы встретиться с ними? Не всё служит злу. В дигитализации много доброго, например, недавно представленное приложение «Виртуальный храм», с помощью которого можно знакомиться с церковным зданием и искусством. Приставка «смарт», указывающая на искусственный разум и микропроцессоры, тем не менее, не освобождает нас от необходимости прибегать к собственному разуму, данному человеку Богом. Об этом нам необходимо помнить как в виртуальном мире, так и в обычной жизни.

Великий пост снова здесь. Он призывает нас к аскетизму, простой жизни – к совлечению всего лишнего, как и излишней зависимости от социальных медий с тем, чтобы мы могли сосредоточиться на существенном. Это время подготовки к празднику праздников, к чему Церковь

приготавливает нас апостольскими и евангельскими чтениями. Церковь даёт нам примеры изменения себя, смирения, покаяния, даёт картину Страшного суда или Второго Христова пришествия, но также и примирения, и прощения. Всё это – практические наставления к посту. Неслучайно эти отрывки читаются в церкви в воскресенье подготовки к Великому посту, но со смыслом. Они не предназначены для нашего морализаторства или устрашения, но как путеводная нить к добродетельной христианской жизни, цель которой не в том, чтобы жить время от времени в период поста, но всегда. Жизнь Церкви всеохватывающая и было бы хорошо, чтобы она имела связь с нашей будничной жизнью. Это жизнь здесь и сейчас. В идеале православный образ жизни – это постоянное изменение, прощение и прощение. Во время поста всё это проявляется особым образом. Если когда-то, именно тогда Церковь призывает нас к самооценке: кто – мы, откуда мы пришли, и куда идём, а также, на что тратим своё время. Хорошо помнить, что Церковь отнюдь не требует от нас этого, но даёт нам возможность пройти постным путём, если мы захотим.

Пост призывает поразмыслить над смыслом нашей жизни. Он призывает нас к личному изменению и покаянию. Он призывает нас поразмыслить над нашей жизнью в целом. Облегчая наш стол, отказываясь от мясной пищи, пустых разговоров и хронически досаждающей нами страсти к приобретению, мы облегчаем наши сердца. Об этом и идёт речь в посте: о простой и тихой жизни во всём божественном и покое, ибо вещи не приносят нам счастья. Мы поступаем так не ради самих себя, но потому, чтобы Царство Божие всё более возрастало в нас и в мире.

Благословенного и мирного пути поста!

митрополит Илия

Risto Saarinen

OPPI TOIVOSTA

Gaudeamus 2020

Usko, toivo ja rakkaus ovat kolme teologista hyvettä, jotka ovat keskeisellä sijalla kristillisessä maailmankatsomuksessa. Risto Saarinen mukaan näistä toivo on jäänyt kahden edellisen varjoon, ainakin akateemisessa käsittelyssä. Tätä puutetta hän pyrkii korjaamaan *Oppi toivosta* -kirjallaan.

Saarinen lähestyy toivoa moni-ilmeisenä ilmiönä kartan ja maaston vertauskuvien

avulla. Kirjaa voisikin ajatella eräänlaisena karttana tai matkaoppaana. Se ei esittele loppulista totuutta asioista, vaan antaa suosituksia, suuntaviittoja ja ohjeita, joiden mukaan toivon etsijän on hyvä lähteä liikenteeseen. Kirja on matkaoppaan lisäksi kutsu toivon etsimiseen, pohtimiseen ja keskusteluun toivon merkityksestä ihmiselle nykymaailmassa. Aivan helppokäyttöisimmästä päästä matkaopas ei kuitenkaan ole. Lukijan eteen tuodaan runsas valikoima teologeja, filosofeja ja ajattelijoita. Onneksi Saarinen taustoittaa selkeästi toivon tematiikkaa ja eri ulottuvuuksia ymmärrettävällä tavalla.

Omana kokonaisuutena on näkyvästi nostettu esille ilmastonmuutos ja sen aiheuttama ahdistus. Saarisen käsitellessä toivon ja ahdistuksen dynamiikkaa liikkeelle olisi hyvä lähteä juuri toivosta eikä ahdistuksesta käsin. Todellinen toivo hänen mukaansa sisältää myös tekoja: Saarinen nostaa esille nuoren opiskelijan, joka muuttaa elämäntapojaan ja kulutustottumuksiaan toivoessaan maailman pelastumista. Toivo onkin toimintaa ohjaava

ja sille suuntaa antava asia.

Toivon ja optimismin väliin ei voida vetää ongelmatta yhtäsuuruusmerkkiä. Ero tehdään totisen toivon, optimismin ja pilvilinno- ja maalailevan self help -oppaiden imelän ylitiöpositiivisuuden välillä. Totinen toivo on aina jotain enemmän kuin olkapäälle kärsivää taputteleva ”kyllä se siitä”-optimismi. Saarinen ansiokkaasti nostaa esiin positiivisuuskritiikin: kun asiat menevät huonosti, se pitää voida ilmaista. Todellinen toivo ulottuu arkipäiväisen onnellisuuden tuolle puolen.

Kuten uskomisen ja rakastamisen, myös toivomisen on kilvoitusta. Tässä kilvoituksessa auttaa, jos tiedetään, mihin suuntaan on lähdeittävä. Juuri tähän kilvoitukseen Oppi toivosta antaa työkaluja. Nykypäivän maailmassa, jossa joka päivä silmiemme eteen tuodaan uusia uhkakuvia ja pelkoa herättäviä uutisia, puhe toivosta on tärkeämpää kuin koskaan. Vihapuheen sijaan tarvitsemme lisää toivopuhetta.

JASO PÖSSI

Paula Tuomikoski

PIETARILAISSPAKOLAISESTA PIISPAKSI

Valamo Kustannus 2019

Filosofian tohtori Paula Tuomikoski on tehnyt urotyön kirjoittaessaan arkkipiispa Paavalin elämäkerran, jonka ensimmäinen osa ilmestyi loppuvuodesta 2019. Arkkipiispa Paavali on Suomen ortodoksisen kirkon suuria hahmoja 1900-luvulla. Hänen nuoruutensa on kuin kuva kirkkomme tarinasta: lapsuus keisarinvallan Pietarissa, pako Suomeen karja-

laisille juurille, kasvu kansalliseen ajatteluun, selviytyminen sodan ja evakon hirmumyrskystä. Paavali kasvoi esipaimeneksi, joka antoi henkevätkä kasvot maamme ortodoksiselle vähemmistökirkolle ja joka osasi ammentaa sen liturgiasta ja rukouksesta lohtua ja ohjausta kaikille suomalaisille. Tuomikosken työ täyttää tärkeän tehtävän kirkkomme itsetuntemuksessa.

Tuomikoski on uurastanut tutkimuskohteensa parissa. Yrjö Olmarin eli pappismunkki Paavalin monivaiheisen elämän ulottuvuudet on taustoitettu tarkasti. Tämä on ansio mutta myös taakka. Välillä tarinan punainen lanka lähes katoaa laajojen selvitysten lomaan. Runsa aineisto on joissain kohdissa jäänyt viimeistä silausta vaille, ja tekstissä on yleistä viitattua ja jopa karkeitä virheitä, erityisesti historian tapahtumissa. Kirjoittaja on päättänyt käyttää kirkostamme nimitystä ”kreikkalais-katolinen” aina kun taustadokumentti tekee niin. Tämä on lukijan kannalta ongelmallista, koska nimitys on harhaanjohtava ja tarkoittaa ns. uniaattikirkkoja. Nuori pappismunkki Paavali kuului niihin, jotka käyttivät nimitystä ortodoksinen, ja tämä tulikin yleiseen käyttöön.

Onko Paavalin elämäkerta historian tutkimusta vai kaikkien käteen tarkoitettu luku-

elämäkerta? Kirjan laajuus ja taustojen yksityiskohtaisuus viittaavat edelliseen, metodi jälkimmäiseen. Voi myös kysyä, onko tyyli sopiva kumpakaan tarkoitukseen. Päähenkilö esitetään ihannoivassa valossa. Ikään kuin pappissemi-naarilainen Yrjö Olmarin tuotokset olisivat jo olleet kypsää teologista tekstiä. Ikään kuin hänen elämässään ei olisi ollut tahraa, ei rypynyä. Se ei mielestäni tee oikeutta Paavalin voimakkaalle persoonalle ja kyvylle kasvaa, luovalle neroudelle. Ne antoivat hänelle vanhanakin miehenä kyvyn olla lähellä nuoria ja kirkonjohtajana säteillä yhteiskunnallista särmää, hengellistä uskottavuutta ja liturgista radikaalisuutta. Teoksen helmiin kuuluu liturgian tutkija Boris Soven esiin nostaminen Paavalin ystävänä, jonka työ innoitti arkkipiispan aikanaan liturgiseen uudistukseen.

Tuomikosken ansioihin kuuluu pappismunkki Paavalin sodanaikaisen palvelun ja syrjinnän tarkka dokumentointi. Se on välttämätöntä luettavaa meille, joiden on ymmärrettävä kirkkomme taustaa sinivalkoisessa Suomessa. On jännittävää odottaa vielä mielenkiintoisempaa, piispallisia vuosia kuvaavaa toista osaa.

HEIKKI HUTTUNEN

NÖYRYYDEN JA KILVOITUKSEN OPETTAJA

Pyhä Benedictus Nursialainen (14.3.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

VIIME numerossa esitellyn pyhittäjä Johannes Cassianuksen (29.2.) työn suuri jatkaja oli italialaissyntyinen Benedictus Nursialainen. Hän syntyi varakkaaseen kristilliseen perheeseen Nursiasa noin vuonna 480. Nykyisin Norciana tunnettu pieni kaupunki sijaitsee Keski-Italian Umbriassa. Benedictuksella oli kaksossisar, Pyhä Scholastica (10.2.), veljensä veroinen uskon sankari.

Kun Benedictus oli 14-vuotias, hän lähti opin tielle Roomaan, mutta järkyttyi huomattavasti, millaiseen turmioon entinen loistelas pääkaupunki oli vajonut. Hän piiloutui vuorille luolaan erakoksi. Luostariveli Romanus alkoi auttaa nuorta kilvoittelijaa, ja hänet vihittiin lopulta munkiksi. Benedictus kilvoitteli luolassaan, kunnes menetti ajantajunsa. Vasta kun Jumala ohjasi hänen luokseen papin tuomaan pääsiäiseksi ruokaa, eristäytynyt munkki palasi normaaliin ajan rytmiin.

Hänelle oli kilvoittelussa vaikeinta pidättäytyä seksistä. Koska rukous ja tahdonvoima eivät riittäneet suojelemaan eroottisista kiusauksista, hän piinasi itseään heittäytymällä nokkosiin ja ohdakkeisiin. Edes äärimmäinen askeesi ei kyennyt lopettamaan lihan himoja. Kun vietti lakkasi, Benedictus käsitti, että niin oli tapahtunut Jumalan armosta, ei omista ansioista.

Vaikka erakko halusi pysyä yksinäisyydessä, hänen maineensa suurena kilvoittelijana alkoi levitä ja toi luolaan läheltä ja kaukaa hengellisen opastuksen etsijöitä. Hänet saatiin suostutelluksi johtamaan läheistä luostaria, mutta Benedictuksen kovat vaatimukset helppoon elämään tottuneille munkeille johtivat kapinointiin. Ankara luostarinvanhin yritettiin lopulta myrkyttää, joten Benedictus palasi takaisin erämaahan. Siellä hänen ympärilleen kokoontui kasvava pelastuksen etsijöiden jouk-

ko, joita Benedictuksen elämä ja opetus veti puoleensa. Heidät hän ryhmitti kahdeksitoista yhteisöksi, skiiaksi, joiden johtoon hän valitsi kokeneimmat munkit.

Ikävä kyllä Benedictuksella oli myös kadehtijoita. Munkkiyhteisöön lähetettiin skandaalin toivossa häpeämättömiä nuoria naisia, jotka yrittivät saada munkkeja sänkyyn kanssaan. Suojellakseen oppilaitaan Benedictus kokosi ryhmän munkkeja, ja muutti heidän kanssaan vuoden 529 tienoilla vuorille Monte Cassinoon. Siellä oli vielä tuolloin pakanallinen kulttipaikka, jonka tilalle Benedictus perusti luostarin.

Monte Cassinossa Benedictus viimeisteli koko läntiseen luostarielämään vaikuttaneen säännösten. Teos soveltuu kaikille kristityille, ei pelkästään luostarikilvoittelijoille. Siitä on kaksi suomennosta: *Pyhän Benedictuksen luostarisääntö* (Basam Books 2010) ja *Pyhän Benedictuksen sääntö* (Katolinen tiedotuskeskus 2011). Jälkimmäinen soveltuu paremmin hengellisen elämän tueksi.

Benedictus perusti ohjeensa ennen kaikkea Raamattuun ja siihen pohjautuvaan ortodoksiseen traditioon, mutta kaikkialla näkyy myös hänen pitkä kokemuksensa, joka teki Benedictuksen säännöstä selkeän ja aloittelijoillekin helposti ymmärrettävän. Jatkuvat oppikeskustelut kaksossisar Scholastican kanssa tekivät Benedictuksen ohjeesta naisillekin soveltuvan, mikä oli uutta aiempaan, varsin mieskeskeiseen luostariteologiaan verrattuna.

Benedictus kuoli vuonna 547. Varhaiskeskiajan sekasortoisissa oloissa hänen muistonsa oli jo hiipumassa, mutta onneksi hänen oppilaidensa muistitietoa tallennettiin. Vuosisatojen kuluessa Monte Cassinosta kehittyi yksi Euroopan merkittävimmistä luostareista. ●

Pyhän Benedictus Nursialaisen ikoni englantilaisesta Tewkesburyn luostarista Gloucestershirestä.

Kuva: Heritage Image Partnership Ltd / Alamy Stock Photo

Tutustu kolttakulttuuriin Riihimäen Mineassa!

sivu 48

*Piipahda
pääsiäismyyjäisissä
Lasaruksen
lauantaina!*

Ehtiikö paju
kukkia ennen
pääsiäistä?

VITSATALKOOT KUTSUVAT

TEKSTI MIRVA BROLA KUVA LAURA KARLIN

■ Suurta paastoa on jäljellä vielä monta viikkoa, mutta monissa seurakunnissa valmistaudutaan jo askartelemaan virpovitsoja ja niitä koristavia paperiruuksia. Toisin kuin moni luulee, virpovitsojen askartelu ei ole pelkästään lapsille tarkoitettua puuhaa – taidokkaimmat ruusukoristeet valmistuvat nimenomaan aikuisten käsissä.

Virpovitsojen koristeruuksia valmistetaan tänä keväänä talkoilla ainakin Helsingin seurakuntasalilla sekä Tampereella Nikolaintalon kerhohuoneella useana peräkkäisenä viikkona. Tampereella ruusutalkoot vetävät erityisesti eläkkeellä olevia naisia, sillä tapahtuma järjestetään päiväsaikaan.

– On meillä muutama lapsikin äitinsä kanssa käynyt, mutta lähinnä eläkeläisnaisia. Tämä on meillä sellainen kiva keväinen urakka. Moni tulee uskollisesti vuodesta toiseen, kertoo tapahtumasta vastaava **Riitta Bister**.

Ruusutalkoihin voi osallistua kuka tahansa, ja jokaisella löytyy sopivaa tekemistä, Bister kannustaa.

– Moni tulee paikalle opettelemaan ja sanoo vähän arkana, ettei ole ikinä tehnyt ruusuja. Me opastamme kyllä, hän lupaa.

– Ruusun kokoamisessa on erilaisia vaiheita. Jos tuntee olevansa sormistaan kömpelö, voi tehdä ruusujen heteitä tai leikata saksilla.

Yleensä meillä on ollut kerhohuone täynnä, eikä tekijöistä ole ollut puutetta.

Vapaaehtoisten taituroimat ruusut kiinnitetään viimeisellä kerralla pajunoksiin ja viedään Lasaruksen lauantaina vigiliaan siunattavaksi. Virpovitsoilla koristellaan kirkko pääsiäisen juhla-asuun. Bister kertoo, että monesti virpovitsoja valmistuu niin paljon, että niitä riittää seurakunnan pääsiäismyyjäisiin sekä kirkkokansalle jaettavaksi Lasaruksen lauantain vigiliassa ja vielä palmusunnuntain liturgiassakin.

– Ajatuksena on ilon tuominen – iloa ja kaunistusta Jumalan kunniaksi. On ihanaa nähdä, kun kirkko on koristeltu pääsiäisjuhlaa varten.

Virpomavitsoja on viety myös diakoniatoimen kautta seurakunnan vanhuksia ilahduttamaan.

Tänä vuonna ainoa huoli liittyy leutoon talveen: ehtiikö paju jo kukkia, kun pääsiäinenkin on myöhäisenä ajankohtana?

– Mitä teemme, jos pajunkissat kukkivat jo keltaisina? Tällaista en ole aiemmin kokenut. Jos pajunkissoista lähtee siitepölyä, niitä ei voi viedä kirkkoon, Bister pohtii.

Tiedot oman alueesi virpovitso- ja ruusutalkoista löydät seuraavien sivujen toimintakalenterista.

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Lastenkerhot

Suunnattu 3–10-vuotiaille. Kerhojen tarkoituksena on tukea lapsien ortodoksisen identiteetin muodostumista ja tutustuttaa lapsia ortodoksisen kirkkoon erilaisten aktiviteettien kautta. Kerhoissa mm. askarrellaan, leikitään ja pelataan. Jokaiselle kerhokerralle on tietty teema, jota käsitellään yhdessä lasten kanssa esimerkiksi juuri askarteluiden kautta.

Kirkkokerhot

Sunnuntaisin liturgian yhteydessä järjestettäviä kerhoja. Kirkkokerhoissa lapset osallistuvat kerhon yhteydessä saattoon sekä pyhään ehtoolliseen.

Ponomarikerhot

Sunnuntaisin liturgian yhteydessä järjestettäviä kerhoja yli 6-vuotiaille pojille. Ponomarikerhoissa lapset pääsevät tutustumaan käytännön kautta alttariapulaisen tehtäviin.

Iltakerhot

Järjestetään Espoon Tapiolassa tiistaisin ja Helsingin Kruununhaassa torstaisin. Tapiolassa iltakerhon ohessa osa isommista lapsista pääsee osallistumaan myös kokkikerhoon, jossa tehdään pientä syötävää kaikille kerholaisille. Kasvatustoimen kerhotilan iltakerhoon lapsi voi ottaa mukaansa pientä evästä. Iltakerhoihin suositellaan myös otettavan sisätossut mukaan.

Lapsikuoro

Kruununhaan iltakerhon kanssa järjestetään samaan aikaan myös lapsikuoro yli 7-vuotiaille. Kuoro kokoontuu torstaisin klo 17–18. Kuoron toimintaan kuuluu liturgisten ja maallisten laulujen laulaminen sekä laululeikit. Lisätiedot: kasvatuksen kanttori Joakim Pietarinen, p. 044 331 1995

Perhekerhot ja muskari

Suunnattu perheille. Perhekerhoihin ja muskariin ovat tervetulleita lapset äitien, isien, mummien, vaarien, kummien tai muiden läheisten kanssa. Kerhot ja muskari järjestetään keskiviikkoisin klo 10.30–13 Espoossa Tapiolassa, torstaisin

HELSINKI

klo 10–12 Vantaalla Tikkurilassa ja perjantaisin klo 11–14 Helsingissä Kruununhaassa.

Nuortenpiiri

Seurakunnan nuortenpiiri eli NUPI kokoontuu joka tiistai ensin ehtoopalvelukseen Kotikirkossa klo 17 ja sieltä siirrymme kerhotiloihin (Unioninkatu 39 A). Toimintaa on tarjolla klo 20 asti. Ohjelmassa on teemailtoja, kokkailua, kilpailuja ja mukavaa ja rentoa hengailua ortodoksisissa meiningeissä. Lähde messiin! NUPI on suunnattu kristinoppileirin käyneille nuorille ja niille, jotka ovat täyttäneet 15 vuotta.

Lautapeliipiiri nuorille ja varhaisnuorille!

No-Life-lautapeliipiiri pelailee kerran kuussa kasvatuksen kerhotiloissa (Unioninkatu 39 A 1). Luvassa on mitä erilaisimpia pelejä ja mielenkiintoista seuraa, joskus tarjoilujen kanssa. Kokoonnumme joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina ehtoopalvelukseen Kotikirkossa (Liisankatu 29 A, 4. krs) klo 17, jonka jälkeen pelaillaan klo 20.30 asti. Lautapeliipiiri on suunnattu 12-vuotiaille ja sitä vanhemmille nuorille. Tervetuloa! Lisätietoja: Kasvatustyöntekijä Jaso Pössi

Seurakunnan esikoulupäiviin ehtii vielä mukaan!

Kevään esikoulupäivät:

14.3. klo 9–12 Kasvatustoimen kerhotila, Kruununhaka

14.3. klo 13–16 Tapiolan kirkko

21.3. klo 9–12 Myllypuron kappeli

21.3. klo 13–16 Tikkurilan kirkko

Lisätietoja esikoulupäivistä ja ilmoittautumiset:

Kasvatustyöntekijä Mirjam Wogayehu

Lasten pääsiäinen toisena pääsiäispäivänä

Tule mukaan juhlimaan Lasten pääsiäistä toisena pääsiäispäivänä 13.4. seurakuntasalille (Unioninkatu 39, sisäpiha). Koko perheen juhla alkaa liturgialla Uspenskin katedraalissa klo 10, jonka jälkeen kuljemme ristisaatossa seurakuntasalille. Laita tapahtuma valmiiksi kalenteriin!

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Kristiina Aminoff, kasvatustoimen esimies 040 350 1951

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, kasvatuksen kanttori 044 331 1995

Mirjam Wogayehu, kasvatustyöntekijä, perheet 040 7255 713

Tiia Haimi, kasvatustyöntekijä, lapset 0400 531 896

Niina-Maarit Rautamäki, nuoret ja nuoret aikuiset, 040 4842427

Jaso Pössi, kasvatustyöntekijä, nuoret 040 825 8230

Kaarina Lyhykäinen, kasvatustyöntekijä, kouluyhteistyö ja aikuiset 040 512 5825

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN
LEIRIKESKUS**Talonmies/vahtimestari**

Petri Jeskanen 040 575 7974
kaunisniemi.helsinki@ort.fi

Kokki/siivooja Tarja Friman
040 761 8604

Ortodoksinen lomaleiri kaikille

Ollaan yhdessä -leiri maanantaista perjantaihin 29.6.–3.7.2020 Rautalammillä Puroniemen leirikeskuksessa.

Lomaillaan luonnon keskellä rantamaisemassa, ollaan yhdessä vaikka mummin, kummin kanssa. Yksikin on perhe, joten kaikki mukaan leireilemään! Uidaan, saunotaan ja touhutaan leiriyhteisönä, ja ruoka odottaa valmiina. Lapsille ja nuorille on monenlaista kesätekemistä koulutettujen ohjaajien kanssa. Aikuisille on virikkeellistä luennointia ja ajatuksenvaihtoa. Aamu- ja iltarukoukset ovat omassa leiritsasounassa niemenokassa. Lauletaan kaunis kiitosakatistos. Iltanuotiolta kukapa pysyisi poissa. Ei kukaan, sielläkin letut paistuvat

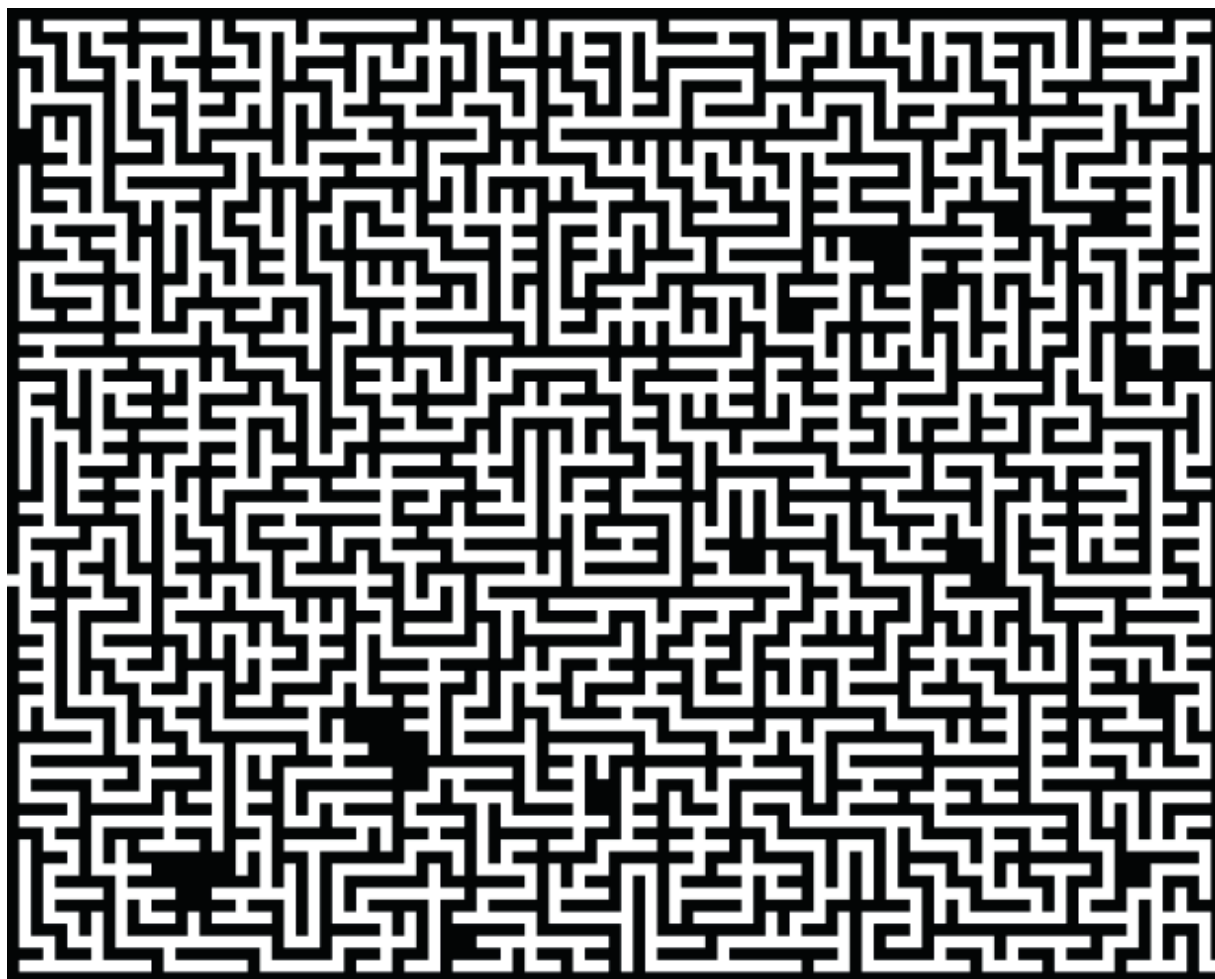
ekumeenisessa, hyväksyvässä ja iloisessa lomailuhengessä. Lapsi tai nuori, ota mummi, kummi, isä tai äiti kainaloon ja tule kesäleirille! Hinnat: Aikuiset 150 e, 4–14-vuotiaat 50 e, alle 4 v. ilmaiseksi. Maksu max. 350 e/perhe. Yhden päivän hinta: aikuinen 30 euroa, 4–4 v. 15 euroa. Kannattaa kysyä tukea omalta seurakunnalta.

Osallistuakseen ei tarvitse olla kirkon jäsen. Tiedustelut ja sitovat ilmoittautumiset 31.5 mennessä milla.sajaniemi@gmail.com tai puh. 040 707 5020. Mieluiten viestinä. Tutustu Puroniemeen ja sen tarinoin www.puroniemi.net

Järjestää: Puroniemen ystävät ry.

Mukana ovat myös Helsingin ortodoksinen seurakunta ja Rautalammin liikuntatoimi

Palmusunnuntai lähestyy. Tiia on tehnyt joukon kauniita virpomavitsoja, jotka hänen tulisi viedä lauantai-illan vigiliaan siunattavaksi. Auta Tiia virpomavitsojen luo.

Ortoboxi

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minne mennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta.

Kaikkien seurakuntien työnteekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta. Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

KIRKOLLISET JUHLAT JA PAASTONAJAN SUNNUNTAIT 6.3.–5.4.

8.3. P. Gregorios Palamaksen sunnuntai
15.3. Ristinkumartamisen sunnuntai
22.3. Pt. Johannes Siinailaisen sunnuntai
*25.3. Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian ilmesty
29.3. Pt. Maria Egyptiläisen sunnuntai
*5.4. Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai

ARKKIPIISPA LEON PALVELUKSIA

La 4.4. klo 10 liturgia, Athossäätiön luostari-keskus, Lammi
*Su 5.4. klo 10 Jumalallinen liturgia, Uspenskin katedraali

RADIO & TV

Su 8.3. Yle Radio 1 klo 11.

Oulu, Pyhän Kolminaisuuden katedraali. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Marko Patronen.

Su 22.3. Yle Radio 1 klo 11.

Joensuu, Pyhän Nikolaoksen kirkko. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Tuomas Järvelin.

Su 5.4. Yle Radio 1 klo 11

Lappeenranta, Jumalanäidin suojeluksen kirkko. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Timo Tynkkynen.

AAMUHARTAUDET

joka kuukauden kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.15

21.3. Pastori Teo Merras

ILTAHARTAUDET

joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50
17.3. Arkkimandriitta Mikael

SVENSKA ORTODOXA RADIOANDAKTER i Radio Vega

3.4. Andrum kl 6.54 ja 9.10, prosten Heikki Huttunen

Mo'lidva sluuzb da ceerkavlaaulid

Yle Sápmi, seitsemän kertaa vuodessa ma klo 10–10.30 ja uusinta ti klo 14–14.30.

6.4. Erkki Lumisalmi

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Avoimma ma–pe 9–14, p. (09) 8564 6100,
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

puhelinpäivystys ma–pe klo 9–14,
p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistöpäällikkö Kaj Rosenberg,
p. 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2. krs, p. (09) 8564 6180
Avoimma ma–ti 10–15, ke–to 15–19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

Katso kaikki yhteystiedot:
www.hos.fi/yhteystiedot

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. 040 501 6190
Pastori Mikko Leistola, p. 0400 413 196
Pastori Teo Merras (diakoniatyöstä vastaava pappi), p. 040 540 3200
Pastori Sergei Petsalo, p. 040 620 5944
Pastori Joosef Vola, p. 040 545 2250
Yli diakoni Juha Lampinen, p. 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen, p. 040 587 0739
Maria Susuna, p. 050 401 4798
Elia Pietarinen (ma. ajalla 1.9.2019–31.7.2020),
p. 044 206 3327

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)
Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.)
p. 040 544 7557
Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.),
p. (koti) (09) 135 2902
Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.)
p. 040 5920 684,
veikko.purmonen@gmail.com
Rovasti Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790
Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599
Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi
Yli diakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580
Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643
Diakoni Olli Lassila, puh. 050 301 2618

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Kari Hartikka, p. 040 703 4616
Elina Pale, p. 040 723 7632

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka, p. (09) 85 646 200, sähköposti: uspenski@ort.fi.

Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, yli diakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakonit Heikki Kaski ja Olli Lassila

JUMALANPALVELUKSET

Pe 6.3. klo 17 EPL
La 7.3. klo 17 vigilia
Su 8.3. klo 10 liturgia
Su 8.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 11.3. klo 17 EPL
Pe 13.3. klo 17 EPL
La 14.3. klo 17 vigilia
Su 15.3. klo 10 liturgia
Su 15.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 18.3. klo 17 EPL
La 21.3. klo 17 vigilia
Su 22.3. klo 10 liturgia
Su 22.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 24.3. klo 17 vigilia
***Ke 25.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia**
Ke 25.3. klo 17 katumuskanoni
Pe 27.3. klo 17 EPL
La 28.3. klo 9 akatistos (Jumalansynnyttäjälle)
La 28.3. klo 10 liturgia
Su 29.3. klo 10 liturgia
Su 29.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 1.4. klo 17 EPL
La 4.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 4.4. klo 17 vigilia
***Su 5.4. klo 10 liturgia**

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian yhteydessä lastenkerho sekä ponomarikerho klo 10–12.30.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Heikki Huttunen (sij. 5.8.2019–31.7.2020),
kanttori Elia Pietarinen

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 10 liturgia, suomi/viro
Su 8.3. klo 10 liturgia, en
Ma 9.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 10.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 11.3. klo 17 EPL, ru
To 12.3. klo 17 ehtoopalvelus
La 14.3. klo 10 liturgia, rom
Ma 16.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 17.3. klo 17 ehtoopalvelus

To 19.3. klo 17 ehtoopalvelus
 Pe 20.3. klo 17 EPL
 Ma 23.3. klo 17 ehtoopalvelus
***Ke 25.3. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia, kr**
 To 26.3. klo 17 katumuskanoni, ru
 Pe 27.3. klo 18 EPL ja akatistos, kr
Su 29.3. klo 10 liturgia arabiaksi
 Ma 30.3. klo 17 ehtoopalvelus
 Ti 31.3. klo 17 ehtoopalvelus
 To 2.4. klo 17 ehtoopalvelus
 Pe 3.4. klo 17 EPL, en, su
La 4.4. klo 17 vigilia, ru
***Su 5.4. klo 10 liturgia, ru**

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti, p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen, kanttori Elia Pietarinen
 Isännöitsijä Gaius Säteri, p. 045 120 5130

JUMALANPALVELUKSET

Pe 6.3. klo 17 parastaasi
 La 7.3. klo 8.30 vedenpyhitys ja liturgia
 Pe 13.3. klo 17 yleinen panihida
 La 14.3. klo 9 liturgia
 Pe 20.3. klo 17 yleinen panihida
 La 21.3. klo 9 liturgia
 Pe 27.3. klo 17 akatistos
 La 28.3. klo 9 liturgia
 Pe 3.4. klo 17 parastaasi
 La 4.4. klo 9 liturgia

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2

Pappi Joosef Vola, kanttori Maria Susuna
 Vahtimestari Toni Honkakumpu, p. 040 628 8068
 Pappi päivystää kappelilla ma klo 10–13.

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 17 vigilia
Su 8.3. klo 10 liturgia
 Su 8.3. klo 12.30 akatistos (m. ja t. Johannes
 Sonkajanrantaaiselle)
 Ma 9.3. klo 8 EPL (Sebasteian 40 marttyyria)
 Ma 9.3. klo 12 yleinen rukouspalvelus
 Ke 11.3. klo 17.30 EPL
 La 14.3. klo 16 yleinen katumuksen sakramentti
La 14.3. klo 17 vigilia
Su 15.3. klo 10 liturgia, sl, su
 Ma 16.3. klo 12 hetkipalvelus
 Ma 16.3. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ke 18.3. klo 17.30 EPL
 Pe 20.3. klo 8 EPL
La 21.3. klo 17 vigilia
Su 22.3. klo 10 liturgia
 Ma 23.3. klo 12 hetkipalvelus
 Ma 23.3. klo 17.30 katumuskanoni
 Ti 24.3. klo 8 EPL
Ti 24.3. klo 17.30 vigilia
***Ke 25.3. klo 8 ehtoopalvelus ja liturgia**
 Ke 25.3. klo 17.30 vähäinen ehtoonjälkeinen palvelus
 To 26.3. klo 8 aamupalvelus
 La 28.3. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
 (akatistoksen lauantai)
 La 28.3. klo 16 yleinen katumuksen sakramentti
La 28.3. klo 17 vigilia
Su 29.3. klo 10 liturgia
 Ma 30.3. klo 12 hetkipalvelus
 Ti 31.3. klo 17.30 yleinen sairaanvoitelu
 Ke 1.4. klo 17.30 EPL
 La 4.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia (Lasaruksen lauantai)
La 4.4. klo 17 vigilia
***Su 5.4. klo 10 liturgia**
 Su 5.4. klo 17 aamupalvelus (suuri maanantai)

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio

Stefanos-säätiön hoitaja: Iulian Pop,
 stefanossaatio@gmail.com, p. 040 5922 066
 Papit Juhani Härkin, Raimo Pores ja Markus Kinkki

JUMALANPALVELUKSET

Ke 11.3. klo 17 EPL
 To 26.3. klo 17 katumuskanoni
 La 4.4. klo 9.30 rukouspalvelus ja myyjäisten siunaaminen

Hoivakoti Helena

M:t Pistus, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä
 Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki

Papit Viktor Porokara ja Markus Kinkki
 Palvelukset kaksikielisiä su/sl

JUMALANPALVELUKSET

La 14.3. klo 17.30 vigilia
Su 15.3. klo 10 liturgia
***Ke 25.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia**
La 4.4. klo 17.30 vigilia
***Su 5.4. klo 10 liturgia**

Jumalansynnyttäjän syntymän kappeli

Mikonkatu 25, Helsinki

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimittaan arkisin klo 5.45 aamurukoukset ja puoliyö-palvelus/paraklesis, klo 6.30 aamupalvelus ja klo 18.30 Jeesuksen rukouspalvelus tai akatistos (ei keskiviikkoiltaan). Puhtaan viikon keskiviikkona 26.2. EPL klo 9.

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
 Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30 ja ehtoopalvelus klo 17. Lauantaisin liturgia klo 10.30. Myös muita palveluksia tapahtumien yhteydessä, ks. sofia.fi/ kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
 p. (09) 8564 6128, 040 525 2868

Pastori Petri Korhonen
 p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
 040 767 4335

Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
 040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
 Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615
 Diakoni Harry Fagerlund, p. 044 511 6817

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Taisia Pohjola (Espoo, Kauniainen),
 p. (09) 856 46163, 040 583 2915
 Sarianne Karulinna (Länsi-Uusimaa),
 p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

Tapiola

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
 Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 17 vigilia
Su 8.3. klo 10 liturgia
 Ke 11.3. klo 9 aamupalvelus
 Ke 11.3. klo 18 EPL
 To 12.3. klo 9 aamupalvelus
La 14.3. klo 17 vigilia
Su 15.3. klo 10 liturgia
 Ke 18.3. klo 9 aamupalvelus
 Ke 18.3. klo 18 EPL
 To 19.3. klo 9 aamupalvelus
La 21.3. klo 17 vigilia
Su 22.3. klo 10 liturgia
Ti 24.3. klo 17 vigilia
***Ke 25.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia**
 Ke 25.3. klo 18 suuri katumuskanoni
 Pe 27.3. klo 18 EPL
La 28.3. klo 17 vigilia
Su 29.3. klo 10 liturgia
 Ke 1.4. klo 9 aamupalvelus
 Ke 1.4. klo 18 EPL
 To 2.4. klo 9 aamupalvelus
La 4.4. klo 17 vigilia
***Su 5.4. klo 10 liturgia**

Espoon keskus

Trapesa, Kirkkojärventie 1
 (Espoon juna-asema, 2. krs.)

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Antti Narmala

JUMALANPALVELUKSET

Su 15.3. klo 10 liturgia
 Ke 18.3. klo 18 EPL
 Pe 27.3. klo 18 kokoöinen jumalanpalvelus
 Ma 6.4. klo 18 sairaanvoitelu

Hanko

Pyhiin apostolienvertaisten Magdalan Maria
 ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktomintie 4

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
 Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

Pe 6.3. klo 18 EPL
 La 7.3. klo 16.30 yleinen panihida
La 7.3. klo 17 vigilia
Su 8.3. klo 10 liturgia
 Ke 18.3. klo 18 EPL

Siuntio

Ev. lut. kirkko
 Suitiantie 51

JUMALANPALVELUKSET

To 26.3. klo 18 katumuskanoni

Karkkila

Ev. lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.3. klo 10 liturgia

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen
 Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

Pe 13.3. klo 18 EPL
 La 14.3. klo 10 yleinen panihida
La 14.3. klo 17 vigilia
Su 15.3. klo 10 liturgia
Ti 24.3. klo 17 vigilia

***Ke 25.3. klo 10 liturgia**

Ke 1.4. klo 18 EPL

***Su 5.4. klo 10 liturgia**

■ Metsolan tsasouna

Myyryntie, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

La 21.3. klo 10 yleinen panihida

La 28.3. klo 10 akatistos

La 4.4. klo 9 liturgia (heti liturgian jälkeen myyjäiset Nahkurinkatu 4 kirkolla alk. klo 11)

■ Nummela

Ortodoksinen rukoushuone, Naaranpajuntie 7, p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 10 yleinen panihida

Su 8.3. klo 10 hetkipalvelus (maallikko-palveluksena)

Ke 11.3. klo 18 EPL

Ke 18.3. klo 18 ehtoopalvelus (maallikko-palveluksena)

Pe 20.3. klo 18 EPL

La 21.3. klo 17 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia

Ke 25.3. klo 18 ehtoopalvelus (maallikko-palveluksena)

Ke 1.4. klo 18 ehtoopalvelus (maallikko-palveluksena)

■ Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja 11, Jorvas p. (09) 221 1400

Papisto: pappismunkki Hariton ja pappismunkki Foma

JUMALANPALVELUKSET

Pe 6.3. klo 17 EPL

La 7.3. klo 17 vigilia

Su 8.3. klo 10 liturgia

Ke 11.3. klo 17 EPL

La 14.3. klo 17 vigilia

Su 15.3. klo 10 liturgia

Ke 18.3. klo 17 EPL

La 21.3. klo 17 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia

Ti 24.3. klo 17 vigilia

*Ke 25.3. klo 8 liturgia

Su 29.3. klo 10 liturgia

La 4.4. klo 17 vigilia, virpovitsojen siunaus

*Su 5.4. klo 10 liturgia, Herran Jerusalemiin ratsastus

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist, p. 050 350 9356

Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen, p. 050 358 7339

Larissa Qvintus-Petsalo, p. 040 828 2283

Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466, jukka.alava@iki.fi

Rovasti Viktor Porokara (eläkk.) p. 0400 744 757

Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081

Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700 Järvenpää

Diakoni Erkki Toivanen, Järvenpää

Diakoni Sergei Podschivalow p. 040 749 1560, Tikkurila

Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila

Diakoni Risto Ikäheimo, Tikkurila

Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Johanna Jomppanen (Vantaa),

p. (09) 8564 6166, 050 404 9404

Jaana Björninen (Itä- ja Keski-Uusimaa), p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

■ Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenlähdeentie 48

Pappi Mikael Sundkvist,
kanttori Larissa Qvintus-Petsalo

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 17 suuri ehtoopalvelus

Su 8.3. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ke 11.3. klo 17.30 EPL

La 14.3. klo 17 vigilia

Su 15.3. klo 10 liturgia

Ke 18.3. klo 17.30 EPL

La 21.3. klo 17 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia

*Ke 25.3. klo 17.30 ehtoopalvelus ja liturgia

La 28.3. klo 16 akatistos (Jumalansynnyttäjälle)

La 28.3. klo 17 vigilia

Su 29.3. klo 10 liturgia, su, si

Ke 1.4. klo 15.30 katumuksen sakramentti

Ke 1.4. klo 17.30 yleinen sairaanvoitelu

La 4.4. klo 17 suuri ehtoopalvelus

*Su 5.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

■ Kivistön ev. lut. kirkko

Laavatie 2, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 9.30 liturgia

La 4.4. klo 9.30 liturgia

■ Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550

Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 10 liturgia

La 14.3. klo 16.30 yleinen panihida

La 14.3. klo 17 vigilia

Su 15.3. klo 10 liturgia

Ti 17.3. klo 20 Jeesuksen rukous

Ke 18.3. klo 17.30 EPL

To 19.3. klo 17.30 yleinen sairaanvoitelu

La 21.3. klo 10 liturgia

Ti 24.3. klo 17.30 vigilia

*Ke 25.3. klo 9 liturgia (Jumalansynnyttäjän ilmestys)

La 28.3. klo 10 liturgia

Ti 31.3. klo 20 Jeesuksen rukous

Pe 3.4. klo 17.30 EPL

La 4.4. klo 17 vigilia ja virpovitsojen siunaus

*Su 5.4. klo 10 liturgia

■ Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. 040 356 2040,
pappi Teo Merras ja Mikko Leistola,
kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

Su 8.3. klo 10 liturgia

Su 22.3. klo 10 liturgia

Su 27.3. klo 18 EPL

La 4.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia,
virpovitsojen siunaaminen

■ Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 16.30 yleinen panihida

La 7.3. klo 17 vigilia

Su 8.3. klo 10 liturgia

Ke 11.3. klo 17.30 EPL

La 21.3. klo 16.30 yleinen panihida

La 21.3. klo 17 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia

***Ke 25.3. klo 17.30 ehtoopalvelus ja liturgia**

La 28.3. klo 17 vigilia

Su 29.3. klo 10 liturgia

Ke 1.4. klo 17.30 EPL

La 4.4. klo 17 vigilia ja virpovitsojen siunaus

***Su 5.4. klo 10 liturgia**

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets (toimivapaalla)
Pastori Alexandre Björklund (sij. 1.11.2019–

31.10.2020), p. 040 550 0103

Pastori Teemu Toivonen (työvapaalla)

Rovasti Heikki Huttunen (sij. 5.8.2019–
31.7.2020), p. 040 741 8792

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,

p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

Elia Pietarinen (ma. ajalla 1.9.2019–31.7.2020),
p. 044 206 3327

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)

Pastori Ioannis Lampropoulos,
p. 050 357 3675 (kr)

■ Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
pastori Alexandre Björklund (sij.)
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: yli diakoni Gennadij Stolbow

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

La 7.3. klo 16 katumuksen sakramentti

La 7.3. klo 16.30 panihida

La 7.3. klo 17 vigilia

Su 8.3. klo 9 katumuksen sakramentti

Su 8.3. klo 10 liturgia

Ti 10.3. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 11.3. klo 17 EPL

To 12.3. klo 18 yleinen panihida

La 14.3. klo 10 liturgia

La 14.3. klo 16.30 katumuksen sakramentti

La 14.3. klo 17 vigilia

Su 15.3. klo 9 katumuksen sakramentti

Su 15.3. klo 10 liturgia

Ke 18.3. klo 17 EPL

La 21.3. klo 10 liturgia

La 21.3. klo 16.30 katumuksen sakramentti

La 21.3. klo 17 vigilia

Su 22.3. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 22.3. klo 10 liturgia
 Ti 24.3. klo 16.30 katumuksen sakramentti
***Ke 25.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia**
 Ke 25.3. klo 17 katumuskanoni
 Pe 27.3. klo 17 aamupalvelus
 La 28.3. klo 10 liturgia
 La 28.3. klo 16 katumuksen sakramentti
 La 28.3. klo 16.30 yleinen pаниhida
La 28.3. klo 17 vigilia
 Su 29.3. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 29.3. klo 10 liturgia
 Ti 31.3. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
 Ke 1.4. klo 17 EPL
 La 4.4. klo 10 liturgia
 La 4.4. klo 16.30 katumuksen sakramentti
La 4.4. klo 17 vigilia
 Su 5.4. klo 9 katumuksen sakramentti
***Su 5.4. klo 10 liturgia**

■ Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån
 Guds tjänsterna förrättas av fr Heikki Huttunen

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Ons 11.3. kl 17 de förutinvigda gåvornas liturgi
 Tors 26.3. kl 17 botkanon
Lör 4.4. kl 17 vigilia
***Sön 5.4. kl 10 liturgi**

■ Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka)
 Heikki Huttunen, 040 741 8792.

ENGLISH SERVICES

Sun 8.3. at 10 liturgy
 Fri 3.4. at 17 liturgy of presanctified gifts

■ Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
 Heikki Huttunen, 040 741 8792.
Τετάρτη 25.3. στις 17 εσπερινός και Θεία
Λειτουργία
Παρασκευή 27.3. στις 18 Λειτουργία
Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων

■ Хельсинкский приход

Настоятель прихода
 Марку Салминен, тел. 09 85 646 103,
 markku.salminen@ort.fi
 Канцелярия прихода
 Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
 Русскоязычный священник
 Александр Бьёрклунд, тел. 040 146 2400
 alexandre.bjorklund@ort.fi
 Регент
 Ирина Червинский–Матси,
 тел. 09 85 646 141
 каждый вторник 10–12.

■ Хельсинки Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210
 Священник Александре Бьёрклунд
 Регент Ирина Червинский–Матси
 Русскоязычный священник дежурит в
 сторожке Свято-Троицкого Храма
 каждый вторник с 10–12. Исповедь в
 среду с 16–17, в субботу с 16–16.30, в
 воскресенье с 9–10.

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб. 7.3. в 16.00. Исповедь
 Сб. 7.3. в 16.30 Панихида
Сб. 7.3. в 17.00 Всенощное бдение

Вс. 8.3. в 9.00 Исповедь
Вс. 8.3. в 10.00 Литургия
 Вт.10.3. в 17.00 Проследование святого елєя
 Ср.11.3. в 17.00 Литургия Преждеосвященных
 Даров
 Сб.14.3. в 10.00 Литургия
 Сб.14.3. в 16.30 Исповедь
Сб.14.3. в 17.00 Всенощная
 Вс. 15.3. в 9.00. Исповедь
Вс.15.3. в 10.00. Литургия
 Вт.17.3. в 10 молебн
 Ср. 18.3. в 17.00 Литургия Преждеосвященных
 Даров
 Сб. 21.3. 10.00. Литургия
 Сб. 21.3. в 16.30. Исповедь
Сб. 21.3. в 17.00. Всенощная
 Вс. 22.3. в 9.00. Исповедь
Вс. 22.3. в 10.00. Литургия
 Вт. 24.3. в 16.30. Исповедь
 Вт. 24.3. в 17.00. Всенощная
***Ср. 25.3. в 9.00 вечерня и Литургия**
 Ср. 25.3. в 17.00 Великое повечерие с пением
 канона прп. Андрея Критского
 Чт. 27.3. в 17.00 Утреня
 Сб. 28.3. в 10.00 Литургия
 Сб. 28.3. в 16.00 исповедь
 Сб. 28.3. в 16.30 панихида
Сб. 28.3. в 17.00. Всенощная
 Вс. 29.3. в 9.00. Исповедь
Вс. 29.3. в 10.00. Литургия
 Вт. 31.3. в 17.00 Проследование святого елєя.
 Ср. 1.4. в 17.00 Литургия Преждеосвященных
 Даров
 Сб.4.4. в 10.00. Литургия
 Сб. 4.4. в 16.30. Исповедь
Сб. 4.4. в 17.00. Всенощная
 Вс. 5.4. в 9.00. Исповедь
***Вс. 5.4. в 10.00. Литургия**

■ Храм при доме престарелых Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии,

Нämeentie 55, 00580 Helsinki,
 тел. 09 2511 1411
 Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб.14.3. в 17.30 Всенощная
 Вс.15.3. в 10 Литургия
***Ср. 25.3. в 10 вечерня и Литургия**
Сб. 4.4. в 17.30 Всенощная
***Вс. 5.4. в 10 Литургия**

■ Приходской центр в Мюллюпуру

Часовня прп. Александра Свирского
 Jauhokuja 3 B 2, 00920 Helsinki,

Священник дежурит в часовне по
 понедельникам с 10:00 до 13:00.
 Священник Иосиф Вола,
 тел. 0405452250

Вс. 15.3. в 10.00 Божественная Литургия на
церковно-славянском и финском языках

■ Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости
 Божией, Kallvikinniementie 35,
 00980 Helsinki, тел. 010 277 900
 Расписание богослужений: www.sofia.fi

■ Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в
 Тапиола, Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
 тел. 09 85 646 221
 Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646
 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

■ Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила
 Läntinen Valkoisenlähteentie 48, 01450 Vantaa
 Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646
 125, 050 350 9356. Диакон Сергей Подшивалов,
 тел. 040 749 1560.

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Raamattupiiri

Kokoontuu ti 10.3., 17.3., 24.3. ja 31.3. klo 17 Hel-
 singin ortodoksisen seurakunnan kirjastossa Lii-
 sankatu 29 A (2. krs). Piirin vetäjänä toimii Petri
 Gyllström.

Ortodoksiakerho

Maanantaisin klo 17 ehtoopalvelus Kotikirkossa,
 jonka jälkeen klo 18 ortodoksiakerho kokoontuu
 Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisä-
 piha) seuraavasti:
 Ma 9.3. bysanttilaiset mosaiikit ja kirkkoarkkiteh-
 tuuri
 Ma 16.3. kirkon esineistöä
 Ma 23.3. käsipaikat
 Ma 30.3. ortodoksisuus elokuvissa
 Ma 6.4. Suuri viikko. Ei kerhoa.

Helsingin tiistaiseura

Ti 10.3. klo 16 kokoontuminen Unioninkadun
 seurakuntasalilla. Vieraana PSHV:n toiminnanjo-
 taja Soili Penttonen.
 Ti 24.3. Juhlavigilia Uspenskin katedraalissa. Kah-
 vihetki ennen palvelusta. Kokoontuminen Us-
 penskin kryptassa klo 16.

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisöä toimi-
 tetaan arkisin klo 5.45 aamurukoukset ja puoliyö-
 palvelus/paraklesis, klo 6.30 aamupalvelus ja klo
 18.30 Jeesuksen rukouspalvelus tai akatistos (ei
 keskiviikkoiltana). Puhtaan viikon keskiviikkona
 26.2. EPL kello 9. Usko arjessa -keskustelut jatku-
 vat torstaisin 19.3. ja 2.4. klo 16–18. Olohuone-
 lafka auki torstaista lauantaihin 13–16. Suuren
 paaston aikana teemme olohuoneessa ruusuja
 Uspenskin katedraalin koristamiseksi. Tervetuloa
 nauttimaan kahvia seurassamme, ostoksille tai
 muuten vain pistäytymään. Osoite Mikonkatu 25,
 00100 Helsinki (summerissa lukee kappeli, käynti
 sisäpihalta). Lisätietoja, myös mahdolliset muu-
 tokset viikko-ohjelmassa theotokos.fi.

Stefanoskodin käsipaikkakerho

Kerho kokoontuu keuhällä 2020 torstaisin seura-
 vasti: 12.3., 26.3., 23.4. ja 7.5.

VYS ry:n vuosikokous

Viron ortodoksisen kirkon ystävyysseura VYS
 ry:n sääntömääräinen vuosikokous la
 7.3.2020 klo 12 Helsingin ortodoksisen seu-
 rakunnan pappilatalon Mirolybov-salissa,
 Liisankatu 29 A, 4. krs. Kokouksessa käsitel-
 lään sääntömääräiset asiat sekä hallituksen
 esitys yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta.
 Kahvitarjoilu. Kirkkoherra Alexander Sarapik
 Tallinnasta esittelee kahvitarjoilun yhtey-
 dessä "Marttyyripiispa Platon – 100 vuotta
 kuolemasta ja 150 vuotta syntymästä" -semi-
 naarikirjan. Ennen vuosikokousta toimit-
 taan pappilatalon Kotikirkossa suomi-viro li-
 turgiapalvelus klo 10.

Ruusutalkoot seurakuntasalilla

Keskiviikkona 25.3. klo 16.30–18.30 seurakuntasalilla, Unioninkatu 39 A, sisäpiha. Perjantaina 27.3. klo 16.30–18.30 Keskiviikkona 1.4. klo 16.30–18.30. Ruusut viedään 3.4. pyhiinvauellusmatkalla Valamoon, jossa ne Lasaruksen lauantaina sidotaan pajunoksiin ja siunataan illalla vigiliassa. Valamon Ystävien pääkaupunkiseudun paikallisosasto. Lisätietoja: Hiikka Kinnunen, puh. 040-738 2843, sähköposti: hiikka.e.kinnunen@gmail.com

TAPAHTUMIA

Stefanoskodin pääsiäismyyjaiset

Lauantaina 4.4. klo 10–14. Osoite: Hallatie 2 B, Tapaninvainio, Helsinki (bussi 61, Uimarrannantie pysäkki). Saatavana: pashaa, kultisaa, leivonnaisia, karjalanpiirakoita, baboja, lohpiirasta, kaaliپییرasta, sienipiirasta ym. Lounasbuffet ja pika-arpajaiset. Ulkokirppis.

Pääsiäis- ja virpovitsamyyjaiset

Lasaruksen lauantaina 4.4 klo 12–15 Helsingin ortodoksisella seurakuntasalilla, Unioninkatu 39 (sisäpiha). Pyydämme ortodoksisen seurakunnan seuroja, piirejä ja järjestöjä ilmoittamaan osallistumisestaan myyjäisiin seuraaville henkilöille: Ritva Dahlström, pj./Filantropia-Mission (lähetyspiiri), p. 050 3055 851 tai Kaisa Issakainen, johtoryhmän jäsen, p. 050 3699 431. Löytyneekö seurakunnasta mieshenkilöitä tai naisia hakemaan piiriin jäsenten tekemille virpovitsakukille pajunoksia? Toivomme, että ilmoittaisitte halukkuudestanne auttaa lähetystyössä edellä mainituille henkilöille. Ilman pajunoksia emme voi myydä virpovitsia. Kiitos etukäteen avustanne! Ystävällisin terveisin Filantropia-Missionin johtokunnan jäsenet

ITÄ-HELSINKI

Pt. Aleksanteri Syväriläisen kappelin kuoro

Harjoitukset kappelilla keskiviikkoiltoisin ehtoopalveluksen jälkeen. Kuoro ottaa jatkuvasti uusia laulajia. Lisätiedot: kanttori Maria Susuna puh. 050 401 4798 tai kirsi-maria.susuna@ort.fi

Ortodoksisen kirkkolaulun peruskurssi

Opetellaan laulamaan liturgian ja vigan veisuja kuorossa. Kaikentasoiset laulajat ovat tervetulleita tutustumaan kirkkolauluun ja kehittämään laulutaitojaan. Lisätietoja kanttori Maria Susunalta, puh. 050 4014 798, maria.susuna@ort.fi

Virpovitsapaja Myllypurossa

La 4.4. klo 15–17 virpovitsapaja lapsiperheille. Virpovitsat siunataan klo 17 alkavassa vigiliassa.

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Seminaarit

La 7.3. klo 13–16.30 Ikonit mukana elämässä
Kaikille avoin ja maksuton seminaari ikonien merkityksestä, niiden käytöstä arkielämässä ja hankinnasta. Alustajina yliopistonlehtori Mariana Flinckenberg-Gluschko, tietokirjailija Mariana Kantonen ja ikonimaalari Tuula Majurinen. Pieni ikonien myyntinäyttely. Järjestäjänä Sofian ystävät ry. Lisätietoja: www.sofia.fi/tapahtumat

La 21.3. klo 13 (huom. muuttunut ajankohta) Abstrakti taide ja ortodoksisuus

Miten ortodoksiset kulttuuritavat näkyivät taiteilijoiden Wassily Kandinsky ja Arshile Gorkyn työssä ja elämässä, miten he itse ymmärsivät kir-

kollisen kulttuurin vaikutuksen taiteeseensa ja ajatteluunsa? Näitä kysymyksiä ja heidän taidettaan analysoi Itä-Suomen yliopiston systemaattisen teologian ja patristiikan professori, pappismunkki Serafim Seppälä. Luento-osuuden jälkeen mahdollisuus katsoa elokuva Ararat Arshile Gorkysta ja armenialaisen kulttuurin perinnöstä. Seminaari on avoin kaikille.

La 28.3. klo 13–17 (huom. muuttunut ajankohta) Mitä kuoleman jälkeen? -seminaari
Seminaarisarjan Kuolema: Luopuminen ja toivo? kolmas osa. Minkälainen on kristillinen näkemys siitä, mitä kuoleman jälkeen? Mitä Asian uskonnot opettavat? Ovatko kuolemanrajakokemukset todellisia? Seminaarin ohjelma sofia.fi/tapahtumat

Kurssit

Pe-su 20.–22.3. Hopeaneulapiirroskurssi
Ainutlaatuinen hopeaneulapiirroskurssi, jollaista ei ole tiettävästi järjestetty Suomessa aiemmin. Hopeaneulapiirros on renessanssin mestareiden piirustustekniikka, jossa pohjustetulle paperille piirretään hopeakärjellä. Se soveltuu hyvin ikonimaalarin luonnostelutekniikaksi ja kaikille piirtämisestä kiinnostuneille. Kurssin opettajana toimii Tam Katarina Koskivaara-Ilmonen. Lisätiedot: sofia.fi/tapahtumat

Sofian galleria

1.2.–29.3. Tuomas Mäntysen näyttely. Galleriaan ja näyttelyyn on vapaa pääsy kulttuurikeskuksen aukioloaikoina.

LÄNTINEN ALUE

TAPIOLAN KIRKKO Kaupinkalliontie 2, Espoo
Facebook: Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko

Espon miestenpiiri Hermaninjengi

Lisätietoja: puheenjohtaja Juhani Mustila, puh. 0400 472 623 (juhani.mustila@iki.fi). Tarvittaessa lisätietoja antaa myös isä Petri Korhonen.

Lasten iltakerho

Tiistaisin klo 17–19.30 yli 3-vuotiaille.

Perhekerho ja muskari

Keskiviikkoisin klo 10.30–13.30.

Ystävyydenateria

Kokoonnumme pe 6.3. ja pe 3.4. klo 11 yhteisen ruokapöydän ääreen syömään ja seurustelemaan. Aterian maksaa yhden euron. Tilaisuus on avoin kaikille. Aterian aikana meille esiintyy: 6.3. Leena Sainio oppilaineen 3.4. esiintyjät varmistuvat kevään aikana

Pääsiäismyyjaiset

Lasaruksen lauantaina 4.4. klo 11–13. Myynnissä leivonnaisia, käsitöitä, virpomavitsoja, pääsiäismunia. Kahvio Tervetuloa!

TRAPESA, Kirkkojärventie 1, Espoo

Filoksenia ry:n vuosikokous 2020

Filoksenia ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään ti 24.3.2020 klo 15–17. Paikka: Trapesa, Kirkkojärventie 1, Espoo (asemasilta, 2.krs). Tervetuloa!

LOHJAN KIRKKO, Nahkurinkatu 4

Kuoroharjoitus

Ke klo 14–16: Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Seniorikerho

To klo 14–16: 16.1. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Teetä ja teologiaa

Tiistaisin klo 18: 17.3. TM Teo Merras, 28.4. TT Mikael Sundqvist. Lisätietoja isä Seppo Pesonen p. 040 747 6615.

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

To klo 18–20. Lisätietoja isä Kalevi Kasala 040 525 2868, kalevi.kasala@ort.fi

Lohjan Seudun Ortodoksien seurakuntaillat

Lisätietoja: puheenjohtaja Urpo Uotila, p. 044 314 5210.

Ikonipiiri

Ma klo 9.45–14. Lisätietoja: Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Miestenpiiri

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782.

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja: Päivi Kasala, p. 050 347 0205.

NUMMELAN RUKOUSHUONE, Naaranpajuntie 7

Perjantaipiiri

Perjantaisin klo 12–14: 13.3., 27.3. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri

Tiistaisin klo 10–14: 10.3., 17.3., 24.3. Lisätietoja Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@gmail.com

Ikonipiiri

Torstaisin klo 16–19: 12.3., 19.3., 26.3., 2.4. Lisätietoja Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@gmail.com

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi Kasala, p. 050 347 0205.

Pääsiäismyyjaiset

La 4.4. klo 9–11 Nummelan rukoushuoneella. Myynnissä pashaa, karjalanpiirakoita, hapankaalia ym. Pika-arpajaiset, kahvio, tervetuloa! Käteisen lisäksi voi maksaa myös korteilla.

Utön ortodoksinen hiljaisuuden rettiitti 22.–25.5.

Tämä rettiitti kumpuaa ortodoksisesta traditiosta. Rettiitin aikana toimitetaan ortodoksinen liturgia ja kiitosakatistos luomakunnalle. Ortodoksiset rukoukset ja kirkkoveisut ovat luonnollinen osa rettiittiä. Mukaan ovat tervetulleita kaikki kirkkokunnasta riippumatta. Rettiitin ohjaajat Eija Nurmio ja Mari Vainio huolehtivat käytännön järjestelyistä ja ohjelmasta. Rettiitissä ovat mukana Helsingin ortodoksisen seurakunnan rovasti, isä Kalevi Kasala ja Päivi Kasala. Viikonlopun pe–ma hinta täysihoidolla 290–430 €/hlö majoituksesta riippuen. Mahdollisuus joko yksinkertaiseen vierasmaja- tai hotellitasoiseen majoitukseen. Majoitus yhden hengen huoneissa. Lisätietoja sekä sitovat ilmoittautumiset 11.5. mennessä: Eija Nurmio, p. 044 326 0746, eija.nurmio@hotmail.com, Mari Vainio, p. 050 564 8899, mari.vainio@ort.fi

HANGON ORTODOKSINEN KIRKKO, Taktomintie 5

Kuoroharjoitus

Kuoroharjoitus su klo 14–16: 15.3., 22.3., 29.3., 24.5. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Torstakerho

To klo 18–20: 12.3., 23.4. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi Kasala, p. 050 347 0205.

KARKKILA, EV. LUT. SEURAKUNTATALO,
Huhdintie 9–11

Seurakuntailta

Pe klo 18–20: 27.3. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri Kaunisniemen leirikeskuksen Annansalissa

Ikonipiiri klo 10–16.30: 7.5., 14.5., 15.5., 20.5., 28.5. Karkkilan ikonipiiri kokoontuu poikkeuksellisesti keväällä seurakuntamme leirikeskuksessa Lopen Läyliäisissä. Lisätietoja Tarja Tarima, p. 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

ITÄINEN ALUE

TOIMINTAA TIKKURILASSA

Perhekerho ja muskari

Torstaisin klo 10. Kerho alkaa lyhyellä rukouspalveluksella, jonka jälkeen muskari, jossa lauletaan, soitetaan, leikitään, tanssitaan ja ruokitaan kokonaisvaltaisesti lapsen luovaa ilmaisu. Kerhon päätteeksi syömmeh yhdessä. Lauluterveisin kanttori Larissa Qvintus-Petsalo.

Virpovitsatalkoot

Su 23.3. ja 29.3. sunnuntailiturgian jälkeen.

Pääsiäisyön juhla-ateria

Ateria järjestetään nyyttikesteripiaatteella. Yhteyshenkilö Liisa Karlsson 050 384 7723.

Uspenie-kvartetin konsertti

"Armahda meitä, Herra" - Paastonajan ja suuren viikon kirkkoveisuja sunnuntaina 29.3. klo 14.30 Tikkurilan kirkossa. Konserttia ennen kirkolla on virpovitsatalkoot heti kirkkokahvien jälkeen. Konsertin yhteydessä isä Mikael Sundkvist alustaa aiheesta "Kun paastoatte ..."

TOIMINTAA JÄRVENPÄÄSSÄ

Järvenpään kirkon kuoro

Kokoontuu kirkon kryptassa keskiviikkoisin klo 17.30. Lisätietoja kanttori Minna Jokiselta, puh. 050 358 7339.

Järvenpään perhekerho

Kokoontuu lauantaina 4.4. klo 15–17 Järvenpään ortodoksella kirkolla, os. Kartanontie 45. Aiheenamme on virpomisperinne ja tietenkin myös valmistamme virpomavitsoja! Paastohenkistä välipalaa tarjolla. Perhekerhossa lapsilla tulee aina olla aikuinen mukana. Lisätiedot kanttori Minnalta, p. 050 358 7339 tai sähköpostilla minna.jokinen@ort.fi.

Tavataan kirkolla

Kaikille avoin matalan kynnyksen kohtaamispaikka Järvenpään kirkon kryptassa torstaina 26.3. klo 12. Keskustelua ja vapaamuotoista ohjelmaa. Mahdollisuus myös henkilökohtaisiin keskusteluihin työntekijöiden kanssa. Paikalla isä Kimmo, kanttori Minna ja diakonityöntekijä Jaana. Kahvi ja mehutarjoilu.

Järvenpään ystäväpiiri

Kokoontuu parillisten viikkojen tiistaisin klo 18 Järvenpään kirkon kryptassa. Tiistaina 17.3. psykologi Kaarina Pärssisen aiheena on Konevitsan luostarin uusi elämä. Tiistaina 31.3. ja torstaina 2.4. valmistaudutaan myyjäisiin. Kokoontumisten jälkeen 17. ja 31.3. kirkossa toimitetaan Jeesusrukous -palvelus klo 20. Lisätietoja Anja Lindström, puh. 040 741 4577, sähköp. anja.lindstrom@outlook.com.

Pääsiäismyyjäiset

Lauantaina 4.4. klo 11.30–14 Järvenpään kirkon alasalissa. Perinteisissä ja suosituissa myyjäisissä on tarjolla jälleen niin käsitöitä kuin juhlaherkkujakin. Päivän aikana kirkko on avoinna tutustumista varten.

Sanoista seuraa

Vuorovaikutuksellinen luovan kirjoittamisen ryhmä kokoontuu Järvenpään kirkon kryptassa. Seuraavat kokoontumiset ovat kirkon alasalissa 9. ja 23.3. klo 13–15. Lisätietoja FM, kirjallisuusterapeutti Lucia Seija Viitaniemi, sähköp. viitaniemi-lucia5@gmail.com.

Järvenpään ikonimaalauspiiri

Kokoontuu kirkon kryptassa torstaisin klo 16. Lisätietoja Juri Mitroshin, puh. 050 592 2328.

Lasten kirkkokerho

Sunnuntaisin toimitettavien liturgioiden yhteydessä kirkon kryptassa.

TOIMINTAA KLAUKKALASSA

Nektarios-ryhmä

Kirkkokahvit aina liturgian jälkeen. Kahvin lomassa keskustelutuokio ajankohtaisista aiheista. Tervetuloa kirkkoon ja kahville!

Klaukkalan kirkon kuoro

Lisätietoja kanttori Minna Jokiselta 050 358 7339.

Lasten kirkkokerho

Sunnuntai liturgian aikana yli 3-vuotiaille.

TOIMINTAA PORVOOSSA

Porvoon kirkon kuoro

Kokoontuu kirkolla torstaisin klo 17.30. Kanttori Elena Nemlander, puh. 044 043 0249.

Porvoon tiistaiseura

Kokoontuu 10.3. klo 18 kirkolla. Luetaan Raamatusta Pietarin kirjettä Okko Balagurinin ohjauksessa. Kokoontumiset ovat kaikille avoimia. Lisätietoja: puheenjohtaja Jari Pylvänäinen, p. 040 570 8130.

Porvoon ikonimaalauskerho

Kokoontuu kirkossa perjantaisin klo 16. Opettajana Liisa Holst puh. 040 566 8481.

Samovaarikerho

kokoontuu kirkon salissa 28.3. klo 15. Kerho on venäjänkielinen. Lisätietoja Ekaterina Milenkova, sähköp. ekaterina.milenkova@gmail.com.

Venäjänkielinen laulakerho

Kirkon salissa lauantaina 7.3. Lisätietoja Ekaterina Milenkova, ekaterina.milenkova@gmail.com.

Lasten kirkkokerho

Sunnuntaina toimitettavien liturgioiden yhteydessä.

Juhliin liittyvät palvelukset on merkitty tummennettuina. Suuret juhlat merkitty tähtisymbolilla*.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola, Avoimna ke–pe klo 10–14 p. 040 7047 171, hamina@ort.fi, www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

KANTTORI

Kari Päivinen, p. 040 866 7686 kari.paivinen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka, p. 040 486 5550, jaana.juka@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900, martti.honkaselka@gmail.com

Rovasti Johannes Wuorlinna, p. 050 589 9011, joukowuorlinna@gmail.com

Pastori Jukka Jauhiainen

p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

keku.ikavalko@gmail.com

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isoympyräkatu 20, Hamina

Isännöinnistä vastaa Itä-Suomen Kiinteistöpalvelu, Isoympyräkatu 9 A 10, 49400 Hamina. Isännöitsijä Tero Tuononen puh. 050 546 7120 (klo 15 jälkeen), tero.tuononen@outlook.com

Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

pastori Jukka Jauhiainen p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

Pe 6.3. klo 17 EPL

La 21.3. klo 17 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia

To 26.3. klo 17 Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni

Pe 27.3. klo 17 EPL

*Su 5.4. klo 10 liturgia (virpovitsojen siunaus)

Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 14.3 klo 17 vigilia

Su 15.3. klo 10 liturgia

Pe 20.3. klo 17 EPL

*Ke 25.3. klo 17 vigilia ja liturgia (Marian ilmestys)

La 28.3. klo 17 vigilia

Su 29.3. klo 10 liturgia

La 4.4. klo 17 vigilia (virpovitsojen siunaus)

Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 17 vigilia

Su 8.3. klo 10 liturgia

Pe 13.3. klo 17 EPL

La 4.4. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Pyhän Ristin kirkon ortodoksiapiiri

Tutustumme kirkon teologiaan, opetukseen ja ajatteluun. Tapaamisia noin kerran kuukaudessa ja osallistujat voivat esittää toiveita käsiteltävistä aiheista. Seuraava tapaaminen keskiviikkona 11.3 klo 17.30 ja aiheena on Raamattu kirkon pyhänä kirjana.

Katekumeenikurssi Kouvolaassa

Maksuton kurssi on tarkoitettu kaikille ortodoksista kirkosta ja uskosta kiinnostuneille. Kurssi ei sido osallistujaa mihinkään ja kaikki ovat tervetulleita mukaan missä tahansa vaiheessa. Kurssille voivat osallistua myös nykyiset seurakunnan jäsenet. Seuraavat tapaamiset su 8.3. ja 29.3. klo 16 Syressissä.

Musikaalinen lastenkerho Pyhän Ristin kirkossa

Lastenkerho toimii Pyhän Ristin kirkossa Kouvolaassa. Kerhon ohjaajina toimivat Vitalina Konstantinidi (040 744 5275) ja Katja Selezneva (044 9705 275). Kerho kokoontuu jokaisen kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina klo 17. Seuraavat kokoontumiset 8.3 ja 22.3. Tervetuloa!

Seurakunnan kuorot Kouvolaassa ja Haminassa
Haminan seurakunnassa toimii kaksi kuoroa, pyhän Ristin kirkon kuoro Kouvolaassa ja Haminan ortodoksinen kirkkokuoro Haminassa. Kouvolaan harjoitukset keskiviikkona klo 18 Syressissä ja Haminassa Trapesassa torstaisin klo 17.30. Yhteyshenkilö Kari Päivinen, p. 040 866 7686

Ksenia-piiri kokoontuu taas

Ksenia-piiri kokoontuu Syressissä jokaisen kuukauden viimeinen lauantai. Seuraavat kokoontumiset 28.3. ja 2.5. Uusia jäseniä otetaan mukaan! Yhteyshenkilö Kirsi Palve (044 321 7695) ja Tiina Toikka (040 5800 907)

Kouvolaan uusi tiistaiseura

Seuran tarkoituksena on kehittää jäsenissään ortodoksinen kirkon opin ja ortodoksinen elämän näkömyksen tuntemista ja tukea Suomen ortodoksista kirkkoa ja sen toimintaa. Seura järjestää keskustelu-, esitelmä- ja hartaustilaisuuksia ja kirkollisia juhlia sekä vahvistaa toiminnallaan ortodoksiseen kirkkoon kuuluvien ja siitä kiinnostuneiden hengellistä kasvua, elävää yhteyttä kirkkoon ja yhteisöllisyyttä. Vapaaehtoistoiminta on tärkeä osa seuran toimintaa. Tiistaiseurailloissamme on aina kahvitarjoilu. Seuraava kokontumisen: Lisätietoja Tiina Toikka p. 040 5800 907.

Ikonipiiri Haminassa ja Kouvolaassa

Ikonipiiri kokoontuu Kouvolaassa ortodoksiakeskus Syressissä ja Haminan Trapesassa. Yhteyshenkilö on Ritva Koverola p. 040 837 5909.

Kirkkokatekstiilikerho

Kirkkokatekstiilikerho kokoontuu Kouvolaan pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Tällä hetkellä kerhossa tehdään käsipaikkoja ja huolletaan jumalanpalveluspukuja. Kerho järjestää myyjäisiä ja kerho käyttää tuoton kirkon kaunistamiseksi. Uudet jäsenet ovat tervetulleita mukaan! Lisätietoja Marja-Leena Jaakkonen, p. 040 774 6690

Pagina Perthi - seniorien päiväkahvit

Kokoontuminen jokaisen kuukauden ensimmäisenä perjantaina klo 14 Kouvolaan pyhän Ristin kirkossa. Seuraavat kokoontumiset 6.3. ja 3.4. Jos tarvitset kyytiä, ole yhteydessä virastoon. Lisätiedot ja ilmoittautumiset tarjoilua varten seurakunnan virastoon, p. 040 704 7171.

HÄMEENLINNAN SRK

SEURAKUNTAKOTI

Matti Alangon katu 11 A, 13130 Hämeenlinna

SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 050 321 0035

Viraston aukioloajat:

ke klo 14–16.30 ja pe klo 9.30–12

hameenlinna@ort.fi

www.hmlortodoksinen.fi

www.facebook.com/

HameenlinnanOrtodoksinenSeurakunta/

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Jonas Bergenstad

p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Pappi Aki Leskinen, p. 0400 504 504, aki.leskinen@ort.fi

leskinen@ort.fi

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

KANTTORI

Leena Lomu

p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272

Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326

Diakoni Veli Backman, p. 050 323 9893

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistönhoitaja Markku Seljänne

p. 0400 716 810

Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä

Heikki Halme, p. 040 558 0465

Pääkirkon isännöitsijä Kirsi Backman, p. 050 349 5985

Ahveniston kirkon isännöitsijät Sami

Ylämurto, p. 044 363 0203 ja Toni

Rasilainen

Hämeenlinna

Pyhien Aleksanteri Nevskin ja Johannes Krysostomoksen kirkko, Erottajakatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 17 vigilia

Su 8.3. klo 10 liturgia

Ke 11.3. klo 17 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

La 14.3. klo 16.30 panihida, klo 17 vigilia

Su 15.3. klo 10 liturgia, kirkkokahvit, ristinkumartaminen

Ke 18.3. klo 17 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

La 21.3. klo 17 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia

Ti 24.3. klo 17 vigilia

***Ke 25.3. klo 10 liturgia, Neitsyt Marian ilmestys**

La 28.3. klo 17 akatistoshymni Jumalansynnyttäjä

jälle

Ke 1.4. klo 17 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

La 4.4. 17 vigilia, virpovitojen siunaus

***Su 5.4. klo 10 liturgia, palmusunnuntai**

Forssa

Forssan toimintakeskus, Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Pe 13.3. klo 17 EPL

Su 29.3. klo 10 liturgia

Lammi

Athossäätiön luostarikeskus

Panagian puistotie 39 A

La 4.4. klo 10 liturgia, arkkipiispa Leo

TOIMINTAA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNASSA

Diakonia-aamiainen ja EU:n ruoka-avustusten jako

EU:n ruoka-avustusta jaetaan ja diakonia-aamiaista tarjoillaan seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A, Hämeenlinna, vastedes joka toinen perjantai klo 8–10. Seuraavat kerrat ovat 6.3., 20.3. ja 3.4. Tervetuloa!

Kyyrölä-kerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, 040 721 8436, antonina@pp.inet.fi. Kerhon kevätkokous 15.3 klo 13.30 seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A Hämeenlinna. Kahvitilaisuus klo 11.30. Tervetuloa!

Diakoniaseura

Yhteyshenkilö Silja Shepherd, 050 560 4318. silja.elinashepherd@gmail.com Tietoa diakoniaseuran toiminnasta yhteyshenkilöltä tai sr:n nettisivuilta.

Käspaikkakerho

Käspaikkakerho kokoontuu Hämeenlinnassa seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A. Seuraavat kokoontumiset pe 13.3. ja pe 3.4. klo 10-16. Tervetuloa mukaan vanhat ja uudet!

Pyhä Syke ry

Pj. Marianne Kantonen, 050 331 8905 Voit lukea lisää Pyhän Sykkeen toiminnasta yhdistyksen nettisivuilta osoitteesta pyhasyke.fi

Ikonikerho

Opettaja Pasi-Mikael Huovinen, p. 041 576 6143. Ikonikerho kokoontuu seurakuntakodilla klo 12–16 ja klo 16–20 seuraavina maanantaipäivinä: 9.3., 23.3. ja 6.4.

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, 040 7575 228, sven.wessman@pp1.inet.fi Tiistaiseura kokoontuu seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A, ellei toisin mainita. Tiistaiseurailat alkavat klo 17 alkuhartaudella ja kahvitilaisuudella. Kirkkoillat pääkirkossa klo 17.

Ti 10.3. klo 17 Jumalansynnyttäjän kiitosvirsi, isä Taisto Rikkinen

Ti 24.3. klo 17 kirkkoilta, vigilia, Neitsyt Marian ilmestys

Ti 7.4. klo 17 kirkkoilta, sairaanvoitelu ja ennen

pyhitettyjen lahjain liturgia

Ti 21.4. klo 12 Tuomaan tiistain litania Vuorentaan

hautausmaalla matkamiehen ristillä ja klo

n. 12.30 Ahveniston hautausmaalla isä Danin ja

Kasankojen haudoilla.

Tervetuloa kaikki aiheista kiinnostuneet!

Kirkkokuoro

Seuraavat harjoitukset: pe 6.3. klo 16.30 ja la 7.3. klo 15 Joensuun laulupäivien kuoroleiri Kaunisniemen leirikeskuksessa Längelmäessä. Pääpaino kirkkolaulupäivien suurkuoron ohjelmistoharjoittelulla ja Erosinin kuorokatselmuskappaleilla (3–4). Ilmoittautumiset ovat olleet Minna-kanttorille. Paastokauden torstain harjoitukset klo 17–19 srk-kodilla seuraavina iltoina: 26.3. ja 2.4. Pääsiäisen jälkeen harjoitukset palaavat keskiviikkoiltaan. Mikäli olet musiikallinen ja kirkkokuoron toiminta kiinnostaa, ota rohkeasti yhteyttä Leena-kanttoriin. Kanttorin vuosiloma 9.3.–20.3.

Lastenkerho

Lastenkerhon Venäjä-teema (alustava lauantai 7.3.) siirtyy pidettäväksi pääsiäisen jälkeen. Lapset ovat aina lämpimästi tervetulleita kirkkoon!

Hämeenlinnan seurakunnan tuottama CD-äänite

Seurakunnassamme on äänitetty Akatistos Jumalansynnyttäjälle Kontaktion-kvartetin laulama. Levy ilmestyy maaliskuussa. Äänitteellä soi Hämeenlinnan ortodoksisen seurakunnan historiaa, koska siinä laulaa kolme seurakunnassa toiminutta kanttoria: Jyrki Ivars (1992–1994), Heikki Honkamäki (1995–1998, 2000) ja nykyinen kanttori Leena Lomu, joka on toiminut seurakunnassa vuodesta 1998 alkaen. Kvartetin neljäs laulaja on Hämeenlinnan kuorossa vuodesta 2002 alkaen laulanut Johanna Haapala. Akatistos nauhoitettiin Athos-säätiön luostarikeskuksessa 25.1.2020. Lisätiedot/ennakkotilaukset: kanttori Leena Lomu

Pyhän Elisabetin luostarin pääsiäismyyjaiset
La–su 28.–29.3. seurakuntakodilla (Matti Alangon katu 11 A). Avoimna lauantaina klo 15–18 ja sunnuntaina klo 10–16. Myyjäisten tuotto käytetään hyväntekeväisyyteen, orpolapsille, asunnottomille, yksinäisille ja sairaille.

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka
Avoimna maanantaisin klo 15–17
p. 040 652 7599
kotka@ort.fi, www.kotkaort.fi

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka,
Nikolaos-salia vuokrataan
erilaisiin tilaisuuksiin. Varaukset viraston tai
työntekijöiden kautta.

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Timo Tynkkynen
0400 654 883 tai timo.tynkkynen@ort.fi
Ma. pappi Ivan Markolainen, p. 040 623
3327, ivan.markolainen@ort.fi

KANTTORI

Kanttori Katarine Lehtomäki, p. 050 359 4823

MUU HENKILÖKUNTA

Vahtimestari Vesa Lehtomäki, p. 050 599 8855

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349,
veikko.lisitsin@gmail.com
Diakoni Johnny Haataja
Diakoni Heikki Harvola

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Isopuisto, p. (05) 212 767

Isännöitsijä Esa Tervio, p. 0440 837846

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 17 vigilia, su, sl
Su 8.3. klo 10 liturgia, sl
Ke 11.3. klo 17 paastoliturgia
La 14.3. klo 17 vigilia ja Ristin esiinkanto
Su 15.3. klo 10 liturgia
Ke 18.3. klo 17 paastoliturgia
La 21.3. klo 17 vigilia
Su 22.3. klo 10 liturgia
Ti 24.3. klo 17 juhlayvigilia
***Ke 25.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia**
La 28.3. klo 17 vigilia
Ke 1.4. klo 17 paastoliturgia

La 4.4. klo 17 juhlayvigilia ja virpovitsojen
siunaus

***Su 5.4. klo 10 liturgia**

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän Kasani-
laisen ikonin muistolle, Itäinen Tullikatu 17

Isännöitsijä Margarita Yukhevich
p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

Ti 10.3. klo 17 diakonin toimittama ehtoopalvelus
Ti 24.3. klo 17 diakonin toimittama ehtoopalvelus
Su 29.3. klo 10 liturgia

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Lasten musiikkikerho

Kokoontumiset joka toinen tiistai Nikolaos-salissa
klo 17–18. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050
359 4823.

Piirustuskerho 8–13-vuotiaille lapsille

"Pikkumaalari"

Tiistaisin klo 17–18. Kerhon toimii pääasiassa venäjäksi, myös suomenkieliset tervetulleita. Opettaja Inna, p. 044 239 4803.

Piirustuskerho 5–8-vuotiaille lapsille

"Pikkumaalari"

Keskiviikkoisin klo 17–18. Kerhon toimii pääasiassa venäjäksi, myös suomenkieliset tervetulleita. Opettajana Inna, p. 044 239 4803

Lastenkerho "Uskon säteet"

Kokoonnumme sunnuntaisin klo 10–11 liturgian aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen keskus-telemaan uskonnollisista aiheista ja askartelemaan. Vetäjinä Anastasia ja Marina. Tervetuloa! Kerho pidetään samanaikaisesti kahdella kielellä; sekä suomenkieliset että venäjänkieliset lapset tervetulleita!

Suomen kielen keskustelukerho

Lauantaisin klo 15 Nikolaos-salissa. Ohjaajana Päivi, p. 040 825 9326. Tervetuloa!

Näytelmäkerho "Ilosanoma" 5–16-vuotiaille lapsille

Sunnuntaisin klo 12–14. Tunnit pidetään seurakuntasalissa. Lasten kanssa tanssitaan, opetellaan lauluja ja harjoitellaan pieniä näytelmiä. Odotamme kaikkia kiinnostuneita lapsia liittymään kerhoon. Vetäjät: Elena, Natalia, Alexandra, p. 044 5460 251.

Diskos – kokoonnumme yhteen

Matalan kynnyksen ortodoksiakerho aikuisille. Kertaamme uskontotunnilta tuttuja asioita kahvikupposen lomassa. Kokoontuminen lauantaisin kerran kuussa klo 15.30–16.30. Ensimmäinen kokoontuminen lauantaina 21.3. Yhteyshenkilönä kanttori-Kati. Tervetuloa!

Kirkkokuorot

Kotkan kirkon kuoron harjoittelee keskiviikkoisin Nikolaos-salissa klo 17–18.30. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823. Slaavinkielisistä kuoroharjoituksista kysy Kati-kanttorilta

Tiistaiseura

Tiistaiseuran tapahtumia alkusyksystä. Tiistaiseuran kokoontumisaika on tiistaisin klo 15.30! 17.3. Heikki Rytkölä kertoo Kuivajärven tsasounasta 31.3. Lea Jauho: Terveystietoa ikääntyville

Kultaistet kädet -käsityökerho

Käsitöistä pitävät ihmiset! Tervetuloa perjantaisin klo 17–19 Nikolaos-saliin. Toiminnan järjestäjinä ovat Vera, puh. 040 722 7279 ja Elena, puh. 044 546 0251, kerho on kaksikielinen.

Nikolaoksen ukkokerho

Kokoontuu torstaisin klo 16 pääasiassa kirkolla, lisätietoja Esa Terviolta, p. 044 0837 846.

Karhulan ortodoksit

Kokoontuvat kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 15.

Ikonikerho

Maanantaisin kerhohuoneessa klo 17.

TAPAHTUMIA

Yhteinen ruokailu yksinäisille

Oletko yksin, kaipaatko seuraa? Järjestämme yhteisen ruokailuhetken tiistaisin klo 14. Seuraavat kokoontumiset 10.3. ja 28.4. Omakustanteinen ruokamaksu 5 € aikuisilta. Ennakoimoihtautuminen Kati-kanttorille, puh. 050 359 4823 viimeistään edeltävänä maanantaina.

Myyjäiset

Seurakunnan toimintapiirien pääsiäismyyjäiset Nikolaos-salilla Lasaruksen lauantaina 4.4. klo 10–14. Tarjolla monenlaisia leivonnaisia ja käsitöitä. Tervetuloa!

Katumuksen sakramenttiin osallistuminen suuren paaston aikana

Suuren paaston aikana katumuksen sakramenttiin on hyvä jokaisen osallistua. Keskiviikkoisin pappi päivystää kirkossa klo 16–17 ennen paastoliturgian alkamista. Lauantaisin vigilian yhteydessä voi osallistua katumukseen tai sopimalla papiston kanssa erillisen ajan. Suurella viikolla katumuksen sakramenttia ei toimiteta enää.

Papisto tavattavissa Kotkassa

Kotkan ma pappi isä Ivan Markolainen on tavattavissa Kotkan kirkkoherranvirastossa maanantaisin klo 15–18 ja muina päivinä sopimuksen mukaan. Vapaapäivät to–pe. Vt. kirkkoherra isä Timo Tynkkynen on tavattavissa kirkkoherranvirastossa Kotkassa maanantaisin klo 16–18 seuraavina päivinä: 16.3. ja 30.3.

Kirkkoherranviraston puhelinnumero on muuttunut

Uusi puhelinnumero on 040 652 7599.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 040 359 4846
Avoimma ma-to klo 10–13,
lahti@ort.fi, www.lahdenort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

MUU HENKILÖKUNTA

Kasvatustyöntekijä Marina Salokangas,
p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi
Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664
Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475
Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446
Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5
Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

Pe 13.3. klo 17 ehtoopalvelus
La 14.3. klo 10 liturgia, sl
La 14.3. klo 17 vigilia
Su 15.3. klo 10 liturgia
La 21.3. klo 17 vigilia
Su 22.3. klo 10 liturgia
Pe 27.3. klo 17 EPL
La 28.3. klo 17 vigilia
Su 29.3. klo 10 liturgia
La 4.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 4.4. klo 17 vigilia
*Su 5.4. klo 10 liturgia
Ke 8.4. klo 9 EPL

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1
Puh. 040 359 4846 (ma-to klo 10–13).

JUMALANPALVELUKSET

La 14.3. klo 16 yleinen panihida
La 14.3. klo 17 vigilia
Su 15.3. klo 10 liturgia
Ke 18.3. klo 17 EPL
La 28.3. klo 17 vigilia
Su 29.3. klo 10 liturgia
Ke 1.4. klo 17 EPL
To 9.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

Heinola

**Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko,
Hämeenkatu 6**
Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 16 yleinen panihida
La 7.3. klo 17 vigilia
Su 8.3. klo 10 liturgia
Ke 11.3. klo 17 EPL
La 21.3. klo 10 liturgia
Ma 13.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna
Keskikatu 4

JUMALANPALVELUKSET

La 28.3. klo 10 liturgia
La 25.4. klo 10 liturgia

Riihimäki

Seurakunnan toimitila Minea, Valtakatu 3
<http://minea.palvelee.net/>
Yhteyshenkilö Aira Antti-Poika, p. 050 322 4382

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 10 liturgia
Ti 17.3. klo 18 ehtoopalvelus
Ti 24.3. klo 18 akatistos
To 2.4. klo 18 ehtoopalvelus
La 18.4. klo 10 liturgia

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Kirjallisuuspiiri

Kirjallisuuspiiri kokoontuu klo 17–19 joka kuukauden kolmantena tiistaina Lahden ortodoksisen seurakunnan kerhohuoneella (Harjukatu 5, Lahti). Seuraavat kokoontumiset ja aiheet:
Ti 17.3. Kun usva häviää, arkkipiiispa Leo
Ti 21.4. Valtakunnan salaisuus, Mika Waltari
Ti 19.5. Ihmeellinen matkakirja, Kaisa Kariranta
Lisätietoja: Maria Lehtinen p. 040 522 9565 tai marialehti@gmail.com

Lahden tiistaikerho

Kokoontuu joka kuukauden toisena tiistaina Lahden ortodoksisen seurakunnan kerhohuoneella (Harjukatu 5,) alkaen klo 13.

Hyvinkään tiistaiseura

Kokoontuu aina kuukauden toisena tiistaina klo 15. Lisätiedot toiminnasta: Raila Hokkanen, p. 050 543 5957

Minean toimintaa Riihimäellä

To 12.3. klo 18 kolttakulttuuri-ilta, Erkki ja Aulikki Lumisalmi kertovat kolttien elämästä
Ti 17.3. klo 18 ehtoopalvelus
Ti 24.3. klo 18 akatistos Kaikkein pyhimmälle Jumalansyntyttäjälle
To 2.4. klo 18 ehtoopalvelus, virpovitsojen valmistusta

Kolttakulttuuri-ilta 12.3.

Erkki ja Aulikki Lumisalmi kertovat Inarin alueella asuvien kolttsaamelaisien elämästä, historiasta ja kulttuurista torstaina 12.3. klo 18 Mineassa (Valtakatu 3, Riihimäki). Esillä on mm. kolttaperinteen mukaisia helmi-kirjontatöitä. Tervetuloa!

Ortodoksialta Hyvinkään kirkolla 24.3.

Pastori Johannes Lahtela alustaa Hyvinkään kirkon seurakuntasalissa (Tsasounakuja 1) tiistaina 24.3.2020 klo 18 alkaen aiheesta Himot. Alustuksen jälkeen avointa keskustelua illan teemasta. Kaikki ovat lämpimästi tervetulleita!

TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Kerhot ovat maksuttomia, eikä niihin kokkikerho lukuunottamatta tarvitse ilmoittautua. Kerhotoiminnan vastuuhenkilö on kasvatustyöntekijä Marina Salokangas, p.040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi

TAPAHTUU LAHDESSA

Kirkkokerho

3–12-vuotiaille lapsille. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka kuukauden kolmantena ja neljäntenä sunnuntaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.50 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat 22.3. ja 29.3.

Venäjänkielinen kirkkokerho

1–14-vuotiaille lapsille. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka kuukauden toisena lauantaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.50 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat: 14.3.

Perhekerho (aamukerho)

0–4-vuotiaille lapsille ja heitä hoitaville aikuisille. Kerhossa voi tavata muita aikuisia ja lapsia, saada uusia tuttavuuksia. Perhekerhossa on hartaushetki, lauluja, leikkejä ja askarteluja. Kerho kokoontuu kirkon kerhotilassa tiistaisin klo 9.50–12. Kerhon aikana on muskari klo 10.10–10.25.

Perhekerho (iltakerho)

0–4-vuotiaille lapsille ja heitä hoitaville aikuisille. Kerhossa on hartaushetki, lauluja, leikkejä ja askarteluja. Kerho kokoontuu kirkon kerhotilassa torstaisin klo 17.30–18.30.

Iltakerho

5–7-vuotiaille. Kerhossa on teemapäivät kuten kokkaus-, luonto-, askartelu- sekä leikkipäivät. Kerho kokoontuu kirkon kerhotilassa maanantaisin klo 17.30–18.30.

Ponomarikerho

7-vuotiaille ja sitä vanhemmille pojille. Kerhossa tutustutaan ponomarin eli alttariapulaisen tehtäviin kirkon Jumalanpalveluksissa käytännön kautta. Kerho toimii sunnuntaisin liturgian aikana klo 9.50–11.15.

Ympäristökerho

8–12-vuotiaille. Kerhossa tutustutaan luontoon ja ympäristöön, tehdään retkiä, pohditaan ympäristöasioita sekä leikitään. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka toinen tiistai klo 16.30–18.30. Kevään kokoontumiskerrat 10.3 ja 24.3.

Kokkikerho

8–12-vuotiaille. Kerhossa leivotaan ja opetellaan ruoanlaittoa. Kerhossa ei valitettavasti voida huomioida erityisruokavalioita tai vaativia allergialistoja. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka toinen tiistai klo 16.30–19. Kevään kokoontumiskerrat 17.3., 31.3. ja 14.4. Ryhmään mahtuu vain 10 osallistujaa, kerhopaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautuminen osoitteeseen marina.salokangas@ort.fi.

TAPAHTUU HYVINKÄÄLLÄ

Kirkkokerho

4–12-vuotiaille. Kerho kokoontuu joka kuukauden toisena sunnuntaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.50 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat 15.3. ja 26.4.

Ponomarikerho

7-vuotiaille ja sitä vanhemmille pojille. Kerhossa tutustutaan ponomarin eli alttariapulaisen tehtäviin kirkon Jumalanpalveluksissa käytännön kautta. Kerho toimii sunnuntaisin liturgian aikana klo 9.50–11.15. Kevään kerrat 15.3., 29.3. ja 26.4.

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN-VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta, p. 040 0414 792

Virasto auki ma klo 10–14. Kirkkoherra Timo Tynkkynen on tavattavissa ma klo 10–14 Lappeenrannan seurakuntatalolla. Lomat ja kirkolliset juhlat voivat aiheuttaa poikkeuksia. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. Papiston ja kanttorien vapaapäivät ovat to–pe. lappeenranta@ort.fi, www.ekort.fi

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

Papin päivystys Imatralla 1.1. alkaen tiistaisin klo 13.30–16.00.

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen, p. 040 0654 883

Toinen pappi Andrei Verikov, p. 0400 411 923

KANTTORI

Kanttori Maria Verikov, p. 040 169 8676

Apukanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 685 8592

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933 287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Pastori Aarne Ylä-Jussila, p. 044 980 2116

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 17 vigilia

Su 8.3. klo 10 liturgia

Ke 11.3. klo 17 paastoliturgia, sl

La 14.3. klo 17 vigilia ja Ristin esiinkanto

Su 15.3. klo 10 liturgia

Ke 18.3. klo 17 paastoliturgia

La 21.3. klo 17 vigilia, su, sl

Su 22.3. klo 10 liturgia, sl

Ti 24.3. klo 17 juhlayvigilia

*Ke 25.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

Ke 25.3. klo 17 aamupalvelus ja katumuskanoni kokonaan

La 28.3. klo 17 vigilia

Su 29.3. klo 10 liturgia

Ke 1.4. klo 17 paastoliturgia

La 4.4. klo 17 juhlayvigilia ja virpovitsojen siunaus

*Su 5.4. klo 9.55 liturgia, radiointi

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

JUMALANPALVELUKSET

La 7.3. klo 17 vigilia, su, sl

Su 8.3. klo 10 liturgia, sl

Ke 11.3. klo 17 paastoliturgia

La 14.3. klo 17 vigilia ja Ristin esiinkanto

Su 15.3. klo 10 liturgia

Ke 18.3. klo 17 paastoliturgia, sl

La 21.3. klo 17 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia

Ti 24.3. klo 17 juhlayvigilia

*Ke 25.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

Pe 27.3. klo 17 aamupalvelus ja akatistos Jumalansynnyttäjälle

La 28.3. klo 17 vigilia

Ke 1.4. klo 17 paastoliturgia

La 4.4. klo 17 juhlayvigilia ja virpovitsojen siunaus

*Su 5.4. klo 10 liturgia

Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna, Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVEUKSET

La 28.3. klo 10 liturgia

Su 19.4. liturgia

Joutseno

Pulpin kappeli, Linjatie 11

JUMALANPALVEUKSET

Su 29.3. klo 10 liturgia

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

ПОКРОВСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ЛАППЕЕНРАНТА

Ср 11.3. в 17 литургия преждеосвященных даров

Сб 21.3. в 17 всенощная на финском и славянском языках

Вск 22.3. в 10 литургия на славянском языке

НИКОЛЬСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ИМАТРА

Сб 7.3. в 17 всенощная на финском и славянском языках

Вск 8.3. в 10 литургия на славянском языке

Ср 18.3. в 17 литургия преждеосвященных даров

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Katso myös seurakunnan uusilta internet-sivuilta www.ekort.fi. Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Ajantasainen viikko-ohjelma myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta. Keskiviikkoisin myös kirkolliset ilmoitukset Lappeenrannan Uutisissa ja torstaisin Uutisvuoksessa.

LAPPEENRANTA

Ortodoksiaillat

Oletko ajatellut liittyväsi ortodoksiseen kirkkoon tai onko joku ystäväsi tai läheisesi harkinnut asiaa? Kokoonnumme keskiviikkona 18.3. Pokrovan kirkossa (Kristiinankatu 3) klo 16.30. Aiheena ennenpyhitettyjen lahjain liturgia, joka toimitetaan opetusliturgiana.

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keskiviikkoisin kello 10. Tule mukaan! Kokoonnumme tarvittaessa useamminkin. Kokoonnumme: 11.3.

Kirkkotiedon polku –tilaisuudet

Järjestetään noin kerran kuukaudessa liturgian jälkeen kirkkokahvien yhteydessä. Näissä tilaisuuksissa tietoisuuksia oman kirkon opetuksesta, perinteestä ja ajankohtaisista asioista. Kokoonnumme 15.3., jolloin aiheena on suuren paaston jumalanpalvelusten erityispiirteet

Päiväpiiri kokoontuu

Kokoonnumme kerran kuukaudessa Lappeenrannan seurakuntasalilla kahvin ja seurustelun merkeissä, kuuntelemme myös pieniä esitelmää eri aiheista. Tervetuloa virkistäytymään! Ti 17.3. klo 14 kutsumme kaikki entiset tiistaiseuralaiset yhteiseen kiitostilaisuuteen kirkolle tehtyjen lahjoitusten vuoksi, aloitamme rukoushetkellä kirkossa!

Naisten monikielinen kahvikerho

Kerhon tavoitteena on tuoda yhteen seurakuntamme naisia kieleen tai kansallisuuteen katso-matta. Seuraava kokoonnumme 28.3. klo 14, jolloin askartelemme virpomavitsoja.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

Духовные беседы:

в воскресенье 22.3. после литургии

«Особенности великопостных богослужений»

IMATRA

Papin päivystys Imatran kerhohuoneessa tiistaisin klo 13.30–16 (ei 31.3.)

Ortodoksiaillat

Oletko ajatellut liittyväsi ortodoksiseen kirkkoon tai onko joku ystäväsi tai läheisesi harkinnut asiaa? Kokoonnumme keskiviikkona 11.3. Nikolaoksen kirkossa klo 16.30. Aiheena Ennenpyhitettyjen lahjain liturgia, joka toimitetaan opetusliturgiana.

Kirkkotiedon polku – oppia ikä kaikki!

Kirkkotiedon polku -tilaisuudet järjestetään noin kerran kuukaudessa liturgian jälkeen kirkkokahvien yhteydessä. Näissä tilaisuuksissa tietoisuuksia oman kirkon opetuksesta ja perinteestä ja ajankohtaisista asioista. Kokoonnumme su 1.3., jolloin teemana suuren paaston jumalanpalvelusten erityispiirteet.

Tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu tiistai-iltapäivisin pääsääntöisesti klo 14 seurakuntatalolla. Tule mukaan!

Seuraavat kokoonnumme:

Ti 10.3. klo 14 Tropari, kontakki, stikiira..

Ti 24.3. kello 14 virpovitsojen kukkien askartelua

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkoopäivät miehille Imatran kirkonmällä. Kokoonnumme ovat keskiviikkoisin kerran kuukaudessa klo 10. Tarvittaessa kokoonnumme useamminkin ja otamme silloin yhteyttä erikseen. Lisätiedot, isä Timo, puh. 0400 654 883. Seuraavat kokoonnumme 9.4.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

Духовные беседы:
в воскресенье 8.3. после литургии
«Особенности великопостных богослужений»

Parikkala-Rautjärven tiistaiseura
Tapaaminen 25.3. klo 14 Keppelin kerhohuoneel-
la, Iltaruskonkatu 4, Simpele.

■ SEURAKUNNAN TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Lappeenrannassa maanantaisin klo 16.30–17.30 lastenkerho.

Imatran seurakuntatalon kerhohuoneessa tiistai-
sin klo 18 lastenkerho (alle kouluikäisille) ja keski-
viikkoin 16.30 sinapinsiemenkerho (7–12-vuoti-
aille).

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь».

В Лаппеенранта по понедельникам в 16.30–
17.30 детский кружок.

В Иматра по вторникам 18 детский кружок
(дошкольного возраста) и по средам в 16.30
детский кружок для школьников.
Kerhot ovat seurakunnan jäsenille ilmaisia, muil-
ta peritään 50 euroa / lukukausi. Kerhot eivät ko-
koonnu koulujen loma-aikana.

Nuortenpiiri

kokoontuu Lappeenrannassa ja Imatralla noin
kerran kuussa. Lisätietoja Nupin toiminnasta isä
Andreilta p. 0400 411923, e-mail: andrei.verikov@
ort.fi

Hae leirinohjaajaksi!

Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta
haakee nuoria leirinohjaajaksi lastenleirille
viikolaan 15.–18.6. sekä kristinoppileirille
Kotkan Ristiniemeen 27.6.–5.7. Leirinohjaa-
jiksi hakevilta edellytetään, että on suoritta-
nut kristinoppileirin sekä ONL:n järjestämän
ohjaajakoulutuksen 1. osan. Hakemuksessa
pitää mainita, mille leirille haluaa sekä erityi-
sesti ne asiat, jotka luetaan eduksi leireillä,
kuten EA-koulutus, aktiivisuus nuorisoi-
minnassa tai muissa harrastuksissa (esim.
partio tai liikuntaharrastukset). Vapaamu-
toiset hakemukset tulee lähettää maalis-
kuun loppuun mennessä sähköpostina isä
Andrei Verikoville: andrei.verikov@ort.fi tai
ne voi postittaa seurakunnan virastoon
osoitteeseen: Lappeenrannan ortodoksinen
seurakunta, Kristiinankatu 7, 53900 LPR. Li-
sätietoja isä Andreilta, puh. 0400 411 923

Kirkkomusiikki seurakunnassa

Tervetuloa mukaan seurakunnan kirkkomusiikki-
toimintaan! Jokaiselle, jota kirkkomusiikki kiin-
nostaa, suodaan mahdollisuus laulaa ja oppia
kirkkomusiikista lisää. Seurakunnassamme on
tarjolla kahdentasoista kirkkomusiikkiopetusta:
kirkkolaulupiirejä ja kirkkokuorotoimintaa. Kirk-
kokuoroon mukaan haluavia pyydetään otta-
maan yhteyttä seurakunnan kanttoreihin. Suo-
menkielisestä kirkkomusiikkitoiminnasta vastaa
Maria Verikov. Seurakunnassamme on myös kirk-
koslaavinkielistä kuorotoimintaa, josta vastaa Ta-
tiana Mäkelä. Kirkkokuorot kokoontuvat maa-
nantaisin Lappeenrannassa ja tiistaisin Imatralla.
Lisäksi kanttori Maria antaa keskiviikkoisin vuoro-
tellen molemmilla paikkakunnilla pienryhmissä
tapahtuvaa äänenmuodostuksen opetusta.

Lappeenrannan kirkkokuorot

Suomen- ja slaavinkielisten kirkkokuorojen -har-
joitukset Lappeenrannassa ma kello 18.
ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в
Лаппеенранта по понедельникам в 18.

Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна
Мякеля, тел. 040 846 2899

Imatran kirkkokuorot

Suomen- ja slaavinkielisten kirkkokuorojen -har-
joitukset Imatralla ti kello 18.
ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в
Иматра по вторникам в 18 часов. Приглашаем
новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040
846 2899

TAPAHTUMIA SEURAKUNNAN ALUEELLA

Katumuksen sakramenttiin osallistuminen suuren paaston aikana

Suuren paaston aikana katumuksen sakramen-
tiin on hyvä jokaisen osallistua. Keskiviikkoisin
pappi päivystää kirkossa kello 16–17 ennen paas-
toliturgian alkamista. Lauantaisin vigilian yhtey-
dessä voi osallistua katumukseen tai sopimalla
papiston kanssa erillisen ajan. Suurella viikolla
katumuksen sakramenttia ei toimiteta enää.

Arkkimandriitta Mikael vierailee seurakunnassa

Isä Mikael Valamon luostarista kertoo pyhittäjä
Johannes Valamolaisen elämästä ja kanonisoin-
nista Imatralla lauantaina 28.3. kello 15 seurakun-
tasalilla. Sunnuntaina 29.3. Lappeenrannan seu-
rakuntasalilla liturgian jälkeen. Molemmissa tilai-
suuksissa kahvitarjoilu.

Virpomavitsatalkoot

Seurakunnassa järjestetään yleiset virpomavitsa-
talkoot, jonne kaikki ovat lämpimästi tervetullei-
ta. Talkoot pidetään seuraavasti:
Imatralla talkoot pidetään 22.3. liturgian jälkeen
seurakuntasalissa.
Lappeenrannan seurakuntasalissa la 28.3. klo 14–
17.

Perinteisten pääsiäisherkkujen myyjäiset

Lappeenrannassa Lasaruksen lauantaina 4.4. klo
10–14. Imatralla samoin 4.4. klo 10–12. Tarjolla
perinteisiä pääsiäisherkkua, leivonnaisia, arpajai-
sia, kahvio, virpovitsoja yms.

Työpaikkoja nuorille kirkkojen kesäoppaina

Etsimme jälleen reippaita nuoria Lappeen-
rannan ja Imatran kirkkojen kesäoppaiksi ke-
sä-elokuuksi. Lähetä vapaamuotoinen ha-
kemuksesi 1.4. mennessä sähköpostilla
osoitteeseen lappeenranta@ort.fi.

Diakonian toimintaa seurakunnassa

Kultaisen iän leiri Valamon luostarissa 7.–9.9. Dia-
koniatoimikunta kustantaa seurakunnan alueelta
neljä paikkaa. Haku leirille sosiaalisin ja taloudel-
lisiin perusteisiin toukokuun loppuun mennessä
kirkkoherranvirastoon joko kirjeitse tai sähköpos-
tilla lappeenranta@ort.fi.
Diakoniatoimikunta myöntää myös harkinnanva-
raista avustusta lasten ja nuorten harrastustoi-
minnan kuluihin. Hakemukset perusteluineen
kirkkoherranvirastoon.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2. kerros, 33100 Tampere

Avoimna ti–pe klo 9–13
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi,
www.tampereort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten
kansliassa tiistaisin klo 9–12

2. pappi Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057

KANTTORIT

Diakoni Heikki Hattunen,
p. 050 557 0051, heikki.hattunen@ort.fi

Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974, jenni.
hakkarainen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin
(opintovapaalla)

Nuorisotoimenohjaaja Vasili Venkula
(sij. 1.9.2019–31.8.2021)
p. 040 1781 633 vasili.venkula@gmail.com

Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056

Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053

Vahtimestari Mika Kangasaho,
p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Jelsei Rotko,
p. 040 507 5790, elisrotko@gmail.com

Rovasti Mikael Punjala, p. 050 524 2641,
mikael.punjala@gmail.com

Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723

Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti
seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön
toimittamiseksi eteenpäin voi myös
täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä
on saatavana Tampereen kirkossa ja
seurakunnan kansliassa.

■ Tampere

**Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän
Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27,
p. 040 358 9099**

Isännöitsijä Henri Suojanen, P. 0400 306 008

JUMALANPALVELUKSET

Pe 6.3. klo 18 epl-liturgia

La 7.3. klo 10 liturgia (romania)

La 7.3. klo 18 vigilia

Su 8.3. klo 10 liturgia

Ke 11.3. klo 18 epl-liturgia

Pe 13.3. klo 18 epl-liturgia

La 14.3. klo 18 vigilia

Su 15.3. klo 10 liturgia

Ke 18.3. klo 18 epl-liturgia

Pe 20.3. klo 18 epl-liturgia

La 21.3. klo 18 vigilia

Su 22.3. klo 10 liturgia, kansanlaulu

Ti 24.3. klo 18 vigilia

***Ke 25.3. klo 10 liturgia**

Pe 27.3. klo 18 epl-liturgia

La 28.3. klo 18 vigilia

Su 29.3. klo 10 liturgia

Ke 1.4. klo 18 yleinen sairaanvoitelu

La 4.4. klo 10 liturgia, katekumeenien kirkkoon-
liittäminen

La 4.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaaminen
*Su 5.4. klo 10 liturgia

■ Porii

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46
Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

Su 8.3. klo 10 liturgia
Ke 11.3. klo 18 epl-liturgia
La 21.3. klo 18 vigilia
Su 22.3. klo 10 liturgia
To 26.3. klo 18 Jeesus-rukous
*Su 5.4. klo 10 liturgia

■ Kolho

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen
kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho
Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

Su 15.3. klo 10 liturgia
To 21.5. klo 10 liturgia (helatorstai)

■ Jämsä

Jämsän ev. lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.3. klo 10 liturgia
Su 26.4. klo 10 liturgia

■ Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone,
Kalmistonkatu 6
Isännöitsijä: Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Ma 13.4. klo 10 liturgia (pääsiäismaanantai)
Su 3.5. klo 10 liturgia

■ Akaa

Ev.lut. seurakuntasali, alasali, Sontulantie 1

JUMALANPALVELUKSET

Su 19.4. klo 10 liturgia

■ Viljakkala

Pyhän Johannes Venäläisen tsasouna, Nopan-
peräntie 586

JUMALANPALVELUKSET

La 25.7. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, tsasou-
nan 10-vuotisjuhla

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Hartausmateriaalit netissä

Ortodoksinen hartauskirja (sinikantinen pieni vih-
ko) löytyy sähköisenä osoitteesta <http://m.onl.fi>.
Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja pyhien
elämäkerrat löytyvät www.ort.fi -sivuston
kirkkokalenterista.

Tampereen ortodoksisen kirkon kuoro

Kuoron laulua voi kuunnella netistä hakusanoilla:
"Liturgia Tampereelta 23.11.2019".
Konsertit:
7.5. klo 19 Tampereen Vanha kirkko
14.5. klo 20 Valamon luostarin pääkirkko
15.5. klo 20 Joensuun evl kirkko (Ortodoksiset
kirkkolaulupäivät: www.ort.fi/klp).

Päiväpiiri

Kokoontuu parillisten viikkojen torstaina klo 12
Nikolainsalissa.

Nokian tiistaiseura

26.3. klo 18 Sanna Leppänen,
Siivikkalantie 46, Ylöjärvi
23.4. klo 18 Ahti ja Pirkko Holappa,
Rinnekatu 31 D 27
28.5. klo 18 Taisto ja Riitta Bister,
Maununkatu 8 A 46

Miesten lukupiiri

Tampereen toimintakerhon teemaillat
10.3. Tuokiokuvia Armenian matkalta,
isä Heikki Honkamäki
21.4. Ilmestyskirja, isä Jelisei Rotko
19.5. Martin Buber, isä Aleksej Sjöberg
Teemaillat alkavat klo 18 ehtoopalveluksen jäl-
keen. Kahvi- ja teetarjoilu, josta vapaaehtoinen
maksu. Tulot käytetään kirkkosalin kaunistami-
seen.

Isä Heikki Honkamäki siirtyy uusiin tehtäviin

Tampereen seurakunnan pitkäaikainen 2.
pappi isä Heikki Honkamäki siirtyy elokuun
alusta kokopäivätoimiseksi psykoterapeutik-
si. Isä Heikin läksiäisiä vietetään Tampereella
sunnuntaina 24.5. liturgian ja kirkkokahvien
yhteydessä. Isä Heikki on edelleen käytettä-
vissä papiston apuna, rippis-isänä ja kirkolli-
sissa toimituksissa. Isä Heikin läksiäishaastat-
telu julkaistaan Ortodoksiviestissä 4/20.

Ruusutalkoot

Tervetuloa virpovitsojen ruusutalkoisiin Nikolain-
talon kerhohuoneelle torstaina 12.3. (Huom! Vii-
konpäivä!), pe 20.3., pe 27.3. ja pe 3.4. klo 14–17.
Yhteyshenkilö Riitta Bister, p. 050 3743852

Janne Salmenkangas: Maria-oratorio (kantaesitys)

La 21.3. klo 18 Tampereen Pispalan kirkossa. Har-
jun Kamarikuoro, orkesteri ja solistit, johtaa Heik-
ki Liimola. Arkkienkeli Gabrielin roolissa tenori
Heikki Hattunen.

TOIMINTAA PORISSA

Porin Seudun Tiistaiseura ry

Puheenjohtaja ja sihteeri Maria Ojanen, p. 050
381 2063
Tiistaiseuran nettisivuilta löydät ajankohtaisim-
mat tiedot tulevista tapahtumista. Osoite on
www.porinseuduntiistaiseura.fi. Tiistaiseuramme
tilaisuudet ja tapahtumat ovat avoimia kaikille.
Tervetuloa tutustumaan toimintaamme!

Tiistaiseurailat

Tiistaiseurailat pidetään Porin ortodoksisella kir-
kolla toinen tiistai kello 18.00. Ilta aloitetaan ru-
koushetkellä. Isä Aleksej, isä Heikki, kanttorit
Heikki ja Jenni sekä nuorisotoimenohjaaja Vasili
alustavat kukin vuorollaan tiistaiseurailloissam-
me. Myös muiden pitämiä alustuksia tai esitelmää
kiinnostavista aiheista. Jokaisessa illassa on tar-
jolla maittava kahvipöytä sekä aina hauskat mi-
niarpajaiset. Seuraavat kokoontumiset ovat 10.3.,
24.3. ja 7.4.

Kirkkokahvit

Kirkkokahvit tarjotaan liturgiajumalanpalvelus-
ten jälkeen Teologialin puolella.

Kirkkokahvien laittajia kaivataan!

Kevään kirkkokahveille kaivataan järjestäjiä. Ei
ole pakko leipoa, riittää, jos pääset muuten aut-
tamaan. Kiinnostuneet voivat ilmoittautua Mari-
alle, p. 050 381206.

Lukupiiri

kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä sun-
nuntaina kello 16.00. Vetäjänä toimii Sirpa-Hele-
ne Soini. Seuraava kokoontuminen 5.4. Nikolai
Saiki: Vanhan Valamon esilukija kertoo.

Ortodoksiapiiri

Kokoontuu noin kerran kuukaudessa tiistai-iltai-
sin klo 18. Vetäjänä toimii Jyri Luonila. Seuraava
kokoontuminen on 17.3. Aluksi on ehtoopalve-
lus. Piirissä käsitellään monia eri aiheita ortodok-
sisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksia-
piiri sopii myös niille, jotka harkitsevat ortodoksi-
seen kirkkoon liittymistä.

Porin kirkkokuoro

Johtaa kanttori Marianna Länne. Harjoitukset pi-
detään Porin kirkolla kaksi kertaa kuussa erikseen
sovittavana ajankohtana. Uusilla laulajilla toivo-
taan olevan kuorolaulukokemusta. Lisätietoja:
mariannalanne@gmail.com

Askarteluterho Pyöröset

Kokoontuu joka toinen keskiviikko kello 15–17.
Kerhon pyörittäjänä toimivat Eija Kortensniemi ja
Anita Luonila. Kerhossa sekä vaalitaan perinteitä
että opetellaan uusia taitoja. Tehdään monipuoli-
sesti tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myy-
jäisiin. Seuraavat kokoontumiset ovat 18.3. ja
15.4.

Karjalanpiirakkatalkoot

Pääsiäismyyjäisiä varten pidetään lauantaina
28.3. klo 9.00 alkaen. Tervetuloa!

Myyjäistalkoot

Myyjäistalkoita pidetään kirkolla koko myyjäisiä
edeltävällä viikolla (23.–27.3.). Kaikki apu on tar-
peen! Kiinnostuneet voivat olla yhteydessä Ani-
taan, p. 050 569 3671.

Perinteiset pääsiäismyyjäiset

Teologialissa sunnuntaina 29.3. kello 12–14.
Tervetuloa!

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Diakoniatyö on käytännön työtä sairaiden, vanhusten, yksinäisten tai muilla tavoin avun tarpeessa olevien parissa. Se on kuuntelemista, keskustelua ja yhteistä pohdintaa ratkaisujen löytämiseksi. Teemme myös koti- ja laitospäivystyksiä koko seurakunnan alueella aina Hangosta Askolaan. Arjessa jaksamista voivat kuormittaa monet erilaiset asiat. Ota rohkeasti yhteyttä diakoniatoimen päivystykseen. Päivystämme ma, ti ja to klo 9–12 puh. (09) 8564 6160.

DIAKONIAN TOIMINTA MUISSA SEURAKUNNISSA

Tarvitessasi diakoniatyöpalveluja ota rohkeasti yhteyttä oman seurakuntasi kirkkoherranvirastoon. Yhteystiedot löydät kalenterisivuiltamme.

OSALLISTUMISTA JA HYVINVOINTIA

Diakoniaruokailu

Pienituloisille suunnattu yhteisruokailu järjestetään joka tiistai Helsingin seurakuntatalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12–13. Sisään pääsee klo 12.30 asti. Aterian maksaa yhden euron. Lämpimästi tervetuloa! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna, puh. 0400 531 308.

Oloneulos

Oloneulos on kaikille avoin kohtaamispaikka. Lämpimästi tervetuloa viettämään aikaa kanssamme, lukemaan lehtiä tai osallistumaan käsitöiden merkeissä toimintaamme. Kokoonnumme diakoniatoimen kerhotiloissa (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen tiistaisin heti diakoniaruokailun jälkeen n. klo 12.45–14.15. Seuraavat kerrat: 17.3. ja 31.3. Voit halutessasi ottaa mukaasi omat langat, puikot ja virkkuukoukut tai valita välineet pienestä ”käsiyökirjastostamme”. Maksuttomaan toimintaan ei tarvitse ilmoittautua – tule mukaan sellaisena kuin olet! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Seniorikerho

Seniorikerho kokoontuu Helsingin seurakuntatalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen torstaipäivinä kello 12–14. Kerhossa on tarjolla luentoja, esityksiä ja keskustelua sekä kahden euron lounas. Torstaina 19.3. vieraana ylidiakoni Juha Lampinen ja 2.4. arkipiispa Leo. Tervetuloa! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Kari Hartikka, puh. 040 703 4616.

Kahvitreffit

Maksuttomilla Kahvitreffeillä voit tavata diakoniatyöntekijän ja muita seurakuntalaisia kahvi- tai teekupposen äärellä.

Helsingissä diakonia järjestää alueellisia Kahvitreffejä. Torstaina 19.3. kokoonnumme kahvittelemaan Vuosaareen. Tapaamme klo 17 Kauppakeskus Columbuksen sisäänkäynnillä (metron ja linja-autoaseman puolella, os. Vuotie 45). Helsingin alueen Kahvitreffeille otetaan mukaan kymmenen henkilöä ilmoittautumisjärjestyksessä. Lähialueen seurakuntalaiset ovat etusijalla. Ilmoittaudu puhelimitse tai sähköpostilla: elina.pale@ort.fi. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Vantaan Kahvitreffit Tikkurilassa ti 10.3. klo 14–15 Tikkurilan juna-aseman Robert’s Coffee (Asematie 11). Kahvitreffit ovat maksuttomia, ei ilmoittautumista. Lisätietoja: Johanna Jomppanen p. 050 404 9 404.

Maria Pariisilaisen piirin Kahvitreffit Espoossa ti 4.3. klo 14–15 Prisman kahvila Kauppakeskus Iso Omena Piispansilta 11. Kahvitreffit ti 7.4. klo 13–14 Kahvila Merjan kulma Karakalliontie 10. Kahvitreffit ovat maksuttomia, eikä tarvitse ilmoittautua. Lisätietoja: Taisia Pohjola p. 040 583 2915

Tavataan kirkolla

”Tavataan kirkolla” on kaikille avoin, vapaamuotoinen kohtaamispaikka. Tule juttelemaan ja kertomaan kuulumisiasi alueen työntekijöiden kanssa. Paikalla pappi, diakoniatyöntekijä ja kanttori. Tarjolla kahvia ja teetä, ei ilmoittautumista. Tapaatte meidät kirkkoilla kerran kuukaudessa. Lämpimästi tervetuloa!

- Järvenpään kirkko torstaina 26.3. klo 12–14 (Kartanontie 45)
- Porvoon kirkko 26.3. klo 15–17 (Vanha Helsingintie 1).
Lisätietoja: Jaana Björninen p. 040 030 4361.

- Tikkurilan kirkko 29.4.20 klo 14–15.30 (Läntinen Valkoisenlähteentie 48).
Lisätietoja: Johanna Jomppanen p. 050 404 9 404.

Sofiakerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Seuraava kokoontuminen ti 31.3. klo 13–14.30 pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli Myllypurossa, os. Jauhokuja 3 B 2, Helsinki. Huhtikuussa ei ole kerhoa. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915.

SURURYHMÄ LÄHEISENSÄ MENETTÄNEILLE

Helsingin ortodoksisen seurakunnan seuraava sururyhmä läheisensä menettäneille aloittaa kokoontumiset diakoniatyötoimistossa (Liisankatu 29, 3. kerros) 7. toukokuuta klo 17.30. Ensimmäisellä tapaamiskerralla muodostettu ryhmä kokoontuu kevään aikana viisi kertaa. Ryhmään mahtuu seitsemän ensiksi ilmoittautunutta. Sururyhmän ohjaajina toimivat Johanna Jomppanen, isä Kimmo Kallinen ja Tatjana Wilenius. Lämpimästi tervetuloa! Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Johanna Jomppanen, johanna.jomppanen@ort.fi, puh. 050 404 9404

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA?

Ota yhteyttä: Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff p. 040 350 1951

Perheutisia

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09 85 646 100**.

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Janna Sofia Stenfors 14.12.2019
Tähti Myrsky Teronpoika Shemeikka Salenius 6.1.2020
Aino Marie Virrantaus 11.1.2020
Luka Koullias 26.1.2020
Aino Marie Virrantaus, 11.1.2020
Aava Eulalia Lainto Mikkilä, 18.1.2020
Noel Jaakkima Kaulio, 19.1.2020
Lucas Mikael Ranta, 25.1.2020
Elli Susanna Laeslehto, 26.1.2020
Daniel Aaron Tyrkkö, 1.2.2020
Freya Maria Karjomaa, 8.2.2020
Eevi Alina Jussila, 8.2.2020
Oliver Onni Olavi Tuomi, 8.2.2020
Lucas Lehtosaari, 9.2.2020

IKUINEN MUISTO

Sami Olavi Jormanainen, s. 1970 Helsinki
Klaudia Laamanen, s. 1925 Suojärvi

Kiitokset

Sydämellinen kiitos KP metropoliitta Arsenille, papistolle, laulajille ja kaikille, jotka olitte saattamassa Untoa haudan lepoon. Kiitos myös adreseista, korteista ja kukista.

Kaija Päivinen ja lapset perheineen

Lämmin kiitos Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leolle ja Haminan seurakunnalle myöntämästänne Pyhän Karitsan ritarikunnan mitalista.

Olga Fokina-Karvonen

Lämpimät kiitokset Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leolle saamastani 1. luokan ritamerkistä 23.11.2019.

Marja Rauhala

Lämpimät kiitokset kymmenille Tampereen ortodoksisen seurakunnan jäsenille kiitoksista, joita olette osoittaneet tekemästani työstä

seurakunnan luottamuselimissä neljänneksivuosisadan aikana. Haikkeudella ja kiitollisuudella saan muistella yhteisiä kokemuksiamme tehtävieni nyt päättyessä.

Marja Rauhala

Kiitämme arkkipiispa Leoa ja Haminan seurakuntaa osaksemme tulleista huomionosoituksista.

Aleksei Samontsik

Heikki Sivonen

Vesa Uotila

Kauneimmat kiitokseni teille kaikille minua merkkipäivänäni muistaneille! Kunnia Jumalalle kaikesta!

Tatjana Wilenius

Tampereen seurakunta

KASTETUT

Veikko Albert Meski 4.1.2020

SEURAKUNNAN KIRJASTO

Liisankatu 29 A 2. krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma-ti klo 10-15,
ke-to 15-19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET

Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån-ti 10-15, on-to 15-19

PARISH LIBRARY

Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon-Tue 10-15, Wed-Thu 15-19

Lauantaina 14.3. klo 11-13
kirjallisuuspiiriin vieraana on
psykoterapeutti ja kirjailija Katriina
Järvinen. Keskustelemme K. Järvisen ja
L. Kolben uutuuskirjasta "Sopivia ja
sopimattomia: lempi, luokka ja
suomalainen parisuhde". Tervetuloa!

Helsingin ortodoksinen seurakunta

AUTTAVA PUHELIN

09-8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18-22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

PAPINNIEMEN
KONSERVINTI

PAPINNIEMEN KONSERVINTI OY

Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo
p. +358 40 5366582

riikka@papinniemenkonservointi.fi
www.papinniemenkonservointi.fi

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO

— perunkirjoitukset — hautakivityöt —

09 628 398

Mechelininkatu 32 www.seurakuntapalvelu.fi

"Nyt on aika tehdä päätös: Tämä paasto tulee olemaan minulle matka muutokseen! Nyt nousen ja lähen etsimään kadottamaani aarretta: Jumalan hyvyttä, rakkautta ja anteeksiantoa."

Kaisu Potkonen, Outo-kummun Seutu 6.2.

"Kaikki ihmiset miettivät joskus kuolemaa, ja kaikille tulee se hetki kun he ymmärtävät, etteivät he ole ikuisia. Ikonissa esitetään maailmaa, joka on muun muassa lupaus ikuisesta elämästä."

ikonimaalari Elizaveta Korpelainen, Karjalan Heili 29.1.

"Jokainen rukous vie meitä lähemmäksi Jumalaa ja sen kautta myös Jumala vaikuttaa meissä. Suhteemme Jumalaan

on siitä ainutlaatuinen, että se perustuu aina rakkauteen ja ihmisen vapaaseen tahtoon."

kirkkoherra Arto Leskinen, Iisalmen Sanomat 26.1.

"Olen kiitollinen vaikeuksista, joita olen kokenut. Juuri sillä hetkellä, kun ne kokee, ne ovat epämiellyttäviä. Ajan kuluessa kuitenkin tajuaa, että asiat ovat menneet lopulta oikein."

kirkkoherra Marko Patronen, Kaleva 24.1.

"Halu ja yritys nähdä Jeesus aloittaa kokonaan uuden suunnan läpi paaston kohti kirkasta pääsiäistä. Kaipuu Jumalan yhteyteen on suunta myös kohti pelastustamme."

pastori Reijo Marjomaa, Ylä-Kainuu 23.1.

Esitä äitiä palkittavaksi

Suomen ortodoksinen kirkko on osoittanut tunnustusta ansioituneille äideille vuodesta 1994 lähtien. Palkitut äidit ovat omistautuneet kirkon elämälle eri tavoin kasvattajina, ohjaajina, tukijoina ja toimijoina.

Arkkipiispa Leo pyytää seurakuntia tekemään jälleen ehdotuksia palkittavista äideistä. Vapaamuotoiset ehdotukset ehdokkaiden yhteystietojen kanssa pyydetään toimittamaan kirkkoherrojen kautta Helsingin hiippakunnan kansliaan 16.3.2020 mennessä (helsingin.hiippakunta@ort.fi).

Aikaisempien vuosien tapaan palkittaville äideille myönnetään Pyhän Karitsan ritarikunnan I luokan ritari-merkki. Äitien juhlapäivää vietetään ja merkkien luovutustilaisuus järjestetään Helsingissä Uspenskin katedraalissa 5.4.2020 palmusunnuntain liturgian yhteydessä.

Apurahoja haettavana opintoihin

Kirkon keskusrahaston ja Johannes Mureen rahaston apurahat ovat haettavissa 6.4.2020 mennessä.

Kirkollishallitus on varannut teologisiin jatko-opintoihin annettaviin avustuksiin 20 000 euroa. Apurahoilla tuetaan viimevaiheessa olevia väitöstutkimuksia niiden loppuun saattamiseksi.

Johannes Mureen rahastosta jaetaan 5 500 euroa. Rahaston tarkoituksena on tukea kirkon toimeen opiskelevia lahjakkaita opiskelijoita. Lisäksi avustuksia voidaan myöntää Suomen Asutusmuseon toimintaan ja asutus-toimintaa koskevaan tutkimukseen.

Keskusrahaston apurahoja haetaan sähköisellä lomakkeella: <https://fi.surveymonkey.com/r/B9HJJ5R>

Johannes Mureen rahastosta myönnettäviä apurahoja haetaan avoimella hakemuksella. Hakemukset osoitetaan kirkollishallitukselle osoitteella kirkollishallitus@ort.fi.

Kirkollishallitus päättää myönnettävistä apurahoista 22.4. pidettävässä istunnossa.

Lisätietoja: Sirpa Okulov, puh. 0500 946 601 tai sirpa.okulov@ort.fi. Ilmoitus kokonaisuudessaan on luettavissa osoitteessa www.ort.fi.

Toivossa väkevät

TUE FILANTROPIAN NAISTYÖTÄ ITÄ-AFRIKASSA JA LÄHI-IDÄSSÄ

SUUREN PAASTON KERÄYS 24.2.–12.4.2020

Tili: FI53 5480 0520 0233 08 Viite: 13314

Keräyslupa RA/2017/1236, 30.11.2017, on voimassa koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta 1.1.2018–31.12.2022. Kerätyt varat käytetään Filantropian diakonia-, lähetys- ja kehitysyhteistyöhankkeisiin kansainvälisesti ja kotimaassa. www.filantropia.fi

Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjeitä, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta. Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.

[illegible]

				K	A	S	T	E	E	N			K	A	K	S
				A	N	O	A		L	A	S	K	E	V	A	T
				A	S	T	I	A	S	S	A		V	E	S	I
				V	A	I	N		I	T	K	U	I	N	E	N
			M	U	T	A			S	T	A	R		N	A	T
	R	U	N	O	T				U				A	I		T
P	A	P	I	N				P	A	O	T		M	E	T	R
A	J	O	M	A	T	K	A		J	A	M	E	S		A	R
R	U	T	I		O	I	N	A	A	T		N	I	V	A	L
O	T	T	O		I	R	T	I		T	U	T	K	I	V	A
L	A	S	E	M	O	I	N	T	I		T	O	R	A	T	A
A	H	A	A		I	T	T	E		S	I	I	T	O	S	E

Edelliseen tehtävään saimme ennätysmäärän vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Riitta Vainikkaa Klaukkalasta**. Hänelle postitimme **Kati Pirttimaan** teoksen *Jumalan oma maailmaa varten*. Parhaimmat onnittelumme!

A group of children are gathered around a table, looking at and holding books. One boy in a red jacket is in the foreground, looking at a book. Other children in winter clothing are visible behind him, also engaged with the books.

8.3. Pyhä marttyyri ja tunnustaja Johannes Sonkajanrantalainen

Marttyyrisi Johannes, oi Herra, karkeloi seppelöitynä voittajana taivaissa ja kansamme esikoisena pyhien kuorossa, sillä Sinulta saamallaan innolla hän toimi oikean uskon puolesta kuolemaan asti. Hänen rukouksiensa tähden pelasta meidän sielumme.

Tropari, 2. säv.